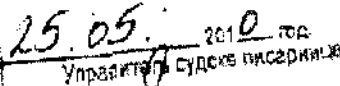

Задано са тресуци Агенцијом
свој у Београу 22.11.2023. го

У ИМЕ НАРОДА

ПРЕСУДУ

[illegible]

Опш. ДРАГАН МЕДИЋ, зв.»Гуљо», [REDACTED],
[REDACTED] а.
[REDACTED] и [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED]. [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] мајје
[REDACTED] [REDACTED] 16.05.1987. 10.10.2007. [REDACTED] м.
[REDACTED] 10.10.2007. [REDACTED] слободс.

Републике Србије са једне стране, те са друге стране тзв.»Ослободилачке војске Косова», оружаних формација припадника албанске националности који живе у Аутономној покрајини Косово и Метохија, (која Покрајина је у саставу Републике Србије),

као припадници јединице «Шкорпиони» која је била у саставу МУП-а Републике Србије, кршили правила међународног права из члана 2 став 1, и члана 3 став 1 тачка 1-А, Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата, од 12.08.1949.године, IV Женевска конвенција, «Службени лист ФНРЈ» број 24/50, те правила члана 51 став 1, 2 и 3 Допунског протокола I уз Женевску конвенцију од 12.08.1949.године, о заштити жртава међународних оружаних сукоба «Службени лист СФРЈ» Међународни уговори број 16/78 и правила из члана 1 став 1, те члана 4 став 1 и 2 тачка А Допунског протокола II уз Женевску конвенцију од 12.08.1949.године, о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба, «Службени лист СФРЈ» Међународни уговори број 16/78.

Тако што су по доласку јединице «Шкорпиони» у Подујево дана 28.03.1999.године, и размештаја припадника ове јединице по кућама у дворишту куће породице Г. која се налази у улици Р. М. број 1, заједно са правноснажно осуђеним Ц. С. (пресуда Окружног суда у Београду К.бр.1823/04 од 17.06.2005.године) и неколико НН припадника јединице у саставу МУП-а Републике Србије из аутоматских пушака калибра 7,62 испалили више пројектила у групу цивилних лица, жена и деце, житеља Подујева, албанске националности са намером да их лише живота, која лица нису учествовали у непријатељствима а враћени су сви са улице у двориште Гашија, услед чега је смртно страдало 14 цивила од којих су 7 били малолетни и то: Н. Б. рођена . године, Ш. Б. рођен . године, Ш. Б. рођен . године, Д. Д. рођена . године, А. Д. рођен . године, М. Д. рођена . године, и А. Д. рођен . године, и седам пунолетних и то: Ш. Б. рођена . године, Ф. Л. рођена . године, Н. Л. рођена . године, С. Б. рођена . године, Ш. Б. рођена . године, И. Д. рођене . године, Ф. Д. рођена . године, док је пет малолетних цивилних лица тешко рањено и то оштећени: С. Б. рођена . године, Ф. Б. рођен . године, Ј. Б. рођена . године, Л. Б. рођена . године и Г. Б. рођен . године.

-чине су као саизвршиоци извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ,

па их суд применом наведеног законског прописа и чланова 5,33, 38, 41, 50, а у односу на оптуженог Шолаја Миодрага и члана 48 КЗ СРЈ осуђује:

Оптуженог Ђукић Жељка на казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година у коју му се урачунава време које је провео у притвору почев од 19. 10.2007.године када је лишен слободе па надаље,

Оптуженог Медих Драгана на казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година у коју му се урачунава време које је провео у притвору почев од 19. 10.2007.године када је лишен слободе па надаље,

Оптуженог Боројевић Драгана на казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година у коју му се урачунава време које је провео у притвору почев од 19. 10.2007.године када је лишен слободе па надаље, а

Оптуженом Шолаја Миодрагу претходно утврђује казну затвора у трајању од 14 (четрнаест) година због овог кривичног дела, и узима му као утврђену казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 3 (три) месеца на коју је осуђен правноснажном пресудом Окружног суда у Београду Посебно одељење К.П.бр.8/06 од 26.10.2007, па га осуђује на јединствену казну затвора у трајању од 15 (петнаест) година у коју му се урачунава време које је провео у притвору од 24.02.2006.године па до 01.12.2006.године, и време проведено у притвору почев од 19.10.2007. године па надаље.

На основу чл. 196 ст.4 ЗКП оптужени се ослобађају плаћања трошкова поступка и паушала и исти падају на терет буџетских средстава.

На основу чл. 206 ЗКП оштећени се упућују на парницу, ради остваривања свог имовинскоправног захтева.

Образложење

Оптужницом Тужилаштва за ратне злочине КТРЗ 12/07 од 14.04.2008.године, која је прецизирана на главном претресу дана 15.06.2009.године, стављено је на терет оптуженима Ђукић Жељку, Медих Драгану, Боројевић Драгану и Шолаја Миодрагу да су као саизвршиоци извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ.

У завршној речи заменик тужиоца за ратне злочине Миољуб Виторовић је навео да је током поступка несумњиво доказано да су оптужени извршили кривично дело. Страдао је велики број цивила међу којима жене и деца, а преживели су оштећени једино због правовремене и одговарајуће помоћи коју им је указала команда МУП и сведок др ~~Д. М.~~. Предложио је да оптужени буду осуђени на најстроже казне јер током поступка нису показали ни кајање ни саосећање са жртвама.

У завршној речи пуномоћник оштећених Наташа Кандић придружила се кривичном гоњењу и поставила, али није определила имовинско правни захтев. Указала је на недостатке поступка у коме није до краја расветљен контекст у коме је злочин извршен и ситуација са албанским становништвом у

наведено време и на недостатке кривичног прогона због извршени ратних злочина јер тужилаштво за ратне злочине не предузима одговарајуће мере за гоњење командних структура МУП-а и осталих јединица, а поступци који се воде оптерећени су тешкоћама због завере ћутања и страха код сведока.

Оптужени Ђукић Жељко одбрану је износио два пута пред истражним судијом, а на главном претресу је одбрану изнео и допунио. Познато му је да је до масакра цивила у Подујеву дошло, али је негирао да је кривично дело извршио.

У одбрани тврди да припадник јединице «Шкорпиони» није био, већ је припадао резервном саставу САЈ, у јединици у Подујеву није имао никакве командне функције, није у то време имао браду већ је био ошишан и обријан уредно, војнички, цивиле је видео, али је у време догађаја био на улици и није учествовао у њиховом убиству и рањавању, сведок П1 лажно га терети због сукоба и из освете, док други сведоци који су били припадници јединице знају истину али се боје да је кажу. Предложио је да га суд ослободи од оптужбе. Оптужене Боројевић Драгана и Шолаја Миодрага у то време није познавао, осуђеног Ц [REDACTED] С [REDACTED] упознао је у поступку који се водио у Прокупљу, сведоке П1 и С [REDACTED] Г [REDACTED] познаје.

Оптужени је навео да је раније учествовао у ратним операцијама на простору Крајине као заменик команданта Боровског батаљона о чему је као доказ суду приложио фотографије из тог времена. Ту је и упознао М [REDACTED] С [REDACTED] и Драгана и још неке од припадника јединице «Шкорпиони». За одлазак на Косово позвао га је С [REDACTED] М [REDACTED] када је почело бомбардовање. Оптужени Драган Медић, брат команданта С [REDACTED] М [REDACTED] рекао му је да ће бити у резервном саставу МУП и да ће на терену бити са специјалном полицијом. Из Новог Сада са осталим припадницима смештеним у два аутобуса кренуо је за Косово. Јединица је у Београду на фудбалском игралишту задужила униформе: маскирије, зелене, дводелне, са капама које су изгледале као качкети, какве је у то време носила полиција у Србији и са ознаком која је могла да се скида и ставља. Идентичне униформе имале су специјалне јединице МУП Србије. Приликом задуживања униформе једино је он добио две, тако што га је министар М [REDACTED] М [REDACTED] упутио одмах у магацин за резервну униформу. Разлог је био његов изглед и тежина, објаснио је да је у то време имао око 170 кг, па је требало наћи одговарајући број униформе.

У току ноћи путовали су до Пролом Бање. У саставу колоне аутобуса био је и камион са наоружањем. Због бомбардовања које је било у току возач полицијског камиона који је возио наоружање се уплашио и одбио да вози па је он преузео превоз наоружања у камиону «Мерцедес» рег. бр. 1213, а као сувозач са њим је био С [REDACTED] Д [REDACTED] звани С [REDACTED]. Познато му је да постоји писани документ достављен суду 2005. године, о довозу наоружања у Пролом Бању са датумом 27. март 1999. год, из чега се види да јединица није била у Подујеву 28. марта 1999. године када су ови цивили убијени. Управо из овога

он закључује да припадници јединице нису могли извршити ово дело или је могуће да је масакр цивила био касније, а не датума који постоји у списима.

По доласку у Пролом Бању око седам часова ујутру смештени су у хотел «Радан», наређено је да се сви обрију и ошишају и ово је било организовано, требало је да се формирају водови и одељења и да се крене на терен. Неколико дана су боравили у Пролом бањи и био је у прилици да види и припаднике других јединица полиције и војске. Он се ту ошишао и обријао. Оптужени је ово посебно објашњавао, суду је приложио фотографију која је сачињена испред хотела и из које се види да није имао браду и бркове нити дужу косу која је падала на врат. Додатно је објашњавао да му је претходне године (1998) умро деда, да је био у жалости и због тога се није бријао ни шишао. Међутим на терену у Пролом Бањи се обријао и ошишао иако није прошла година жалости, па је касније након повратка кући поново пустио браду и бркове. Да би поткрепио одбрану предао је фотографије сачињене за време док је живео и борио се у Крајини из којих се види како је изгледао и из којих је доказивао порекло надимка који носи «Брка» и да је то због назива кафане коју је држао његов отац, а не због бркова.

Оружјем су задужени тако што га је заменик команданта С. М. делио. Он је онтуженом предао сандук са десет аутоматских пушака и пратећим књижицама, па је оптужени свом одељењу поделио оружје тако што је уписао број пушке и податке из личне карте особе која је одређену пушку задужила. Овај списак је предао С. М., али за себе није имао копију. Сво оружје је било конзервирано па су га чистили. Без обзира што није поделио све пушке из сандука, припадници јединице и он очистили су сво оружје јер су очекивали да им се придружи још бораца. Заиста је пристигло још два аутобуса, али је тада наступила збрка и била је гужва, па је оружје због настале гужве подељено без евиденције, појединачног задуживања и спискова. Подељена је и муниција тако што су сви узели по пет оквира. Формирани су водови, командири су били Драган Медић, Р. О. и извесни Ж. Он је у воду код Медић Драгана био командир трећег одељења. У овом воду командири су били и Д. П. и К. Н.

Након боравка од пар дана у Пролом Бањи и састанка које је имао са командантом, на Косово је јединицу повео Т. који је био командант београдских специјалних јединица. Кретали су се у колони: војни транспортер, за њим возило цип или неко њему слично возило у коме је био командант САЈ-а Т. командант М. С. и његова пратња, аутобуси и на крају колоне војни или полицијски транспортер. На путу пре него што су ушли у град видео је јединице полиције. Само један мањи број цивила кретао се са торбама и кесама у колони или у самом граду претрчавао улице. Аутобуси су паркирани у улици на чијем је крају са десне стране зграда полиције и командант је одмах отишао на састанак. Сва три аутобуса била су паркирана један иза другог окренута ка полицијској згради. Он је био у другом по реду аутобусу седео је на првом седишту с десне стране. Команда је

била да се аутобуси не напуштају. Како је време пролазило, постајали су због бомбардовања све узнемиренији, па је почело да се излази из аутобуса, видео је да су борци из првог аутобуса изашли, улазили су у радње које су биле у близини и из њих износили ствари, видео је да и возач аутобуса ставља неке кутије са техничком робом, усисивачем или феном у пртљажник. Тада, већ је прошао сигурно сат како су чекали, двојица или тројица припадника САЈ повели су их да се сместе. Кренули су без постројавања, у групама без реда, све му је личило на ђакс на екскурзији. Неки припадници јединице раније су отишли, неки су улазили у куће и дворишта на које су наилазили. Са њим у групи је било његово одељење, али и други из јединице. Носио је борбену врећу са стварима. Из аутобуса су након 50 до 100 метара скренули у прву улицу десно и ту ушли у једно двориште. Улаз је заправо амфор, тунел који са обе стране има зидове, а горе је зидана таваница, као да су на тај начин спојене куће. Дугачак је око пет метара, можда и више 6, 7, или 8 колико су дугачке и куће које су са обе стране. У дворишту је са леве стране била спратна кућа, великих металних закључаних врата, са десне стране је била кућа, у продужетку помоћни објекти, на крају дворишта је била шупа. Са десне стране било је и неко степениште. Од шупе до краја спратне куће налазила се ограда од плетене жице и на тај начин је двориште подељено. Међутим жица није била затегнута и било је очигледно да ту може да се прође у други део који је био земљани. Постојала је тамо и нека стаза, али он у тај део није одлазио. Поред шупе постојао је пролаз ширине метар или метар и по. Желели су да уђу и сместе се у велику кућу, па пошто је била закључана С. Д. помогао је да се попне и преко терасе уђе. Приметио је да је Д. заборавио пушку и дозивао га «С., С. пушку си заборавио» и док је био тиме забављен чула се вика, галама, па је видео да из другог дворишта са тог земљаног дела долази група од десетак цивила, окружена припадницима разних полицијских јединица.

На челу цивила који су се кретали ка дворишту у коме се он налазио био је С. Г. а на крају сведок Б. Цивили су доведени у двориште у коме је он био и стајали су од њега удаљени око пет метара, удаљени метар, два од пролаза који води на улицу. Видео је да С. Г. разговара са једним јединим старијим мушкарцем из те групе. Остали у групи били су деца и жене. Због тога је пришао и рекао «шта задржавате те жене и децу, да ли сте нормални, пустите то напоље, не смете ту да их задржавате». То су сигурно чули С. Г. и сведок Б. који је био на зачељу колоне. У близини су били и припадници јединице М. Т. Ш., Б. С. звани Ц., који са цивилима није контактирао већ је стајао са стране код пролаза који води на улицу, Драган Медић који је стајао, Н. Н. К. и Д. П. С. Д. је био све време унутра, у кући у коју се попео.

Онтужени је након овог упозорења да пусте цивиле изашао из дворишта, кренуо ка аутобусу да узме ствари, а у једном тренутку када се окренуо видео је иза себе пок. Б. М. Ишао је да мало гледа излоге, у томе је прошло око пет или десет минута, када је опет зачуо галаму,

па видео да су из дворишта изашли цивили. Први у колони цивила био је једини мушкарац, кога је упамтио јер је изгледао доста измучено, био је изборан, висок, мршав, стар по његовој процени седамдесетак година.

Са овом групом поново су били сведок [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] али и други припадници из јединице. На улици је било доста полиције, припадника других јединица. Са његове леве стране тачно наспрам улице где су аутобуси били паркирани, седела је група од десетак или петнаестак припадника ПЈП-а. Када је један полицајац из те групе видео цивиле, напустио је групу и узвикнуо «Шта је пичке, шта пушате то, враћај та говна назад, поби то пичка им матерна». Овај припадник полиције издвојио се из те групе, пришао, дошао до старијег човека, гурнуо га кроз излог једне радње и из пушкомитраљеза који је имао са собом га убио, вратио се до групе цивила која је стајала и викнуо «Шта чекате, марш назад». Сви су се вратили у двориште. Неки од припадника његове јединице и сами уплашени кренули су за њима у двориште. До њега је био [REDACTED] М [REDACTED] Ш [REDACTED], који је кренуо ка дворишту, али га је оптужени ухватио за раме и рекао «Ш [REDACTED] ди ћеш човече, пусти жене и децу, мани се тога». [REDACTED] Г [REDACTED] је кренуо за цивилима, па му је [REDACTED] М [REDACTED] нешто довикнуо, [REDACTED] нешто одговорио, па је [REDACTED] ипак отрчао када су већ цивили залазили у пролаз и ушао за њима. У том моменту зачуло се пуцање из дворишта. Када је почела пуцњава или непосредно пре саме пуцњаве, а то не може тачно да наведе, из пролаза – дворишта истрчала је група из његове јединице, међу којима су били Н [REDACTED] К [REDACTED] и П [REDACTED] Д [REDACTED], дошли до њега, питали шта је било и ко је то пуцао из пушкомитраљеза. Они му нису рекли да ли су видели ко пуца у дворишту, не зна да ли је то [REDACTED] видео и да ли је стигао до дворишта када се пуцало. Медић Драгана није видео више осим у тренутку када су цивили доведени из земљаног дела дворишта.

Након тога је веома брзо први дотрчао [REDACTED] В [REDACTED], утрчао у двориште, видео шта се десило, изашао напоље, викао «Које су животиње ово могле да направе!». Група «Шкорпиона» која је била на улици груписала се и стајала. У тој групи осим њега били су Ђ [REDACTED] М [REDACTED] и Т [REDACTED] М [REDACTED]. Видео је [REDACTED] Д [REDACTED] који је плакао. Окренуо се да га оптужени не би гледао, није хтео да каже шта је било већ је само опсовао.

Дошао је и командант М [REDACTED], доктор, санитет. Оптужени је навео да није видео кога износе и шта се у дворишту дешава. Сматра да још увек није било завршено указивање помоћи када су ушли у аутобусе и вратили се у Пролом бању. Сматра да се ништа не би десило и да убиства цивила не би било да припадник ПЈП није вратио цивиле у двориште и да претходно није убио тог старијег мушкарца.

Док су чекали полазак Медић Драгану је позлило и он му је помогао. У аутобусу у повратку опет је седео на предњем седишту, а са њим су у аутобусу били и Драган Медић, Т [REDACTED] К [REDACTED], сведок [REDACTED], П [REDACTED] Д [REDACTED].

Оптужени је допунио своју одбрану тако што је инсистирао на томе да сматра да је угрожена безбедност његове породице, да је он рекао истину и да га сматрају издајником у Шиду. Објашњавајући шта је истина коју је рекао а да до сада није износио и која угрожава његову породицу оптужени је објаснио да је први изнео да је пуцао неки полицајац и убио мушкарца из групе цивила у Подујеву, да је причу да су четворица «Шкорпиона» пуцала у цивиле чуо али да је није раније износио из страха и да сведоци који су били припадници јединице знају шта се десило. Тако су нпр. сведоци Н. К. и Б. П. говорили истину, али моменат пуцања у цивиле нису могли да виде, сведок С. Д. могао је да види ко је пуцао а он је рекао оптуженом да је све гледао са терасе, да зна ко је пуцао и да зна да оптужени није крив. Супруга оптуженог је, поступајући по упутствима оптуженог, снимила разговор који је обавила са С. Д. познато му је и да је С. Г. звао његовог адвоката и рекао да оптужени није крив, да је К. Д. зв. С. звао Наташу Кандић и рекао јој да оптужени није крив, да га држе без разлога и да он нема везе с тим, а сматра да и Наташа Кандић има нека сазнања о томе да он није пуцао, јер је још у предмету који се водио против Ц. С. питала оптуженог да ли је у аутобусу реаговао и протествовао против овога злочина.

Оптужени је сачинио скицу места догађаја, дворишта и распореда кућа у њему и начина на који се кретао са осталим припадницима јединице и како су се кретали цивили, јер је тврдио да скица која се налази у списима предмета није тачна.

Тврдио је да је сведок Б. С. видео када су доведени цивили и да је он рекао да морају да их пусте, али је сведок Б. одговарао „Жељко ја не могу да кажем оно што нисам видео“.

У завршној речи бранилац опт. Ђукић Жељка адв. Звонко Радовановић навео је да ниједним од изведених доказа није утврђено да је овај оптужени извршио кривично дело, па је предложио да га суд ослободи од оптужбе. Једини доказ који терети опт. Ђукић Жељка јесте исказ сведока П-1, који различито од оштећених описује догађај када је лишена живота покојна Ш. тренутак када је пуцано, ситуацију када су цивили доведени у двориште па затим изведени на улицу, па због тога овом сведоку и не треба веровати. Осим тога, сведок је суду и оштећенима ускратио информацију у погледу идентитета особе која је убила покојну Ш. Како нема ниједног доказа који би могао да доведе опт. Ђукића у везу са овим кривичним делом и како насупрот томе сви остали саслушани сведоци, осим сведока П-1, тврде да су сигурни да опт. Ђукић ово дело није извршио, то је једина праведна одлука ослобађајућа пресуда.

У завршној речи оптужени Ђукић Жељко предложио је да суд донесе ослобађајућу пресуду, јер нема доказа да је он извршио ово дело. Чак ни оштећени испред којих је стајао док су саслушавани на претресу нису могли да га препознају, а листом сви сведоци тврдили су да он ово дело није

извршио. Приликом оцене исказа сведока П1, суд треба да има у виду и мотиве да овај сведок лажно сведочи, а разлог је освета и сукоб који са оптуженим има од раније.

Оптужени Медић Драган бранио се ћутањем.

У завршној речи бранилац оптуженог Медић Драгана, адв. Мирослав Перковић осврнуо се на завршну реч јавног тужиоца који није анализирао ниједан доказ, јер доказа и нема, а читав поступак још од самог почетка био је мањкав јер ни приликом првог испитивања оптуженима нису предочени сви докази, посебно исказ сведока П-1. Иначе исказ сведока П-1 такав је да на њему не може да се заснива било каква озбиљна пресуда због тога што исти садржи недоследности, недоречен је, овај сведок заправо и није видео ко пуца. Исказ овог сведока противречан је и исказима оштећених. Када се озбиљно анализирају докази, пре свега записник о увиђају и балистичко вештачење, произилази да су пуцала само тројица, због овог дела већ је осуђено једно лице, а друга двојица нису овде оптужени ни Медић Драган, већ неки против којих се поступак не води. Записник о препознавању где оштећени С. и Ф. препознају опт. Медића, али не описују да су га видели испред групе цивила у коју је пуцано, није доказ да је овај оптужени извршио дело и једино може да се закључи да нема доказа да је опт. Медић Драган извршио ово дело, па је стога предложио да се донесе ослобађајућа пресуда.

Оптужени Медић Драган, с обзиром да се током поступка бранио ћутањем, једино се придружио завршној речи браниоца.

Оптужени Боројевић Драган негирао је да је извршио кривично дело тврдећи да је био у Подујеву са јединицом „Шкорпиони“, али да цивиле чак није ни видео, био је у другом дворишту, а не у оном у коме се догодио злочин. Иначе припадник ове јединице био је од 1995. године и био је на разним ратиштима и у многим борбама на простору бивше Југославије, а осим у Подујеву, на Косову је био и касније на другом терену.

Сећа се да су га 1999. године позвали јер јединица «Шкорпиони» треба да се окупи да иде на Косово, почело је бомбардовање НАТО снага и објављен је рат Србији. Командант М. С. окупио је јединицу после 24. или 25. марта, па су се по том позиву нашли у Шиду испред Ватрогасног дома, одакле су кренули у Нови Сад до команданта, где је било још војске, а затим у Пролом бању. Око 150 припадника јединице кренуло је из Шида и из Новог Сада за Београд. У јединици је било нешто старих припадника јединице «Шкорпиони», али и нови људи, није речено да ли ће та јединица да буде у саставу неких других оружаних снага, већ да иде на Косово. У Бубањ Потоку задужили су маскирне униформе шарене НАТО боје, сиво маслинасте униформе, дводелне, кошуљу, јакну, качкет, чизме и поједини припадници јединице добили су прслук. Као ознаку имали су црвено-бело-плави грб на капама. Прслук је био НАТО боје, маскирне, са четири футроле за четири

оквира са два цепа горе, а не зна да ли је имао и ранац. Он је увек па и тада носио борбени прслук који је саставни део опреме. Сви су добили капе можда је неко носио на глави шешир и друго, на једном борцу је видео шлем.

Оружје су добили у Пролом бањи на тај начин што је без појединачног задуживања или прављења спискова, вероватно С. М. поделио аутоматске пушке кал. 7,62мм свима, узимајући их директно из камиона. Све пушке су биле конзервиране. Добили су и муницију, он је узео 5 оквира.

Командант јединице био је С. М., не сећа се да су формирана одељења и водови, али сматра да је командант рачунао на њега за случај да се формира вод извиђача. Сматра да је и оптужени Медић Драган био командир вода. Пре поласка на Косово није му речено у којим активностима ће учествовати, нити да ли ће јединица да дејствује самостално или у саставу војске или полиције. Касније је сазнао да су били у резервном саству САЈ. Добио је плату за учешће у борбама на Косову, али не зна ко је то исплатио, јер му је новац донео припадник командантовог обезбеђења П. П. Није му познато да ли их је до Пролом бање пратила полиција, нити да је опрема у камиону била у саставу колоне која је дошла до Пролом бање и не зна да ли је оптужени Ђукић возио камион са оружјем.

У време када се овај догађај одиграо није познавао оптуженог Шолаја Миодрага, упознао га је на другом терену. Познавао је оптуженог Медић Драгана, оптуженог Ђукић Жељка упамтио је због тога што је био огроман човек. Ц. С. је упознао у Пролом бањи, не сећа се да га је видео у Подујеву, познато му је да је он од раније у јединици и да је био у воду код Р. О. Сведока С. Г. познаје, али се не сећа да га је видео у Подујеву или у Пролом бањи. У Пролом бањи су се сви шишали и бријали осим команданта, не сећа се да ли је и Медић Драган имао дугу косу.

Након пар дана проведених у Пролом бањи кренули су на Косово и у Подујево стигли пре подне, не зна у колико сати, нити ког дана, место где су зауставили аутобусе не познаје и не сећа га се, не би могао сада да препозна ни то место ни град. Видео је да је град пун полиције, јединица САЈ и ПП и војске. Било је и припадника који су имали натписе «Полиција» на леђима и који су вероватно били локална полиција. Униформе су све биле сличне и резликовале су се по натписима и ознакама. Видео је и неке групе цивила углавном жене, изгледало је да су у журби.

Аутобуси су паркирани, а припадници јединице добили наредбу да не излазе већ да сачекају. После извесног времена завладала је напетост и бојазан да неко не почне да пуца на аутобусе, па су борци почели да излазе. Он је са једним бројем припадника јединице изашао, понео је само пушку, никакве ствари са собом није имао. Групу од десетак или двадесетак бораца у којој је био нико није водио, сами су потражили где ће да се сместе, не може да опише правац у коме су ишли нити се сећа ко је био са њим. Почели су да улазе у куће на које су наилазили, али не може да определи како су бирали у

коју ће кућу ући, јер нису биле ни на који начин обележене и не зна да ли су све биле испражњене.

У сваком случају, кућа у коју је ушао била је празна, затекао је у њој само двојицу или тројицу припадника своје јединице, зна да је један од њих био П. Б. Прегледали су све просторије у кући, подрум и терасу. Кућа је била спратна, неких других објеката у дворишту осим ове куће се не сећа. Са улице се у кућу улазило кроз велику капију, кућа је била ограђена високом оградом. Видео је са терасе у дворишту и кући преко пута улице припаднике своје јединице. Кад је са осталима прегледао кућу, повремено је излазио и на улицу и тако крећући се провео пола сата или читав сат и чекао команду јер је намеравао да борави у овој кући. Зна да је са њим био П. Б. На улици је видео и друге припаднике јединице, сећа се Т. М. са којим је разговарао. Не може да определи да ли је разговарао са Т. и био на улици или се вратио у двориште и не сећа се где се тачно налазио када је зачуо несрећену рафалну палбу, по његовом мишљењу из четири или пет или шест, а можда и седам аутоматских пушака. Пуцало се по његовом мишљењу 150 или 200 метара даље од њега, али не зна да ли у неком дворишту или на улици, нити зна из ког правца ни колико је далеко био у том тренутку од аутобуса. Изашао је тада на улицу где је било и иначе много припадника разних јединица, сигурно око 300 бораца. Након неких 15 до 20 минута чуо је да неко виче «Шкорпиони у аутобусе», па је поступио по овој команди и вратио се са осталима у Пролом бању. Пре рафалне пуцњаве не сећа се да је чуо да неко пуца из пушкомитраљеза, а ово оружје добро познаје јер га дужио раније у рату. Не сећа се никаквих других објеката у Подујеву, ни чајнице нити било чега другог. Кад је погледао скицу места догађаја, фотодокументацију и скицу коју је сачинио првооптужени, није могао ничега да се сети, па је објаснио да се сада уколико би се нашао у Подујеву не би могао било чега сетити нити препознати место где је био.

У аутобусу се сећа да је Ђукић Жељко, кога је знао само по надимку и разликовао од других по изгледу, рекао да треба да изађе онај ко је то урадио, па је тако сазнао да су убијени цивили. На Ђукићеве речи нико није реаговао. Не може да се сети да ли је оптужени Ђукић ово рекао љутито или иронично једино се сећа да је било гласно. У Пролом бањи се није интересовао шта се догодило, а у Подујеву није видео ни групу цивила, нити да је дошао доктор, да је некоме указивана помоћ. Не зна да је неко вршио испитивање или истрагу овог догађаја док су боравили у Пролом бањи. Тек по повратку с Косова, са другог терена у мају месецу, сазнао је шта се догодило.

Познато му је да га сведоци терете да је учествовао у лишавању живота ових цивила. Сматра да С. Г. то чини из освете. Иако је извукао рањеног С. на другом терену, код Вукове главе, када то нико други од припадника јединице није хтео да учини и да помогне, каснији односи су постали такви да С. не осећа захвалност, рекао му је чак да је његова дужност била да га извуче. Сведок С. терети га да је дело извршио из освете и због пара. Објаснио је да је крајем 1999. и на самом почетку

2000.године С. држао кафану са тадашњом девојком Т. Са њом је и оптужени био у вези, па их је С. Г. затекао једном приликом у интимној ситуацији и тада запретио да ће му се осветити. Другом приликом када је претио да ће се осветити, оптужени је радио на пословима обезбеђења у дискотеци у Шиду. Једне вечери С. је желео да уђе у дискотеку, али га нису пустили, јер није имао новац и био је под утицајем алкохола. Тражио је да му оптужени помогне да уђе, али је оптужени прво пробао да га удаљи и коначно морао и да га истуче да би га одвратио од уласка. С. је пао и тада претио да ће се осветити оптуженом. Ово је познато радницима дискотеке Д. М. и С. И. За сведочење је иначе С. примио новац па је најједноставније било да као извршиоца дела означи оптуженог кога познаје од 1995.године.

Не зна због чега га терети сведок П1 јер се они и не познају, за њега је сазнао у поступку који се водио против Ц. С.

Кривично дело није извршио и цивиле није убио ни пуцао на њих јер зна да је тако нешто забрањено. У Ердуту у Кампу Српске Добровољачке Гарде на обуци коју је држао Ж. Р. А. крајем септембра месеца 1991.године, свакога дана свакоме је више пута понављано да у рату жене, деца и заробљеници не смеју да се убијају. Да је био у ситуацији да нешто овако види предузео би све да жене и децу заштити. Жао му је што оружје није задужено према списковима и после овога прегледане пушке јер би се тако сигурно потврдила његова одбрана да није пуцао. Сво време са њим је био П. Б. и он може да потврди одбрану да није пуцао.

Објашњавајући с ким је тачно био у друштву када се чула пуцњава обзиром да је код истражног судије говорио да је био сво време са Т. М. и да је био у дворишту, навео је да се ради о томе да је био у дворишту и на улици, па да не може тачно одредити место на коме је био када се чуло пуцање, да је био у друштву и са Т. и са њим разговарао али да не зна тачно у ком моменту, али да је у сваком случају био сво време са П. Б. са њим је и ушао у двориште, а Т. се ту наоколо кретао. Ради се о томе да није непомично стајао већ се кретао, био са П., улазио у двориште и излазио на улицу, разговарао са Т. када је и чуо пуцњаву, али да све детаље не може прецизно објаснити. У сваком случају П. Б. може да потврди његову одбрану јер су били заједно.

У завршној речи бранилац оптуженог Боројевић Драгана, адв.Ђуро Драгић је навео да је јединица «Шкорпиони» увек на ратиштима била у саставу МУП-а Србије и да се борила за Србију. У односу на оптуженог Боројевић Драгана нема доказа да је он извршио кривично дело јер се сведоку С. Г. не може веровати. Ради се о професионалном сведоку који сведочи у различитим поступцима, пред различитим судовима, док је исказ сведока П-1 нетачан и не може се прихватити јер је очигледно да му је слободом плаћено за исказ који ће дати у овом поступку. И поред тога његов

исказ је нетачан, недоследан и супротан осталим изведеним доказима. Предлажио је да суд донесе ослобађајућу пресуду и да притвор против оптуженог укине.

У завршној речи опт.Боројевић Драган анализирао је исказе сведока П., Т. за које је навео да не говоре истину и као доказ приложио изјаву сведока Т. М. из поступка који се водио против Цвјетан Саше. У односу на сведока П-1 навео је да је његов исказ лажан јер га овај сведок уопште не познаје, није могао да га види и не зна његово име и презиме. Предложио је да суд донесе ослобађајућу пресуду.

Оптужени Шолаја Миодраг, у навео је да је био у јединици «Шкорпиони», да је био у Подујеву 28.марта 1999.године, али да кривично дело није извршио.

За јединицу «Шкорпиони» и одлазак на Косово га је ангажовао С. Г. Разлог да крене иако је имао свега двадест година и није ни војску служио, била је жеља да са друговима учествује и помогне у борби, али и плата која се примала. Аутобусима су из Шида прво отишли у Нови Сад, затим у Београд и ту задужили униформе. Из Шида је са осталим припадницима кренуо испред Ватрогасног дома, где се налазило два аутобуса, ишли су прво у Нови Сад, а затим из Новог Сада у Београд где су добили униформе. Све су биле зелене маскирне НАТО униформе. Он је задужио чизме, панталоне, кошуљу и вијетнамку, капу са шилтом. Не сећа се да ли је у јединици неко имао мараму или шлем или борбени прслук. У Пролом бањи су из камиона задужили наоружање, без уписивања података. Пушке је делио неки старији човек. У Пролом бањи су га и обучили да рукује пушком.

У то време познавао је С. Г., Д. А. особу под надимком «К.» Б. Оптуженог Боројевић Драгана познавао је из виђења из Шида, али се не сећа да га је видео у Пролом бањи и Подујеву, познавао је М. који је био припадник обезбеђења команданта и који га је касније на другом терену препоручио команданту. Оптуженог Драгана Медића није познавао, команданта није познавао. Распоређен је у вод код извесног Ж. чије име не зна. Из Пролом бање до Подујева кренуло је два аутобуса, он је био у једном од њих, па се прикључио и трећи са добровољцима. Не сећа се да ли су успут имали полицијску пратњу и не сећа се да ли је командант био са њима. Паркирали су се поред једне продавнице, у близини полицијске станице. Са припадницима јединице стајао је неких 15 до 20 минута и разгледао локале поред којих су били паркирани када су двојица из САЈ или ПЈП у црним униформама дошли и повели једну групу од двадесетак бораца низ улицу, прешли преко раскрснице и у другој улици показали кућу у коју требају да се сместе. У овој групи у друштву са њим био је сведок Д. По његовој процени кућа која им је показана била је удаљена два - три минута хода од аутобуса. Куће нису биле посебно обележене. Сећа се да су пролазили поред неких локала, продавница, месара, а речено је да иду у правцу зграде полиције. Кућа у коју су одведени налази се поред

фотографске радње. Преко пута је била самопослуга. Капија је била лимена. У дворишту, кога се не сећа добро, била је и шупа за дрва. Кућа је била спратна. Прегледали су двориште и кућу. Он је прегледао спрат и док се ту налазио зачуо је пуцњаву. Ради се о рафалној пуцњави, али не може да определи из колико оружја, колико је била удаљена, врсту оружја ни број цеви. Чини му се да је пуцано из улице, али преко пута. Тада су он, Д [] и седморица или осморица из његове јединице изашли су да виде о каквој се пуцњави ради, али се нису удаљавали од ове куће. Сво време је са њим био сведок Д [].

После 15, 20 или 25 минута, полицајци у црним униформама САЈ-а или ПП, дошли су и упутили их у аутобусе пред полицијску станицу. У аутобусима су већ били други припадници јединице. Сећа се да је неко викао «Да ли су сад требали да направе проблем, ала су нам наместили» и псовао. Није знао о чему се ради и шта се догодило. Тек је касније сазнао да су у Подујеву убијени жене и деца. Није на улици видео санитарско возило нити да су неким указивали помоћ.

У аутобусу у повратку је седео на задњем седишту и није обратио пажњу када је неко љутитим гласом питао ко је све то направио. У Пролом бањи нико није вршио истраживања шта се догодило, о овом догађају се причало, али није знао шта се тачно десило мада је чуо да су убијени цивили. Причало се и да је то све намештено јединици. Иначе објаснио је да је он био у Пролом бањи курир, ишао на стражу, преносио обавештења и радио све што му је наређивао командир Ж []. Без обзира што је улазио у собе код многих није био у прилици да чује шта се прича о овом догађају. У соби је био са Д [] Д []. Познато му је да је једна група или вод остао у Подујеву и да су се накнадно вратили у Пролом бању. На скицама и фотодокументацији није могао да препозна место на коме се налазио, нити било шта да покаже, није могао да препозна нити да се изјасни о месту догађаја. Скица оптуженог Ђукића подсетила га је да је у Подујеву било доста полиције и припадника разних јединица. На овој скици је показао где се налази фотографска радња и улица где се кретао. На скици је означио и кућу где је ушао, и описао место где се налази самопослуга.

У Подујеву није видео ни претресао цивиле, нити пуцао у њих. Никада не би пуцао у децу, он није такав човек. Прича о претресању цивила није тачна јер у поступку који се водио против Ц [] С [] о томе није било говора. Осим њега у јединици било је још тако младих бораца као и он, на пример зна за једнога који је имао надимак Ж [].

У Пролом бањи су остали десетак дана, раздужили оружје али не и униформе, па се вратили кућама, а на други терен су отишли накнадно. За боравак и на првом и на другом терену добио тако што му је П [] П [] два пута донео плату.

Познато му је да га сведоци терете да је ово дело извршио. О сведоку П1 и његовом исказу није желео да се изјашњава док га не види. С []

Г. га лажно терети. Мада је сматрао да све што овом сведоку има да каже треба одложити до његовог доласка, навео је да је С. било лако да га увуче у ову причу јер је знао све његове податке, заједно су се бавили зидарско молерским радовима. Овај сведок је превртљив, у поступку против Ц. и С. прво је бранио Ц., а касније сведочио против њега, када су родитељи Ц. престали да му плаћају. С. Г. је можда сам ово дело извршио, па како су обојица ниског раста оптуженог је означио као учиниоца. Осим тога, мотив за лажно сведочење је новац. Сећа се да му је С. рекао једном приликом да му је досадило више да живи у бедаци и у сиротињи, да сваки дан кад погледа фрижидер он је празан, да више неће да ћути и да иде да каже Наташи Кандић, те да је касније чуо да је С. Г. од Наташе Кандић добио 5000 еура, да га је обукла и да је после тога почео са оваквим сведочењем.

У завршној речи бранилац окривљеног Шолаја Миодрага адв. Саша Петровић, наводи да једини доказ против оптуженог Шолаја Миодрага јесте исказ сведока [] који не може да се прихвати као тачан јер се у кључним деловима разликује од исказа оштећених и осталих доказа који могу да се прихвате. Када се пажљиво анализира исказ сведока [] може да се претпостави да је сведок имао пред собом списе поступка који се водио против Ц. и С. и да је на основу тог списка формирао свој исказ. Записник о препознавању где је оштећена Ј. Б. навела да јој оптужени Шолаја делује познато не може да се схвати као доказ да је он извршио радње које су му оптужбом стављене на терет. Исказ сведока С. да је оптужени Шолаја само започео са претресањем старије мушке особе у дворишту и да је престао када га је опоменуо сведок Т. је тачан и оптужени Шолаја у извршењу овога дела није учествовао. Одбрана је остала ускраћена, а чињенично стање непотпуно утврђено јер није саслушан сведок Р. О. нити сведоци који су били припадници јединице «Шкорпиони» у наведено време, а који претходно нису саслушани у поступку који се водио против Ц. и С.

Опт. Шолаја Миодраг у завршној речи је навео да је сведок С. Г. који га терети, добио новац за своје сведочење да би га лажно оптужио. Иначе он ово дело није извршио, никада не би дирао жене и децу, он није такав човек, стога предлаже да га суд ослободи од оптужбе.

У доказном поступку суд је извео следеће доказе:

-саслушао сведоке-оштећене С., Ј., Л. и Ф. Б., С. Б., С. Б. и Б. Д., прочитао записнике о саслушању сведока-оштећених пред истражним судијом Већа за ратне злочине од 22.12.2008. године и записнике о препознавању од 22.12.2008. године, саслушао сведоке С. З., С. В., М., Ј., Р., А., С. Б., Т. П. и Н. М., припаднике јединице „Шкорпиони“: С. Г. путем видео конференцијске везе, сведока под

псеудонимом П1, Т. М. Н. К. П. Д. С. Ц. дана 14.04.2009., Д. А. Б. Д. Б. С. Х. Д. С. Д. М. С. Ц. Н. В. З. С. З. П. Б. Ц. Д. М. С. и сведоке Д. М. и С. И.

-извршио суочење између сведока «Е» и оптужених Ђукић Жељка, Боројевић Драгана и Шолаја Миодрага, сведока П. Б. и оптуженог Боројевић Драгана, сведока Т. М. и оптужених Ђукић Жељка и Шолаја Миодрага, сведока В. З. и оптуженог Шолаја Миодрага, сведока Б. С. М. С. С. Д. и М. С. са оптуженим Ђукић Жељка, сведока С. Г. и оптужених Ђукић Жељка, Боројевић Драгана, Шолаја Миодрага и сведока «Е».

-саслушао вештаке Др М. Б. психијатра и А. Н. Спец. клин. психологије и прочитао налаз и мишљење ових вештака од 23.04.2009. године о душевном здрављу и урачунљивости оптуженог Шолаја Миодрага,

-прочеитао: пресуду Окружног суда у Београду К.1823/04 од 17.06.2005. године извршио увид у овај спис, прочитао пресуду Врховног суда Србије Кж. I 1874/05 од 22.12.2005. године за Ц. С. извештај о проналаску 19 лешева на територији општине Подујево од 30.03.1999. године, допис Института за судску медицину-Медицинског факултета Универзитета у Приштини од 03.06.1999. године, извештаје о аутопсији извршеној од стране Тужилаштва Међународног кривичног суда Уједињених нација из августа 2000. године за Г. С. Т. И. Т. С. Л. Н. Л. Ф. Б. С. Б. Ш. Б. Ш. Б. Ш. и Б. Н. извод из матичне књиге умрлих за Матично подручје Шид, под текућим бројем 69 за годину 2008 за М. М. Ђ. и записник о саслушању сведока М. Ђ. састављен пред истражним судијом Окружног суда – Веће за ратне злочине Ки.В.12/07 од 27.11.2007. године, извештај из КЕ МУП РС за Боројевић Драгана од 18.10.2007. године и извештај из КЕ за овог оптуженог Министарства правосуђа Републике Хрватске-Управе за казнено право-Одјела за казнене евиденције Класа: 703-04/07-11/2692, Ур.број: 514-04-07-02 од 13.11.2007. године, извештај из КЕ МУП РС за Шолаја Миодрага од 18.10.2007. године, извештај из КЕ МУП РС за Медић Драгана од 18.10.2007. године, извештај из КЕ за Ђукић Жељка Министарства правосуђа Републике Хрватске-Управе за казнено право-Одјела за казнене евиденције Класа: 703-04/07-11/2763, Ур.број: 514-04-07-02 од 27.11.2007. године и извештај из КЕ МУП РС од 01.06.2009. године за овог оптуженог, допис МУП Републике Србије-Управа за борбу против орг. криминала «О» стр. пов. бр. 230-778/01 од 04.07.2003. године са фотографијама припадника јединице «Шкорпиони», допис МУП Републике Србије-Управа за борбу против орг. криминала «О» стр. пов. бр.: 230-778/01 од 11.03.2002. године са списком

припадника јединице «Шкорпиони», записник о увиђају ОУП Подујево Кри.бр.21/99 од 30.03.1999.године са криминалистичко-техничком документацијом и скицама лица места, балистичко вештачење од 09.05.2003.године, допис МУП РС-Дирекција полиције-Управа криминалистичке полиције 03/4-3-1 Број:230-5640/08 од 13.11.2008.године, са изјавом С. [REDACTED] Р. [REDACTED] узете на записник, и списком ангажовања припадника јединице «Шкорпиони», допис МУП Србије-Управа за борбу против организованог криминала 05 број 1673/05-1 од 17.05.2005.године, допис МУП РС-Дирекција полиције-Управа криминалистичке полиције 03/4-3-1 стр.пов.број:230-3538/09 од 17.03.2009.године са прилозима,

- Медицинску документацију за Медић Драгана: отпусно писмо Клиничког центра Нови Сад-Клиника за инфективне болести-Одељење за инфективне болести дигестивног тракта од 25.11.2003.године са лабораторијским налазима, отпусно писмо Клиничког центра Нови Сад-Клиника за ендокринологију, дијабетес и болести метаболизма од 16.12.2003.године, легитимација за дијабетичаре за Медић Драгана, отпусно писмо Клиничког центра Нови Сад-Клиника за ендокринологију, дијабетес и болести метаболизма од 08.11.2002.године, отпусно писмо Медицинског факултета Нови Сад-ООУР Клиника за интерне болести-Одељење Клинике за ендокринологију од 24.01.1989.године, отпусно писмо Медицинског факултета Нови Сад-ООУР Клиника за интерне болести-Одељење Клинике за ендокринологију од 03.04.1992.године, отпусно писмо Медицинског факултета Нови Сад- Клиника за интерне болести-Одељење ендокринологије од 26.12.1994.године, налаз и мишљење лекара спец. од 08.12.2003.године, извештај Медицинског факултета Нови Сад- Клиника за интерне болести-Одељење ендокринологије од 24.01.1996.године, отпусно писмо Медицинског факултета Нови Сад- Институт за интерне болести-Клиника за гастроентерологију и хепатологију од 04.03.1998.године, налаз лекара специјалисте Специјалистичке поликлинике ВМА од 16.04.1986.године, отпусно писмо за Медић Драгана Медицинског центра Вииковци од 18.01.1985.године, војна књижица на име Медић Драгана, здравствена књижица на име Медић Драгана, систематски лекарски преглед за регрута Медић Драгана од 11.02.1988.године, са закључком од 16.02.1988.године и Решењем Регрутне комисије од 14.06.1988.године, отпусна листа са епикризом за опт. Медић Драгана Специјалне затворске болнице Београд од 05.12.2007.године и потврду Месне канцеларије Стејановци-Скупштина општине Рума Број: 176/2008 од 04.09.2008.године, за Медић Драгана, отпусна листа са епикризом за оптуженог Медић Драгана Специјалне затворске болнице од 04.02.2009.године, налаз лекара специјалисте «ВМА» за Медић Драгана, од 15.05.2009.године,

-решење «Нафтне индустрије Крајине»-Мирковци број МБ-359/93 од 09.04.1993.године, за Ђукић Жељка, решење о награђивању водника С. [REDACTED] Г. [REDACTED] МУП РС од 13.05.1999.године, сл. белешку коју је саставила Служба за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима од 18.05.2009.године, у вези сведочења Р. [REDACTED] О. [REDACTED]

-пресуду Окружног суда у Београду-Посебно одељење К.П.бр.8/06 од 26.10.2007.године за окр. Шолају Миодрага, пресуда Врховног суда Србије-

Посебно одељење Кж I о.к. 8/08 од 23.01.2009.године за окр. Шолаја Миодрага,

-решење о обустави поступка према сведоку [И] у предмету Ки.11/06 од 10.04.2006.године

-прегледао видео запис «BBC interview» са С [И] Б [И] од 07.03.2003.године и извршио увид у фотографију коју је стручна служба суда сачинила из овог из видео записа,

-извршио увид у фотографију предату истражном судији дана 24.01.2008.године, (Ђукић Жељко и др, сачињена испред хотела у Пролом Бањи), фотокопије фотографија које је приложио Ђукић Жељко означене са А-К и фотографија означена са А I, скицу коју је сачинио сведок [И] приликом испитивања пред истражним судијом дана 14.02.2008.године, скицу коју је сачинио овај сведок на главном претресу и скицу коју је допунио сведок «[И]» дана 21.01.2009.године, скицу лица места коју је оптужени Ђукић Жељко предао на главном претресу дана 09.09.2008.године, скицу лица места (6 ставки) на којој је сведок Р [И] Ј [И] означио двориште у коме су нађени цивили са 1х, на гл. претресу дана 06.10.2008.године, скицу лица места на којој је објашњења приликом сведочења уцртавао сведок С [И] З [И] на гл. претресу дана 07.10.2008.године, скицу лица места коју је сачинио сведок П [И] Б [И] на гл. претресу дана 10.11.2008.године, скицу коју је сачинио оптужени Ђукић Жељко а на којој је сведок К [И] Н [И] на гл. претресу дана 10.12.2008. године уцртао положај оптуженог Ђукића и сведока, скицу лица места која у легенди има 17 ставки на којој је оштећена С [И] Б [И] означавала објекте и користила за објашњења приликом давања исказа, скицу коју је сачинио сведок-оштећени С [И] Б [И] и предао на гл. претресу дана 24.12.2008.године, скицу коју је сачинио сведок Д [И] П [И] на гл. претресу дана 27.01.2009.године, скицу коју је сачинио сведок Б [И] Д [И] на гл. претресу дана 13.03.2009.године, скице које је сачинио сведок Ц [И] С [И] и предао на претресу дана 14.04.2009.године.

-писмо Хашког трибунала упућено суду преко директора Канцеларије Националног савета за сарадњу са Хашким Трибуналом.

Суд је одбио предлог да се изведу докази: да се саслуша М [И] П [И] на околност да је С [И] Г [И] добио новац за сведочење, извесни Д [И] Д [И], Ђ [И] М [И] брат оптуженог Ђукић Жељка, М [И] М [И] М [И] М [И] П [И] звани К [И] инспектори из МУП Нови Сад којима је сведок П1 испричао све о догађају а ради се вероватно о инспекторима Ч [И] и К [И], инспектори О [И] и К [И] В [И] А [И], В [И] М [И] пуномоћник оштећених Наташа Кандић, С [И] М [И], Л [И] или К [И] М [И], Т [И] М [И] звани Т [И], јер је нашао да је извођење ових доказа сувишно. Одбијен је предлог да се саслуша у својству сведока О [И] Р [И], који је у иностранству на непознатој адреси. Суд је одбио предлог да се суоче оштећени и сведок [И], сведок [И] и сведок Н [И] К [И], сведок П [И] Б [И] и оптужени Боројевић Драган, сведок [И] и Ц [И] С [И],

сведок [REDACTED] са сведоцима С [REDACTED] Д [REDACTED] и Д [REDACTED] П [REDACTED], налазећи да је извођење ових доказа сувишно, а разлике у исказима биће предмет оцене суда. Одбијен је предлог да се од пуномоћника оштећених прибави списак са којим је сведоцима у Шиду разговарала поводом овог догађаја и извештај Фонда за Хуманитарно право о оптуженом Ђукић Жељку, да сведок [REDACTED] дастави војну и радну књижицу, да се затражи званичан извештај да ли је сведок [REDACTED] 1999. године имао личну карту, да се прибави од надлежних органа снимак дворишта у коме је дошло до убиства цивила, да се прочита изјава извесног Ц [REDACTED] Б [REDACTED], који је, док је био у притворен у Великој Британији, предао амбасади Швајцарске изјаву упућену Окружном суду у Београду, да се прибави изјава сведока [REDACTED] дата ТРЗ означена под бројем КТР 23/07, прибави снимак телефонског разговора Ц [REDACTED] С [REDACTED] и сведока [REDACTED], о коме је говорио у свом исказу Ц [REDACTED] С [REDACTED], да се од тужилаштва Хашког трибунала затражи да достави чауре из овог догађаја које се тамо налазе и да се затим оне вештаче од стране вештака балистичара. По оцени суда извођење свих ових доказа је сувишно. Одбијен је и предлог да се списима овог предмета здружи спис Окружног суда у Прокупљу против Ц [REDACTED] С [REDACTED] и др, с обзиром да се исти већ налази у списима Окружног суда у Београду против Ц [REDACTED] С [REDACTED] који је здружен уз овај предмет и у који је извршен увид. Отклоњено је извођење доказа саслушањем сведока Ј [REDACTED] П [REDACTED]

Из изведених доказа утврђено је следеће:

Опште позната чињеница је постојање оружаног сукоба на простору Србије и бивше СРЈ у време када се догађај који је предмет поступка одиграо. Међународни сукоб отпочео је бомбардовањем СРЈ од стране НАТО снага и проглашењем ратног стања 24. марта 1999. године. У овом сукобу с једне стране су биле коалиције НАТО снага, а с друге оружане снаге СРЈ. На подручју Косова и Метохије истовремено био је унутрашњи оружани сукоб између с једне стране снага безбедности СРЈ - војске и полиције и оружаних формација ОВК. Оружани сукоб као мотив да се окупе и крену на Косово и боре се за Србију наводе сви оптужени у својим одбранама и саслушани сведоци припадници јединице «Шкорпиони». Јединица «Шкорпиони» формирана је раније и учествовала је у борбама на ратиштима на простору бивше Југославије. Одмах по проглашењу ратног стања 1999. године, јединица се окупила у Новом Саду и Шиду и другим градовима. «Старим» припадницима јединице, борцима који су раније били у овој јединици, прикључили су се добровољци који су први пут ступили у јединицу и на овај начин су се окупили већ 25. марта 1999. године. Јединица је у аутобусима стигла у Београд и задужила униформе од МУП-а Србије. Све униформе су биле маскирно зелене боје тзв. НАТО шаре, биле су дводелне и имале су чизме и капе са шилтом. Кроз Србију до Пролом Бање јединица је ишла у пратњи полиције и у Пролом Бањи смештена је у хотелу «Радан». За време боравка у хотелу јединица је задужена оружјем - аутоматским пушкама кал. 7,62 мм, али задуживање није вршено уз евидентирање података о оружју и лицу коме је оружје дато. Уз оружје је подељена муниција - борбени комплети

од по 150 метака односно пет оквира. Оружје је поделио С. М. припадник јединице који је то навео у свом исказу и исто су наводили и остали сведоци припадници јединице. Из једног сандука групи бораца оптужени Ђукић Жељко је поделио оружје и суд је у овом делу прихватио његову одбрану јер је потврђена исказима сведока.

Околности везане за начин на који се јединица окупила, кренула на Косово, задужила униформе и оружје, боравила у Пролом Бањи, активностима у хотелу и одласку до Подујева суд је утврдио из одбрана оптужених и исказа саслушаних сведока - припадника јединице који су у погледу ових чињеница били сагласни и све представљали на исти начин и које је суд у овом делу прихватио у потпуности. Ово произилази и из писаних доказа: дописа МУП РС. Из прочитаног документа-акта МУП РС управа за борбу против организованог криминала «О» стр. пов.бр: 230-778/01 од 11.03.2002.године произилази да је дана 25.03.1999.године јединица «Шкорпиони» уз сагласност тадашњег начелника Ресора јавне безбедности МУП РС генерал пуковника В. Ђ. преведена у резервни састав САЈ и упућена у Пролом Бању ради даљег ангажовања. Дана 27.03.1999.године око 18,00 часова С. З. тадашњи командант САЈ Београд, отишао је у Пролом Бању да преузме јединицу «Шкорпиони». Уз овај извештај достављен је и списак припадника «Шкорпиона» и из овог произилази да је у МУП РС постојала евиденција о лицима и о исплатама које су извршене припадницима јединице у периоду од марта до јуна 1999.године. О подели оружја и појединачном задужењу није било никаквих писмених доказа у МУП РС.

Јединицу „Шкорпиони“ од Пролом бање до Подујева допратио је заменик команданта САЈ З. Г. Т. аутобуси су паркирани у близини полицијске станице. Сведок З. С. био је командант београдског САЈ-а, који је јединицу «Шкорпиони» довео из Пролом бање до Подујева. Навео је да је ангажовао старешину из САЈ да их смести у неку од празних кућа у Подујеву, док је он са командантом ове јединице отишао на састанак у штаб. Сведок С. М. командант јединице «Шкорпиони», навео је да је по доласку у Подујево припаднике јединице оставио у аутобусима, а он отишао у команду да прими задатак. Припадници јединице после извесног времена кренули да се сместе у куће и чекају даље наредбе. Једну групу је водио сведок С. В. припадник САЈ, који им је показао које су куће слободне и где могу да се сместе, и који је у свом исказу објаснио да је командирима водова показао куће које су биле удаљене неких 100 метара од паркираних аутобуса и посебно им рекао да уколико наиђу на цивиле не предузимају ништа, већ да их упуте на улицу, јер је у току била акција извлачења цивила. Саслушани сведоци и оптужени у одбрани, објаснивши да је чекање трајало толико да се створила и узнемиреност због тога што су аутобусима без заштите од евентуалног напада, па су неки у неформалним групама кренули да траже смештај сами, а неки са припадницима САЈ и сведоком В. који је и показао где да се сместе.

Суд је из исказа саслушаних сведока и одбрана оптужених утврдио да је 28. марта 1999. године у Подујеву, у време када је јединица стигла, град био скоро потпуно испражњен од цивилног становништва, да на улицама није било грађана. Након бомбардовања већина становника, и Срби и Албанци, напустили су град Подујево и сместили се по околним селима. О ситуацији у граду тога дана сведочили су М. А. Р. Ј. и Н. М., који су у то време радили у ОУП Подујево, Т. П., мештанин и припадник ПЈП, сведоци С. В. и З. С. оштећени С. и Г. Б. и Е. Д. С. Б. који је био председник извршног савета. Из исказа саслушаних сведока произилази да је само један број становника остао у Подујеву, да се ту налазио и изванредан број Албанаца који су из околних села дошли у град сматрајући да су тако безбеднији, као што је случај са оштећеним Е. Д. да се албанско становништво налазило ван града на пољима. С. Б. се сећа породице Р. која је остала у самом центру града. Становништво је, по његовим речима, самоиницијативно напуштало град, није било организоване евакуације. Сведок М. Н. у то време помоћник командира полицијске станице Подујево, објаснио је да су као локална полиција добили усмено наређење од начелника тадашњег СУП-а да обавесте цивиле да се дислоцирају због ратних дејстава. Није било посебне евиденције о лицима која су напустила град или остала у њему. У граду су установе и објекти као што су продавнице, кафане, занатлијске радње били затворени, многе од продавница и локала биле су разбијених врата и излога. Струје је било, на снази је био полнијски час, од 20 до 6 часова. Радиле су три продавнице у којима се становништво снабдевало. У једној од кућа у коју је ушао сведок Ц. С. затекао је цивилно становништво, избацио их из кућа и упутио ван града. Ради се о породицама Р. К. и Н. В. С. друге стране у граду су биле стациониране јаке полицијске снаге, многе јединице МУП Србије, осим локалне полиције, било је припадника ПЈП, САЈ и добровољаца. Из исказа саслушаних сведока С. Г. Ц. С. и Ц. Д., возача аутобуса, произилази и да је из проваљених продавница одузимана разна техничка роба и пакована у пртљажнике аутобуса.

Оштећени Е. Д. навео је да је са породицом, сестром и њеном породицом, напустио своје село 24.12.1999. године након упада војних и полицијских снага Србије које су протеривале становништво. Сматрали су да ће бити безбеднији у Подујеву. Оштећени С. Б., по доласку у Подујево, понудио му је смештај у празној кући његовог стрица Т., где га је затекао почетак бомбардовања. Град је тада био пун припадника српских снага у разним униформама који су се силецијски понашали, а и снабдевање храном било је велики проблем. Ситуација у граду је постајала све напетија, сматрао је да треба да побегне и 28. марта 1999. године у раним јутарњим часовима је напустио кућу. У Подујеву у кући Т. Б. остала је његова цела породица, отац Х., мајка И., супруга Ф. и деца Д. А. М. и А. Тада их је последњи пут видео живе. За страдање чланова породице сазнао је након неколико недеља лутања по

оближњим селима, од С. Б. Чим су сазнали да се деца С. и С. Б. налазе у приштинској болници он и С. су отишли да их виде. С. му је тада дословце рекла «Чика Б. сви су убијени». Идентификацију тела својих најближих, који су страдали у догађају од 28. марта 1999. године, након ексхумације лешева, обавио је по уласку НАТО трупа у јулу исте године. Када је после уласка КФОР-а у Приштину, са новинарском екипом листа «Индипендент» дошао у Подујево, отишао је на лице места, где је нашао марамицу своје супруге, у коју је умотала златни накит дана када су се растали, њен ручни сат, кликере које је купио свом сину А. као и 96 чаура из аутоматских пушака, које је предао и за које је чуо да су касније послате у Хашки Трибунал.

С. Б. напустио је своју породичну кућу, у улици К. И., ноћ пре критичног догађаја, на инсистирање жене и деце, због страха да ће stradати због доласка у град разних униформисаних лица, за које није знао да ли припадају редовној војсци и полицији или паравојним формацијама. У кући су остали његова мајка Ш. Б., супруга С. Б., ћерка С., синови Ш. и Ш. Б., жена и деца његовог брата С., тетка Н. Л. и њена снаја Ф. Б. Л. Тетка и њена снаја, које су иначе живеље у селу С. дошле су у град из безбедносних разлога и сместиле се у њиховој породичној кући. Иако није напуштао Подујево већ био у близини, када се све ово десило, није могао, због присуства великог броја припадника војске и полиције, да приђе својој кући. Тек након 25 дана чуо је за страдање чланова своје најуже породице. Средином априла месеца сазнао је од једног мештанина Подујева да му је син у приштинској болници у истој соби са С. те је након што је добио писмо од ње и остале преживеле деце, са Б. Д. отишао у болницу. Од С. и Ј. сазнао је шта се десило и да су убијени чланови породица Б. и Д. Десетак дана после уласка припадника КФОР-а у Подујево, лешеве убијених су ископани са градског гробља и обављена је идентификација. Ексхумацији, коју је извршио тим Међународног кривичног суда за бившу Југославију, годину дана касније, није присуствовао јер је већ био са децом у Енглеској.

С. Б. навео је да је напустио породичну кућу у Подујеву 28.03.1999. године. Од почетка бомбардовања непрекидно је са породицом, супругом Ш., мајком Ш., децом Н., Ј. и Л. и синовима Ф. и Г. боравио у кући јер је тако било безбедније. У раним јутарњим часовима 28.03.1999. године, приметили су да истерују људе из кућа, те су га жена, мајка и ћерка Н. преклињале да бежи, плашећи се за његов живот. Били су сигурни да жене и деца могу да остану и да их нико неће дирати, жена је код себе имала плату коју је примила неколико дана пре тога и мислили су да ће то бити довољно да се спасу. Придружио се групи људи која је напустила своје домове или је истерана и која се окупила у насељу Л. Е. што је око 100 метара ваздушном линијом удаљено од његове куће. Ту је требао да се нађе са породицом, али нико није стигао до 8 сати увече. Био је са братом и Б. Д. Тражили су своје породице у

околним селима јер су мислили да су се склонили и тако спасили. Међутим тек 12. или 13. априла док је боравио у селу Колиће добили су писмо од деце која су се налазила у приштинској болници. Дан након тога одлучили су да С. и Б. крену до Приштине, а он је остао у селу Дуз. Од брата и Е. сазнао је да се у болници налазе С., Ј., Л., Ф. и Г., а да су остали страдали. Први пут је видео своју децу 02. маја. Након завршетка рата, срела га је екипа лекара КФОР-а, прегледали су децу у једној пољској болници и уз њихову помоћ су касније отишли у Енглеску. Негде средином јула месеца, у Подујеву су обавили идентификацију лешева. Другој ексхумацији, која је обављена у Ораховцу (по његовом сазнању), није присуствовао, јер је већ био у Енглеској.

Прихватајући исказе оштећених С. и С. Б. и Е. Д. као искрене и у свему у сагласности међусобно и са осталим изведеним доказима, пре свега исказима преживелих оштећених, суд је утврдио тачан број и идентитет лица која су била у Подујеву у наведено време, идентитет убијених и околности које су претходиле самом догађају.

Околности како је дошло до страдања цивила у Подујеву суд је утврдио из исказа преживелих оштећених С., Ј., Л., Ф. Б., исказа сведока и и сведока С. Г. и изведених писмених доказа.

Пре давања исказа на главном претресу истражни судија Већа за ратне злочине, дана 22.12.2008. године, обавио је процесну радњу препознавања од стране сведока-оштећених Б., Ф., Б., С., Б., Ј. и Б. Л., а сведоци су прво описали лица којих се сећају. У описивању бораца којих се сећају оштећени су настојали да суду представе све детаље које памте за поједино лице и ситуацију у којој су одређеног војника видели и упамтили. Приликом препознавања оштећени Фатос је означио оптуженог Медић Драгана, као особу која је према његовом опису имала дугу косу везану у реп. Сведок оштећена С. Б. препознала је оптуженог Медић Драгана, као особу која је, према њеном опису, имала дугу косу, са напоменом да је га је тада доживљавала као вишег с обзиром да је била мала. Сведок оштећена Ј. Б. изјавила је да јој је оптужени Шолаја Миодраг помало познат.

Оштећени С., Л., Ј. и Ф. Б., у исказима су навели да су се са својим мајкама, браћом и сестрама, стрином С. и С. и њеном снајом, у време када се одиграо овај догађај налазили у кући С. и С. Б. У јутарњим сатима тога дана су испред куће приметили полицијска кола. Сви су тада, сматрајући да ће бити сигурнији, прешли у кућу Б. у истом дворишту у којој су били отац, мајка, супруга и четворо деце њиховог пријатеља Е. Д. Полицајци су улазили у куће у дворишту, двојица полицајаца ушли су и у кућу у којој су они били и наредили им да изађу и торбе са стварима оставе поред куће. Одвели су их најпре у двориште једног суседа, па у следће

двориште, где су их и претресали. Војници су били обучени у зелене маскирне униформе. Оштећене Ј. и Л. наводе да је војник који их је претресао био млад, а оштећена С. се поред њега сећа и другог, старијег, који је имао браду. Оштећени Ф. Б. наводи да је војник који их је претресао био очигледно најмлађи од свих присутних, јако мршав или витак, имао је кошчато лице, мало клемпаве уши. И оштећени Ф. Б. и Ј. Б. упамтили су га по томе што му капа на глави није прописно стајала већ је шилт био окренут на страну. Оштећени Ф. и Ј. описали су да је један од војника претресао С. брата, нашао му у цепу кликере и бацио их, други је скинуо капу са главе Х. Д.

Оштећени Ф. Б. се сећа да је тада неко од присутних рекао да се престане са претресањем, и тада је приметио и војника који је био највећи, најкрупнији од свих и носио шлем на глави. Онда је један од војника издвојио његову мајку пок. Ш. Б. и повео је у правцу неког објекта који је личио на шупу, која се налазила у том дворишту. Остале су повели у следеће двориште, а одатле право на улицу. Тамо је било и других војника, ломили су излоге, износили ствари из продавница, псовали су и викали на њих. Оштећени Ф. приметио је ту војника који је имао мало дужу косу везану у рен. Неке од униформи биле су зелене, а неке плаве маскирне, било је и војника обучених у различите комбинације униформи. Оштећени Ф. описао је да је док су стајали на улици један од војника из њихове групе издвојио оца Е. Д. опалио му шамар, а потом га повео према продавници која је била ту у близини. На вратима ове продавнице већ је стајао њихов комшија С. Е. Војник је Х. Д. и С. Г. увео унутра и оданде су се тада чула два пуцња. Војници су затим почели да целу групу враћају натраг у двориште. Оштећени С., Ј. и Ф. сећају се да је снаху тетке њихових очева, Ф. већ на самом излазу из пролаза који води са улице у ово двориште један војник питао за неке камионе, а када је она одговорила да не знају српски и питала «Па како можете тако, имате ли срца», извадио је скалпел из цера, нешто рекао и ударио је у потиљак. Оштећена Ј. описује овог војника као агресивног, крупног, са брадом.

Сви оштећени наводе да су по повратку у двориште видели пок. Ш. Оштећени Ф. описује да је видео да је његову мајку један војник извео из бараке која је била у истом дворишту, да она плаче и да јој је црвен врат. Чуо је како његова мајка каже на српском: «Па то су само деца». Оштећена С. описала је да је видела како пок. Ш. плаче и моли да су они само деца. Сви оштећени описали су да је један војник тада пок. Ш. одгурнуо у страну, а они су плакали и дозивали «Мама, мама». Оштећена Ј. Б. чула је два пуцња и видела мајку како лежи. Оштећени Ф. Б. описао је детаљно како је убијена по Ш. Б. и да је један војник њу повукао ка крају доришта, пуцао јој у леђа, па када је пала поново пуцао у њу. Овако је убиство пок. Ш. описала и оштећена С. Б. Разлику у опису овог војника за кога оштећени Ф. тврди да је исти који је из групе издвојио и одвео пок. Ш. а

оштећена С. [REDACTED] мисли да се ради о неком другом војнику, јер је војник који је издвојио Ш. [REDACTED] по њеном сећању, био много крупнији, суд не оцењује значајном јер се ради о догађају који се десио пре десет година од сведочења, када су оштећени били деца и изузетном емоционалном стању обзиром да је из групе у којој су се налазили одведена њихова мајка, а затим пред њима и убијена. Оштећена С. [REDACTED] описује да је овај војник одмах пошто је убио пок. Ш. [REDACTED] променио пушку и почео да пуца у њих, док оштећени Ф. [REDACTED] наводи да су након што је Ш. [REDACTED] убијена пре него што је на њих пуцано били гурнути до угла који заклапају зид куће и зид који је ограда дворишта. Он је био начелу групе, на неки начин испред свих па због тога није могао да определи ко пуца. Међутим оштећени Ф. [REDACTED] описује да се сећа једног војника испред себе, који се ту затекао и који је такође био је присиљен да се креће као и они, када су их војници гурали, сатеривали и усмеравали ка углу који су заклапали зид куће и зид који је био ограда. Онда је почела пуцњава и тада су они почели да плачу и вриште. Оштећене сведокиње Л. [REDACTED] и Ј. [REDACTED] нису могле да опишу како је дошло до пуцања у њих обзиром да су се онесвестили када су виделе убиство пок. Ш. [REDACTED]. Сви оштећени описују да су погођени и падали су једни преко других. Оштећени Ф. [REDACTED] Б. [REDACTED] навео је да је са пуцањем престало једног тренутка, а онда су војници пуцали поново. Након тога оштећени се сећају да су у двориште ушли људи који су им пружили прву помоћ, увидели их у ћебад и војним возилом пребацили у приштинску болницу. Оштећена Л. [REDACTED] је након две недеље проведене у Приштини, осам месеци била на лечењу у болници у Београду. По доласку КФОР-а на Косово, екипа лекара из Енглеске прегледала је преживеле оштећене и уз њихову помоћ они су пребачени у Енглеску, где и данас живе заједно са својим очевима.

Оштећена С. [REDACTED] Б. [REDACTED] навела је да је погођена тринаест пута у руку, два пута у ногу и једанпут у леђа. По њеном мишљењу, а према повредама које је задобила, на њих је пуцано из два правца. Од рањавања су јој остале последице јер је једна рука ограничених покрета и функције, има и ожиљке и психичке последице. Оштећени Ф. [REDACTED] Б. [REDACTED] је рањен у обе ноге и то са три метка у једну ногу и два метка у другу. Оштећена Ј. [REDACTED] је повређена у оба рамена, леву руку и леву ногу, а оштећена Л. [REDACTED] је рањена у пределу врата, леђа, рамена и прста. Малолетни Г. [REDACTED] Б. [REDACTED] рањен је у леву бутину, с тим што му метак још увек није одстрањен из тела.

Ценећи исказе сведока-оштећених суд их је прихватио јер су били искрени и приликом сведочења оставили утисак да желе да испричају оно што се заиста десило, без имало осветољубивости или жеље да некога безразложно терете иако су били очевици страдања најближих, а и сами задобили повреде чије последице још увек осећају.

На основу исказа преживелих оштећених, писмене документације у списима, те података који су дали оштећени С. [REDACTED] и С. [REDACTED] Б. [REDACTED] и Е. [REDACTED] Д. [REDACTED], утврђено је да је дана 28.03.1999.године, у улици Р. [REDACTED] М. [REDACTED] бр. [REDACTED] смртно страдало 14 цивила, и то Ш. [REDACTED] Б. [REDACTED] стара 67

година, Ш. Б. стар 43 године, С. Б. стар 39 година, Н. Б. стар 15 година, Ш. Б. стар 12 година, Ш. Б. стар 9 година, А. Б. стар 7 година, Н. Л. стар 54 године, Ф. Л. стар 21 годину, Х. Д. стар 71 годину, И. Д. стар 66 година, Ф. Д. стар 35 година, Д. Д. стар 9 година, А. Д. стар 7 година, М. Д. стар 4 године и А. који је имао 21 месец.

Из дописа КБЦ Приштина од 04.06.1999.године утврђено је да су лешеве погинулих упућени на Институт за судску медицину КБЦ Приштина дана 30.03.1999.године и да је сутрадан дат налог да се лешеве сахране без обдукције. На основу исказа сведока Б. С. утврђено је да су лешеве сахрањени на градском гробљу у Подујеву, као НН лица, с обзиром да се није могао утврдити идентитет жртава. Овај сведок био је у наведено време председник извршног савета, био је задужен и за обављање сахрана, а налог да се сахране тела настрадалих добио је телефоном од команданта града. Познато му је да је међу настрадалима било и деце, али му њихов идентитет није познат. Сахрана је обављена на муслиманском гробљу уз поштовање свих одговарајућих обичаја.

На основу извештаја о аутопсији од 30.08.2000.године, извршеној од стране стручног тима Међународног кривичног суда УН за бившу Југославију, утврђено је да је ексхумација вршена из гробнице у Подујеву и да се извештај односи на осам лица која су обухваћена оптужницом и три лица која се не налазе у оптужници. Извештај се односи на Ш. Б., Н. Б., Ш. Б., Ш. Б., Ш. Б., С. Б., Ф. Л. и Н. Л. Као узрок смрти констатоване су вишеструке повреде из ватреног оружја. Суд је прихватио овај извештај, јер је исти дат од стране стручних лица, а подаци из извештаја потврђени су и изведеним писменим доказима и исказима сведока-оштећених, из којих је утврђен идентитет страдалих. Чињеница да није извршена обдукција и ексхумација свих лица, објашњава се тиме што чланови породица страдалих нису дозволили поновну ексхумацију и обдукцију.

Увиђај на лицу места обављен је у присуству истражног судије М. Б., сведока А. М., радника ОУП Подујево и сведока Р. Ј., крим. техничар ОУП-а Подујево, 30.03.1999.године и о томе је сачињен записник који је прочитан на гл. претресу.

Описујући увиђај, сведоци Ј. и А. убедљиво и прихватљиво, сагласно и са записником о увиђају који је прочитан, су навели да су чекали да дође истражни судија и да је вршење увиђаја било отежано због бомбардовања. Улаз у двориште била је једна гвоздена капија, која је изгледала као тунел јер су са обе стране били зидови, а изнад је био спрат куће. У дворишту је затечено 14 тела на гомили, осим тела једне жене која је била издвојена и којој су пси појели чланак ноге, што се види и на фотодокументацији у списима. Лешеве су били различитог пола, а било је и

дече. Приликом вршења увиђаја није вршен преглед тела и утврђиван идентитет, већ су по налогу истражног судије тела одмах пребачена у КБЦ Приштина. Лице места фотографисао је сведок Ј. [REDACTED], сведок А. [REDACTED] је сачинио службену белешку, а истражни судија записник о увиђају. Скице лица места које се налазе у спису, сведок А. [REDACTED] је направио у просторијама затвора у Прокупљу, касније, по сећању када је отпочео поступак против Ц. [REDACTED] Г. [REDACTED]. Ови сведоци су навели да су на лицу места пронашли доста чаура, у близини тела и на капији. Није било времена ни потребе да се све сакупе већ су узели и у СУП Прокупље однели 20-30 како се сећа сведок А. [REDACTED] или 4-5 како је рекао сведок Ј. [REDACTED] и то у два наврата тако што је сведок Ј. [REDACTED] прво фотографисао чауре и сакупио их у кесу, а након десетак дана послали су га да покупи остатак. По њиховој оцени радило се о чаурама муниције калибра 7,62 мм, и то пушчане муниције.

Из извештаја о балистичком вештачењу од 09.05.2003.године, утврђено је да је прегледано тридесет и седам комада чаура и три пројектила, који су пронађени у овом дворишту и који су достављени на вештачење. Све чауре и пројектили потичу од стандардне пушчане муниције кал. 7,62ммх39, која је испалена из аутоматских пушака (АП) «КАЛАШНИКОВ» домаће производње и то из три аутоматске пушке. Суд је прихватио у целости налаз вештака балистичара од 09.05.2003.године, имајући у виду да је исти дат од стране стручног лица у свему по правилима струке

Сведок В. [REDACTED] С. [REDACTED] навео је да је показао командирима водова јединице «Шкорпиони» где да се сместе и да се вратио у кућу у којој је био смештен. После неких 3-4 минута чуо је рафалне пуцње из више аутоматских пушака истовремено и то је трајало неколико секунди. Пуцњи су се чули из правца где је оставио командире вода «Шкорпиона». Одмах је са пет, шест својих људи, кренуо тамо како би видео шта се дешава. Испред куће где је оставио првог командира вода, затекао је око 30-40 «Шкорпиона» и десно од тога видео је отворену гаражу и да одатле виरे ноге. Одмах је схватио шта се десило и «Шкорпионима» који су били испред рекао «Шта сте то урадили?». Сви су спустили главе. Позвао је чланове санитетске групе и команданта Т. [REDACTED]. Доктор М. [REDACTED] је одмах дошао. З. [REDACTED] С. [REDACTED] Т. [REDACTED] дошао је са командантом „Шкорпиона“ док су указивали помоћ преживелима. У гомили тела приметили су да има и живих, па су спасили четворо или петоро деце и полицијским аутом пребацили их у Приштину. Након овог догађаја припадници «Шкорпиона» су враћени са Косова. Сведок је у скицама које су саставни део документације са увиђаја означавао зграде команде, паркиране аутобусе, куће где је одвео командире водова уз напомену да је у Подујеву провео само један дан и да не може свега да се сети.

Сведок С. [REDACTED] З. [REDACTED] навео је да је у току састанка, у једном тренутку се зачуо дужи рафал, након чега су сви истрчали из канцеларије. Отишао је у правцу пуцњава, тамо је затекао командира Вулевића који му је рекао да се нешто десило. Није улазио у двориште где су убијени цивили. Доктору Д. [REDACTED] М. [REDACTED] кога је затекао, наредио је да се преживелима укаже

помоћ и да се пребаце у Приштину. Видео је у близини ове куће припадници локалне полиције, резервног састава, разних јединица и припаднике «Шкорпиона». С обзиром да је обављао дужност заменика команданта САЈ-а и имао овлашћења, наредио је да се припадници јединице «Шкорпиони» врате у Пролом Бању и известио В. [REDACTED] Ђ. [REDACTED]. Одлуку да припаднике резервиста врати донео је због убиства цивила, на основу онога што му је В. [REDACTED] рекао да се десило, с обзиром да није имао других сазнања ко је то учинио. Од припадника јединице није одузето оружје ради прегледа и да би се утврдило ко је пуцао, није проверавано да ли је неко потрошио донету муницију већ су одмах враћени.

Сведок др Д. [REDACTED] М. [REDACTED] био је припадник САЈ Приштина и овога дана преко радио везе добио је позив команданта З. [REDACTED] Г. [REDACTED] да хитно дође у неку улицу у Подујеву. С. [REDACTED] В. [REDACTED] га је сачекао на капији, а један припадник САЈ увео у двориште где је у једном делу видео да се налазе тела жена, деце, стараца и било је очигледно да је неко пуцао у њих. Прегледао је рањене, извршио тријажу, сећа се да је видео да је троје или четворо било живо, пружио помоћ и преживела деца пребачена су возилима до Клиничко болничког центра у Приштини. Тела која је прегледао и која су затечена у дворишту, имала су свуда ране од ватреног оружја. Са преживелима је отишао до Приштине.

Ове исказе суд је прихватио у целости, јер су сведоци В. [REDACTED] С. [REDACTED] и М. [REDACTED] казивали о чињеницама које су непосредно видели или чули, а њихови искази су у складу са осталим изведеним доказима, пре свега исказима оштећених, који су потврдили да им је након пуцњаве указана помоћ и да су потом одвежени у приштинску болницу.

Суд је у доказном поступку саслушао и сведоке који су у наведено време били у Подујеву као припадници јединице «Шкорпиони».

Сведок П1 решењем о одређивању мера у смислу чл. 117. ЗКП које је донео истражни судија сведочио је под псеудонимом, прикривеног изгледа, из посебне просторије и уз измену гласа. Како је идентитет сведока током истраге био заштићен, то се сведок није у овом исказу изјашњавао и одговарао на питања којима би се његов идентитет могао да открије. Идентитет сведока оптуженима и браниоцима саопштен је након заказивања претреса. На главном претресу сведочио је уз мере заштите које су измењене, тако да јавност није била искључена потпуно, његов глас није био измењен, али је изглед за јавност био прикривен, а сведока су видели само суд и странке. Тако су оптужени били у прилици да сведока виде у судници, чују, суоче се са њим. На главном претресу дана 13.05.2009.године у једном делу искључена је јавност у смислу чл.117 став 3 тачка 1 (ЗКП сл.гл.46/06) и 294 ЗКП како би се одбрани омогућило да постави питања која су сматрали да су неопходна, а којима би се могао открити идентитет сведока. Јавност је у смислу истих одредби искључена и у делу претреса дана 15.06.2009.године, када се изводио

доказ читањем решења које се одоси на сведока и којим би могао да се открије идентитет.

Сведок [] је навео да је раније радио у прелазној полицији Републике Српске Крајине и познавао С [] М [] команданта јединице «Шкорпиони». Једном приликом када је почело бомбардовање у кафићу «Бонапарта» у Новом Саду сreo је С [] М [] који га је позвао на Косово, рекао да ће јединица "Шкорпиони" бити у саставу САЈ-а. Прегледао му је личну карту, узео податке из ње, тако да сматра да је био мобилисан за одлазак на Косово. Са јединицом је у Пролом Бању дошао 26. марта 1999. године, око 10 сати ујутру. Он је са осталима аутобусом кренуо из Новог Сада и током пута, у Макишу су задужили нове униформе, маскирне, које су биле двodelне и састојале се од панталона, кошуља, јакни и капа са шилтом и ознакама какве је носила и полиција. Имали су и ознаку „Шкорпион“ исписану жутиm ћириличним словима. Припадници који су у јединици били раније већ су имали униформе, а неки и борбене прслукe и пиштоље. Из Београда их је до аутопута пратила полиција –САЈ, командант јединице ишао је сопственим аутомобилом са обезбеђењем.

По доласку у Пролом бању командант С [] М [] им је рекао да се поделе у водове и сместе у собе. Речено је да је главни задатак одбрана границе од упада терористичких група. Пре поласка на Косово није било упутства нити наредбе шта да се ради са цивилима јер то сви борци знају. Командири водова били су Р [] О [], В [] З [] и Медих Драган. Добро се сећа Р [] О [] који је носио прслук и црну мараму са извезеним знаком «Шкорпион» на глави. Сећа се да је маскирну мараму на глави носио и сведок С [] Г []. Није сигуран да ли је оптужени Ђукић Жељко био комадир вода или одељења, у сваком случају зна да му је он био командир. Не сећа се да су се до поласка на Косово обављале неке активности, било је наређено да се чека у собама. Не сећа се организованог шишања и бријања, углавном су сви и били уредно ошишани и обријани, командант јединице и оптужени Драган Медих имали су дуже косе, оптужени Драган Медих и 2 до 3 cm дугу браду. Оптужени Ђукић Жељко је имао браду, али се сећа да је био изузетно крупан, имао је стомак и сигурно 160 кг. Оптужене Шолају и Боројевића тада није познавао.

По његовој процени у јединици је било 120 или 130 бораца. Он је са извесним М [] из Сремске Митровице био у соби на спрату и закаснио је на поделу оружја. Пушку са муницијом је задужио у соби код Ђукић Жељка који му је узео личну карту и коментарисао што су закаснили „Где сте вас двојица да помогнете“, „Ти си онај пандур усташки“, и име његовог оца „Ти си балија, шта ти тражиш овде“. Сведок се не сећа да су његови подаци евидентирани на неком списку, мисли да се само потписао када је задужио пушку. Сво оружје је било конзервирано и морало је да се очисти. Увече 27. марта командант јединице са П [] П [] проверио је све собе и ујутру 28. марта кренули су на Косово. До Подујева их је пратио САЈ. На раскрсници пре града стајали су на пункту и чекали да се заврше борбе. У

осам ујутру у пратњи полиције ушли су у град. Док су чекали видео је двоје, троје цивила који трче, па су се одмах чули коментари «Станите да их похватамо, да их побијемо» и слично. У самом граду гласно се чула рафална пуцњава и пушкомитраљез. Командант јединице отишао је на састанак у команду, а они остављени да чекају и у аутобусима провели можда око један сат. Дошао је један припадник САЈ-а са којим га је оптужени Ђукић послао у апотеку за лекове и санитарски материјал. Апотека у којој је био и продавница биле су разбијене и роба се узимала без реда, ко је шта хтео. Сећа се да су командири водова позвани на састанак, да су отишли Ђукић, В. [REDACTED] З. [REDACTED], Р. [REDACTED] О. [REDACTED], вратили се са припадницима САЈ, међу којима је био и С. [REDACTED] В. [REDACTED] и рекли да се сместе у куће где ће преспавати, да се одмарају и не удаљавају, јер борбе још трају, а да се сутра креће. С. [REDACTED] В. [REDACTED] или неко од припадника САЈ је тада споменуо да су куће које су већ заузеле обележене истакнутим белим пешкирима.

Са припадницима САЈ су кренули ка раскрсници са које су дошли, ишли су у колони, скренули десно, прошли неких тридесетак метара, стигли до једног пролаза, полукружног, озиданог, без врата. Поред њега била су велика затворена врата, која личе на она иа војвођанским кућама и која су вероватно била улаз за кола. Чини му се да је улица на вишем нивоу него стаза поред куће јер је између њих постојао каналчић за воду. Од самог улаза у двориште води једна стаза, која иде уз приземну кућу, прву кућу на коју се наиђе од улаза, а та стаза је водила до краја у равни са задњим зидом куће и ту је била нека мала тераса, у облику слова латиничног Л. На ту приземну кућу се надовезује зид, висине око 2 метра, бели, који се протеже дужином од 25-30 метара. На зид се надовезује новоизграђена кућа са два или три спрата од црвене цигле, немалтерисана, а на ову још једна приземна кућа које је на левој страни дворишта и испред које је избетонирани део као тераса са два, три степеника. И на ову кућу се надовезује зид који иде до средине дворишта и на чијој средини је велики амфорски пролаз. Читаво двориште због зидова и кућа је четвртастог облика. Иза зида, и амфорског пролаза налазила се још једна кућа, са два или три спрата. Сигуран је да су од аутобуса кренули и у ово двориште ушли сви оптужени, а у дворишту је видео Ц. [REDACTED] С. [REDACTED]

Када је ушао у двориште ту је било већ доста припадника јединице за које је према униформама закључио да су и раније били у „Шкорпионима“. Стао је на стазу поред приземне куће и био је прилично издвојен од осталих. Из амфорског пролаза у једном тренутку изашао је човек стар око 65 година, с подигнутим рукама који је говорио «Немојте те тако ти бога, сад сам платио за сина и мене 3000 марака», а иза њега су изашли с пушкама М. [REDACTED] који је био с њим у соби и припадник јединице кога зна по надимку С. [REDACTED]. Гурали су тог човека пушком и изгурали га на улицу. Сећа се да су ту били Т. [REDACTED], или бар он мисли да се тако зове, Ц. [REDACTED] С. [REDACTED], оптужени Ђукић Жељко и Медић Драган, кога је препознао јер личи на брата, особа коју зна по надимку К. [REDACTED], Л. [REDACTED] М. [REDACTED] звани К. [REDACTED]. Тада је са овом групом цивила и припадника јединице видео и сведока С. [REDACTED] Г. [REDACTED], који је имао мараму на глави, и стајао је са Т. [REDACTED] и још једним крупним борцем у прслуку. Сведок је тада

се двојицом припадника који су га позвали прегледао троспратну кућу која је била нова и без икаквих ствари. Он се онда вратио у приземну кућу и ту затекао К. и О. Р., који су излазили из кухиње. Кућа се састојала од мале просторије у којој је био кревет прекривен белим прекривачем, мале дневне собе и још једне просторије. Одлучио је да остане ту, рекао да ће то бити његов кревет и легао. Ово је детаљ о коме није говорио пред истражним судијом да би заштитио идентитет. Вероватно је заспао или био у полусну јер су га тргли повици и разни гласови «Побиј то, шта се чека, уза зид» који су допирали кроз мали прозор који је био одмах уз кревет. Устао је одмах и изашао на стазу испред куће да види шта се дешава. Видео је у дворишту тридесетак припадника „Шкорпиона“. На половини те стазе видео је групу људи у колони, на стазицу која је била испред куће. Први је ишао мушкарац, цивил, висок око 180-185 цм, стар око 65 година, проседе браде и косе, носио је кесу. За овим човеком ишле су две жене које су обе имале децу у наручју, једна девојчица, па иза дечак нижи од ње. Мисли да је било око 11 цивила у тој групи. На самом крају стазе стајали су припадници јединице и међу њима је препознао С. Ц., К., оптужене Ђукић Жељка, Медић Драгана и Шолаја Миодрага. Двојица «Шкорпиона» стајала су на улазу те куће и као да су држали стражу с пушкама. Један од њих кога се сећа био је висине 180 цм, црне косе, кратко ошишан и на неки начин је пожуривао низ степенице једну жену гурајући јој пушку у леђа

Чуо је тада да Ђукић Жељко, С. Ц. и Медић Драган вичу «Шта се чека, поби то, уза зид». Пришао им је и рекао «Јесте ли ви нормални људи, оставите те људе, па то су цивили, узмите и одведите их у полицијску станицу да им напишу имена». Тада су они почели да се препиру, неки су се питали што да их воде у полицијску станицу, неки су и даље викали «Побиј то, побиј то», један је викао «Враћај то у кућу». Сведок се окренуо и кренуо поново према приземној кући, запалио цигарету. Тада је Медић Драган рекао припаднику јединице под надимком Зицко да погледа да ли неко од цивила има оружје. Претресање није гледао. Видео је да сви затим иду према излазу који води на улицу, али са ћошка на коме је тада био није могао да види потпуно тај излаз. Објаснио је да постоје два пролаза, један кроз који је он ушао у ово двориште, веома узан и други тзв. амфор који води на улицу и кроз који су изведени цивили, који је врло широк и озидан са обе стране и одозго. Када су цивили и његови саборци изашли на улицу кроз велики пролаз тзв. амфор он је остао у дворишту.

Док је стајао, одједном је иза леђа зачуо нешто, окренуо се и видео жену плаве косе која силази низ степенице, затетурала се, кука и јеца и нешто виче на албанском. Жена је била црвена у лицу викала је «Помогајте тако ти бог», и одједном је почела да вришти, а за њом је изашао један припадник «Шкорпиона», крупне грађе, плаве косе, беле пути, јак у лицу, видео је да стоји на вратима и навлачи панталоне и закопчава се. Овај борац када је приметио да сведок све то гледа и да се жена њему обраћа рекао му је «Шта ти причаш са том балијском курвом» и кренуо према њему. Гурнуо га је пушком и тада се сведок уплашио, окренуо и пошао назад ка приземној кући.

Добро се сећа овог припадника јединице и добро је упамтио велики прстен са црним каменом који је видео на његовој руци када га је гурнуо пушком. Видео је док је одлазио да овај припадник «Шкорпиона» гура жену према зиду, хвата је за косу, њеном главом удара два пута о зид, гура је пушком, а затим је у њу испалио рафал, па јој је пришао и поново пуцао из близине. Сведока који све ово гледа питао је «Шта ти гледаш». Од тога се доста уплашио, бојао се да је он следећи кога ће убити, окренуо се да то више не гледа, није знао шта да ради.

У том моменту зачули су се се поново гласови «Враћај то назад, побиј, враћај». И даље је стајао у ћошку. Ка том делу дворишта кретали су се цивили и припадници његове јединице и то тако да су борци цивиле гурали ка њему. Он је стајао тако да је био испред ових цивила. Не зна да ли су га видели припадници јединице. Са цивилима се вратио и старац са брадицом, проседе косе, који је изведен са цивилима из приземне куће. Када су ушли, борци су били иза групе цивила и стали тако да као да формирају стрељачки строј. Нису били на истој линији, већ мало заломљено, око групе. Видео је да стоји припадник ПП, мало виши, са прслуком, поред њега стоји Ђукић Жељко имао је капу на глави која му је била мала, по томе је био препознатљив, крупан, висине 195 цм, са великом брадом, чак му је коса била мало дужа, сећа се да су му неке коврче вириле. Поред њега Ц. С. у старој мајци кратких рукава, са ножем који је висио на бедру у корицама. До њега је стајао Медић Драган, имао је косу везану у реп, у маскирном НАТО џемперу, са пиштољем и опасачем. До њега момак кога у то време није познавао, који је сав био затегнут, са подигнутом крагном од јакне, струкиран, после њега стоји најмлађи припадник јединице који је претресао цивиле-Шолаја Миодраг. Он је био такве грађе да му је униформа била вероватно мало већи број, висила му је. Ту је стајао и један припадник САЈ-а. Медић Драган стајао је мало испред њих. Сви су држали уперене пушке према цивилима. Медић Драган полако је повукао обарач и затим га лагано вратио што се јасно чуло. Схватио је шта ће бити, одмакао се три корака да не би погодили и њега јер је био и даље на челу те колоне цивила. Видео је да пуцају Шолаја и Боројевић, а то је припадник атлетске грађе чије је име сазнао касније, видео је да Медић Драган повлачи обарач. Сам чин пуцања није гледао јер би у супротном погодили и њега. Објаснио је да «видео да пуцају» заправо значи да су сви набројани стајали у положају за пуцање, подигнутих пушака уперених у групу цивила и да се тада зачула заглашујућа пуцњава. Све је трајало 15 до 20 секунди. Када се окренуо видео је да кроз амфорски пролаз излази припадник јединице који је убио жену и држи руку тако да заклања лице. Припадник САЈ је већ отишао, а истрчавали су кроз амфорски пролаз на улицу оптужени Медић Драган и Шолаја Миодраг. Вероватно је оптужени Ђукић пре њих већ изашао јер га није било више у дворишту. Остали су Ц. С. и Боројевић Драган. Видео је да је Ц. ставио други оквир и наставио да пуца. Тада је кренуо ка излазу и схватио колико је узнемирен тек на улици када није могао да прескочи мали канал који је био између куће и улице. Ту на улици је видео све оптужене да су се груписали при крају колоне када су се чули повици «Постројавање, постројавање». Видео је и припадника јединице

који је убио жену да стоји на стази, а Ц. и Боројевић одлазили су на крај колоне. Сећа се да Ц. С. нико није хтео да пусти да стане крај њега. Ц. је био близу сведока па га је чуо да каже неке «Дај ми оквире, немам оквире, испуцао сам пет оквира». Сведок је опсовао и рекао да су кретени што су побили те људе, није могао да верује у то, а Ц. С. на то викнуо карактеристичним далматинским акцентом «Нисам завршија поса». Ц. је позвао «Мали долази овамо» обраћајући се неком дечку из Босне који се зове Д. а презива М. или М., па се са њим вратио у двориште и опет се оданде чула паљба. Ц. и други припадник јединице тада се изашли и отишли на крај колоне. Тек тада је видео С. Г.

Тада је дошао С. В. Био је љут, псовао, викао «Ко вас је послао овамо криминалчине једне, ко је то урадио». Ц. С. је одговорио „Шта те боли курац“, и «Ми смо дошли овде да завршавамо посао». Драган Медић је одговорио «Шта те боли она ствар». Ситуација је била напета, чак је изгледало да ће се обрачунати оружјем. Дошао је и командант САЈ-а С. и викао да се тако нешто није десило за сво време ратовања. Дошли су и други полицајци утрчали у двориште и викали «Има преживеле деце, зовите доктора». Видео је да је дошао и С. М. обратио се својој јединици «Не могу да вас пустим нигде, увек направите неко срање, пичка вам матерна». Затим се чула команда «Назад одакле сте дошли, у аутобусе одмах». Отишли су сви одмах у аутобусе. Све то је трајало неких десетак минута. Не сећа се да је Медић Драгану позлило и да му је неко помагао. Сведок је ушао у други аутобус и сео можда на пето седиште.

Из аутобуса је видео како у двориште улазе припадници САЈ, да неки излазе и вероватно преживеле носе умотане у ћебад. М. С. је гласно рекао «Опет су нам наместили нешто». Сведок је описао да је тада у аутобусу оптужени Ђукић Жељко који је седео на првом седишту, на истом месту као и у доласку на то устао, окренуо се и викнуо «Ха, ко је могао да побије ову децу, па ко је то могао да уради». Звучало је цинично, као нема појма о чему се дешава и прави се луд. Испред сведока седели су оптужени Медић Драган и човек кога је видео да пуца, а касније сазнао да се зове Боројевић Драган. Сведок се тада оптуженом Медић Драгану обратио «Могли сте и мене убити човече», а он је одговорио «Па откуда ти ту, шта си ти ту радио коју пичку материну, јеси ли ти пуцао или шта си радио», а сведок «Добро, у реду је, пуцао сам, у реду је». После тога Медић Драган устао је и рекао «Ја сам пуцао пичка вам матерна, ко има против нешто нека сад каже ја ћу му овде на лицу места пресудити». Можда је рекао и да је пуцао са Брком, али сведок у то није сигуран. Овај разговор је веома уплашио сведока, а о овоме разговору у аутобусу није говорио код истражног судије због страха, па је објашњавао због чега се плаши и да му је живот угрожен.

Када су стигли пред хотел у Пролом бањи, С. М. им је одржао говор у коме је рекао да су дошли да раде посао, а не као САЈ-евци, а да о томе шта се десило не смеју ником ништа да кажу јер ће летети

глава. Било је и оних који нису знали шта се десило, неки су плакали када су чули. Чуо је да је Жућин вод остао у Подујеву, а касније се вратио и Милош који је са њим био у соби. У Пролом бањи су остали две недеље, није било никаквих активности, он углавном није ни излазио из собе и није био са Ц[REDACTED] С[REDACTED]. Сећа се да је дан по повратку из Подујева увече у холу где се гледала телевизија био у друштву у коме се налазио и припадник јединице кога је видео да је убио жену, и када га је за то питао, један од присутних припадника јединице одговорио му је «Шта је ти пандурчино, шта хоћеш, да нећеш можда да хапсиш, ја ћу да ти дам моју адресу у Нишу па ме нађи и ухапси». Никакво истраживање и испитивање поводом овог догађаја није обављено у Пролом Бањи. Пре повратка раздужили су оружје тако што су га бацали у камион. Оружје нико није прегледао по повратку из Подујева, није евидентирано ко је колико узео и вратио муниције. Неки од припадника јединице раније су напустили Пролом Бању. Командант јединице је рекао да ће бити позвани на други задатак.

Био је са јединицом и на другом терену на Косову. За овај одлазак позвао га је С[REDACTED] М[REDACTED], рекао да је јединица припојена САЈ, да ће добити плату. Овом приликом САЈ је поделио оружје уз одговарајућу евиденцију. Сећа се да га је једном приликом током другог боравка на Косову оптужени Ђукић који му је био командир послао да донесе храну, да је том приликом извесни С[REDACTED] из САЈ ранио В[REDACTED] З[REDACTED]. Сведок је причао о детаљима овог и других догађаја због којих је сматрао да је у опасности.

По повратку са Косова у мају или јуну у разговору са инспекторима Градског СУП Нови Сад које је познавао њима, као и командиру станице када је позван на разговор све је испричао. Речено му је да о томе не сме да се прича и да је тако наређено из Београда. Поводом овога догађаја био је и ухапшен и дан пре него што је до тога дошло срео је у кафићу С[REDACTED] М[REDACTED] који му је рекао «Многи су били на разговорима, има да ћутиш, ништа немој да причаш, ја сам имао проблема у Босни па сам то завршио, значи ништа немој да причаш». Након што је дао изјаву у Прокупљу С[REDACTED] М[REDACTED] му је рекао да је ту изјаву видео, да није смео да прича, да ће због тога имати проблема. Тада је схватио да им се замерио и да му нема спаса.

Сведок је детаљно описивао оптужене и наводио кога познаје из јединице. Команданта јединице познавао је од раније. Оптужени Шолаја је висок као и он, у време боравка у Подујеву изгледао је младолико, као да има петнаестак година, у то време је био курир, носио је ранац С[REDACTED] М[REDACTED]. Сведок се не сећа да је у јединици било других бораца који су изгледали тако млади као оптужени Шолаја. За његово име и презиме сазнао је касније у поступку који се водио против Ц[REDACTED] С[REDACTED], на Косову је знао само надимак Зицко. Објаснио је да у време када су били у Подујеву није познавао оптуженог Боројевић Драгана, али памти особу атлетске грађе, који је био прави војник, сав затегнут, кошуље или ветровке увучене у панталоне, у старој униформи коју су носили припадници који су раније били у јединици

и које су се од нових униформи разликовале јер су биле светлије и испране. Ову особу видео је у Подујеву, у дворишту а касније је сазнао како се зове. Сведок је детаљно објашњавао како је повезао име оптуженог са особом коју је видео да је пуцала на цивиле и ово је посебно разјашњено на претресу за који је оптужени Боројевић инсистирао да се сведок накнадно позове. Наиме сведок је објаснио да му је лик ове особе остао добро у сећању, да је тог борца видео приликом другог одласка на Косово, да је добро упамтио када му је рекао да иде за филцане јер он сигурно добро кува кафу, алудирајући на сведоково порекло, а да је касније у поступку који се водио против Ц [REDACTED] С [REDACTED] сазнао име овога човека. Оптужени Ђукић Жељко је био крупан, висок, дебео, имао је стомак, имао је браду, имао је јаку косу која му је чак падала на врат. Када је сведоку показана фотографија коју је приложио Ђукић Жељко препознао је на њој овог оптуженог и навео како сматра да се оптужени обријао и ошишао за фотографисање после догађаја у Подујеву.

Познавао је од раније и Л [REDACTED] М [REDACTED] са надимком К [REDACTED]. Он је имао је преко целог лица велики ожиљак, био је мршав, имао око тридесет година. По доласку у Подујево и њиховом изласку на постројавање видео је К [REDACTED] који је тада на глави имао шлем. У Подујеву му је К [REDACTED] рекао да је шлем дао саборцу К [REDACTED]. Ово је сведок посебно објашњавао због тврдњи неких од оптужених и саслушаних сведока да је он носио шлем. Сећа се и извесног Д [REDACTED], са презименом М [REDACTED] или М [REDACTED], за кога зна да је из Босне. Овога је Ц [REDACTED] С [REDACTED] позвао да се врате у двориште речима «Нисам завршија поса». Касније, после окончања рата, сведок је овога Босанца једном приликом срео у Новом Саду, инсистирао да са њим разговара, управо због овог догађаја, Босанац му је рекао да иде код Медић Драгана и дао му број телефона, али касније није успео да га пронађе. Објашњавајући како је изгледао припадник јединице који је убио жену плаве косе издвојену од групе цивила, сведок је навео да се ради о борцу који је и раније био припадник јединице, да се не сећа да га је видео на другом терену на Косову и да је добро упамтио, јер га је овај гурнуо, и тада је видео на његовој руци прстен са црним каменом. Зна да је на једној фотографији овај припадник јединице загрљен са Ц [REDACTED] С [REDACTED] и добро зна о коме се ради мада не зна име овога борца. Сведок се сећа се и З [REDACTED] Л [REDACTED], и особе са надимком Ц [REDACTED], П [REDACTED], П [REDACTED], припадника са надимком Ж [REDACTED] или Ж [REDACTED], који је био нешто старији, нижи и мршав, М [REDACTED] С [REDACTED]. Не познаје пок. Ђ [REDACTED] М [REDACTED], нити сведока П [REDACTED] Г [REDACTED], сећа се особе са надимком Ц [REDACTED], чуо је за сведока С [REDACTED]. Чуо је за надимак Ч [REDACTED].

Изјашњавајући се о фотографијама које су сачињене приликом вршења увиђаја, сведок је на једној препознао терасу испред куће у којој је био жену плаве косе која је издвојена и убијена, на видео снимку интервјуа TV BBC који је направљен са оштећеном С [REDACTED] Б [REDACTED] показао је место где је стајао када је почела пуцњава и где се склонио и ово је затим од стране стручне службе суда издвојено и направљена је фотографија.

Сведок је сачинио две скице, једну пред истражним судијом и једну на претресу, у коју је детаљно уцртао своје кретање и све што је описивао током сведочења. Сведок је детаљно и на посебно инсистирање одбране у више наврата описивао двориште у коме се догодио злочин, објекте који су се у њему налазили и своје кретање и место одакле је гледао догађај. Навео је више пута да су цивили када је на њих пуцано стајали у углу који заклапају зид куће и зид који представља ограду и да се он заклонио да не би био погођен. На фотографији која је издвојена из ВВС филма показао је место где се заклонио од пуцања. Посебно је сведок одговарао на питања и примедбе оптужених да нису извршили дело и да их није видео како пуцају.

Сведок је наводио да тврдњама да је он учествовао у убиству цивила оптужени желе да га дискредитују и посебно се изјашњавао о разлозима које су оптужени наводили да он има да их лажио терети.

Одбрана оптужених заснована је на тврдњама да сведок ~~не~~ не говори истину и то због тога што је он био у групи која је пуцала на цивиле, опис догађаја од момента извођења цивила из куће, па до стрељања и опис дворишта у коме је дошло до убиства цивила, нису тачни и не одговарају опису оштећених, оптужених и других сведока, што све упућује на закључак да сведок не говори истину. Осим тога он има разлога да терети лажно оптужене.

Суд је у светлу ових примедби анализирао исказ сведока ~~П1~~.

Проверавајући тврдње да је сведок ~~П1~~ учествовао у стрељању и да терети оптужене јер је такав договор постигао да не би био кривично гоњен, суд је извео писмене доказе и саслушао одређене сведоке који су требали, према ставу одбране, о томе да се изјасне. У делу претреса у коме је искључена јавност, јер би се могао открити идентитет сведока, прочитани су писмени докази, решење о обустави поступка у предмету овог суда Ки.В.11/05 од 10.04.2006.године и омогућено је да браниоци постављају питања која се односе на ранији живот сведока, као и период после повратка са Косова. Суд је након оваквих провера, анализирајући наводе одбране оценио да су овакве тврдње исконструисане и произвољне, све искључиво у циљу избегавања кривичне одговорности. Нетачне су тврдње одбране да је сведок П1 учествовао у извршењу дела и ово не произилази из доказа које је суд извео да би проверио те наводе нити из решења Окружног суда у Београду Ки.11/05 од 10.04.2006.године.

Супротно овим тврдњама, из списка произилази да је сведок П1 добио статус заштићеног сведока, након што је истражни судија упознат са садржином исказа и опасностима које сведоку прете одредио мере заштите. Тврдње одбране да је сведок ~~П1~~ стрељао са групом других бораца цивиле, што је требао да потврди сведок ~~П2~~ који је наводио да се на позив овог сведока, да би му помогао вратио у двориште и видео како је сведок ~~П1~~ ликвидирао дете које је давало знакове живота и сведоци припадници

јединице Т. М. и К. Н. који су наводили да су га видели да спроводи цивиле биле су потпуно неуверљиве. Оптужени су тврдили да се сведок различито изјашњавао о овом догађају, а да им нису достављене све изјаве сведока због чега су ускраћени у давању одбране. Међутим, оптуженима су у писаној форми у копији, а браниоцима и у електронском облику достављени сви искази сведока како би могли и на тај начин упоређујући их да проверавају тачност његових тврдњи. Суд није прихватио предлог да се списима овог здруже списи предмета Ки.В. 11/05, јер се у истима не налазе изјаве које је дао у својству сведока које би се са исказима датим у овом поступку могле упоређивати, па се одбијањем овог предлога не повређује право на одбрану.

Једна од примедби одбране свих оптужених, а посебно оптуженог Ђукић Жељка односила се на разлике у исказима сведока и оштећених о томе како је убијена пок. Ш. Б. Сведок је навео да је видео пок. Ш. како излази из куће, чуо је како виче «Помагај, тако ти бог», а за њом је изашао висок, плавокоси припадник „Шкорпиона“, који ју је ухватио за косу, ударио њеном главом два пута у зид и затим пуцао у њу. Сведок се још пре тога удаљио и окренуо када је видео да овај пуца, а затим пратио шта се догађа са групом цивила која је поново ушла у двориште. Оштећени су описали да су видели како један борац који је у истој униформи као и остали пуца на њихову мајку и стрину, да јој пуца у леђа, а пре тога да је она уплакана и да виче „Па то су само деца“. Оштећени су и објаснили да се тај део дворишта не види одмах са улаза и да је могуће да је до тог ударања главом дошло пре него што су ушли дубље у двориште. Разлика у погледу описа лица које је ово учинило по оцени суда не доводи у сумњу исказ сведока, јер је ово убиство до те мере било трауматично за оштећење јер се Ј. оснесвестила, Л. није ни могла никога да опише, а оштећени Ф. и С. су се сећали само детаља у изгледу овога борца. И за сведока је ово било изузетно трауматично искуство што је и сам навео, а чињеница да је упамтио такав детаљ као што је прстен овога борца, не упућује на то да сведок не говори истину и да измишља детаље, већ је могуће да се управо такав наизглед безначајан детаљ упамти. Сведок овога припадника није видео да пуца на групу цивила, већ после како заклања лице руком и излази из дворишта, док оштећени наводе да је након што је убио Ш. он пуцао и на њих. Суд налази да је сведок био посвећен гледању групе цивила, који су нагурани на део где је он стајао, па да то и описује. Сведок је објаснио, а што је сагласно и са исказом оштећеног Ф., да је био принуђен да се креће као и група цивила, да се заклонио када је видео да ће почети пуцање, па је јасно да он у том тренутку није гледао овога борца већ оно што се дешава испред њега.

Последња разлика у исказима, по ставу одбране из чега се може закључити да сведок не говори истину, односи се на то да сведок тврди да је пришао својим саборцима и рекао да се цивили одведу у полицију, а да оштећени ово нису навели. Међутим оштећени Ф. тврди да је, када је почело петресање, један од војника пришао, нешто рекао онима који су

вршили претресање и да се са претресањем тада престало. Стога је и ова тврдња одбране неоснована.

Заједнички став свих бранилаца и наводи одбрана свих оптужених био је да се исказ сведока [] не може прихватити, јер опис дворишта у коме је дошло до убиства цивила и скице које је сачинио нису тачни и не одговарају стварном изгледу. Питањима на претресу одбрана је настојала да створи уверење да двориште и место где су цивили убијени не изгледају онако како је то представио сведок [], да је немогуће да је он видео оно што описује и оптужене и да је немогуће да се кретао како тврди и да је био на месту које је означио и заклонио се приликом пуцања. Ово све је требало да се по ставу одбране докаже и тиме што ће сви саслушани сведоци сачињавати скице, и изјашњавати се о скицама које се већ налазе у списима и скици коју је сачинио сведок [] и скици коју је на почетку приликом давања одбране сачинио оптужени Ђукић Жељко.

Због тога се у списима налази више скица. Суд је извршио увид у скице које су сачинили А [] М [], оперативац ОУП Подујево (једну са 6 и другу са 17 ставки у легенди), скице коју је сачинио оштећени С [] Б [], оптужени Ђукић Жељко, сведок [] и један број сведока-припадника јединице. У скице које су у списима, а сачињене су приликом увиђаја поједини сведоци уписивали су објашњења за своје наводе.

Скице лица места сачињене од стране полицајца ОУП Подујево, М [] А [], суд је прихватио, с обзиром да се ради о скицама сачињеним од стране лица које је обавило увиђај на лицу места, али ценећи при томе да је скицу сачинио касније, по сећању, када је пред Окружним судом у Прокупљу отпочео поступак против Ц [] С []. Скица коју је сачинио оштећени С [] Б [] је најјаснија јер је он најбоље од саслушаних сведока познавао двориште свог комшије. Поред тога наведене скице су у сагласности са исказима преживелих оштећених који су најверније могли да опишу изглед дворишта у коме су страдали чланови њихових породица.

Објашњавајући место где се налази кућа породице Б [] и како се према казивању преживеле деце група цивила нашла у дворишту породице Г [] где је у њих пуцано, сведок С [] Б [] на скици је бројевима означио објекте који су од значаја за утврђивање кретања оштећених од њихове породичне куће Б [] у улици К [] И [] до дворишта Г [] у улици Р [] М [] бр. [], пут којим се кретала група цивила и то све према казивању преживелих оштећених, као и место где је пронашао и купио чауре када је са Б [] Д [] обишао двориште, зид куће који је био највише оштећен од метака и трагове крви на зиду и по земљи. Из ове скице и објашњења овог, али и других оштећених, јасно је да се ради о двориштима која су припадала разним породицама, али да између њих није било ограда или су уклоњене, па се слободно ишло и прелазило преко свих дворишта, да је до убиства цивила дошло у дворишту С [] Г [] да се

у ово двориште могло ући с улице Р. М. кроз дугачак озидаани пролаз, који неки оптужени и сведоци називају амфор, али да је са улице К. И. могло да се уђе у двориште Б. и затим преко других дворишта или пролаза дође до дворишта Г.

Анализирајући скице које су сачинили остали сведоци и оптужени Ђукић Жељко, суд је закључио да су сви они, онако како се сећају и како умеју, покушали да представе изглед лица места и распоред објеката и улица који су у његовој близини и да означе где су се налазили. Разлике у детаљима, које постоје између њихових скица, као и скица А. М. и С. Б., су последица протекла времена, чињенице да су оптужени и сведоци тада први и последњи пут били у Подујеву и у овом дворишту и да су ту провели релативно кратко време.

Суд је имао у виду примедбе одбране које су ишле у правцу оспоравања исказа сведока И., јер се његов опис дворишта и објеката разликује од описа преживелих оштећених, што значи да није ни могао да види оне који су пуцали на цивиле, а оправдано се може поставити питање да ли је он заиста и био у том дворишту. Осим тога по ставу одбране немогуће је и нелогично како овај сведок описује да се кретао и место где се склонио да не би и сам био погођен.

Оваква одбрана је неприхватљива јер је пре свега нелогично да се тврди да је сведок био у групи која је пуцала на цивиле, а затим да уопште није ни био у том дворишту. Осим тога сведок И. је на скици која је сачињена на главном претресу уписао објекте, али је на истој означавао и читав ток догађаја, све што је видео и којим редом, уз опис где се у ком тренутку налазио и навођење ко је где од оптужених или других лица у том тренутку био. Место које је овај сведок означио као оно где је видео да је дошло до стрељања цивила и које је означио као «приземна кућа испред које се налази терасица» исто је као и оно место које је фотографисано приликом увиђаја, али и оно које је означено на скици оштећеног С. као место где је пронашао чауре и трагове на зиду и земљи. Сведок И. на скици је учртао и бетонски зид који одваја двориште Г. од дворишта комшије, а ово произилази и из исказа оштећених који су описали да су били управо код тог зида и приземне куће кад је на њих пуцано. Сведок И. на скици није учртавао да постоје ограде између дворишта, саслушани сведоци припадници јединице наводе да је све изгледало као једна целина, сведок Б. Д. је навео да му је све изгледало као једно насеље, а сведок Ц. С. је навео да је прегледао једну кућу и кроз дворишта идући уз зидове кућа и кроз неки пролаз дошао у двориште где су цивили убијени. Ово све одговара и опису оштећених, а што је оштећена С. Б. објаснила наводећи да су све ограде биле порушене, да су ишли кроз разна дворишта, све је било повезано. Овај сведок је на скици коју је сачинио приликом давања исказа на претресу означио оно чега се сећа и у битном – места где је дошло до стрељања, постојања бетонског зида уз кућу где је пуцано на цивиле, општег изгледа дворишта као великог простора без ограде, постојања помоћног објекта у који

је одведена пок. Ш [REDACTED] стазе коју памти, места где се заклонио од рафала и у том делу његова скица одговара опису преживелих оштећених и скици сведока С [REDACTED] Б [REDACTED] и његовом опису. Разлике на којима је инсистирала одбрана посебно оптужени Ђукић Жељко, а које се односе на број спратних кућа у дворишту или наводе сведока [REDACTED] да су цивили изведени из приземне куће, што не одговара опису оштећених, суд није оценио као значајне јер је исказ сведока убедљив и разумљив, а чињенице што није упамтио детаље везане за број спратних објеката или прецизно њихову међусобну удаљеност не доводе у питање тачност исказа овога сведока, при чему је суд ценио протек времена од догађаја и околност да сведок није био само посматрач, већ да је и емоционално реаговао на оно што је видео, а што је и објаснио у исказу.

Анализирајући исказ сведока [REDACTED] суд га је у потпуности прихватио као истинит. По оцени суда овај сведок је убедљив, искрен, уверљив и до детаља је по свом сећању описао догађај. Више пута био је принуђен да одговара на иста питања, због инсистирања одбране да се све о чему је сведочио разјасни до детаља. Тада, као и у излагању догађаја, био је доследан. У несметаном излагању и описивању на главном претресу сведок је описао и детаље којих се сећа, али и своја осећања, објашњавајући своје реакције и понашање приликом догађаја у Подујеву. Његов исказ праћен је и одређеним гестовима, мимиком, осмехом, другачијом бојом гласа што је све забележено на аудио видео запису и што је био додатни разлог за уверење суда да сведок говори истину. Такво је и објашњење сведока за ћутање о извршиоцима свих ових година на чему је инсистирала одбрана. Јер када је пријавио шта се десило, с обзиром да је изостала одговарајућа реакција, а уследиле озбиљне претње, тек по добијању заштите је могао да говори. Детаљи које је сведок уносио у исказ, као што је прстен са црним каменом, очишћене ципеле, изникли трава и цвеће које види на стази, иду, по оцени суда, у прилог томе да је он стварно био ту, да и емоционално доживљава оно што се догађа и о чему сведочи, па је стога носнована тврдња да је све измислио. Примедбе одбране да сведок не говори истину, јер како је могуће да памти прстен на руци, а да се не сећа колика је тачно удаљеност аутобуса од дворишта у коме је дошло до убиства цивила и слично, суд је оценио неоснованим јер сведок није пуки посматрач који бележи све детаље, већ особа која и сама преживљава овај догађај. Суд је као истинит овај исказ у потпуности прихватио.

Сведок С [REDACTED] Г [REDACTED] сведочио је путем видео конференцијске везе. Овај сведок се у погледу одређених околности о којима су се обојица изјашњавали суочио са сведоком [REDACTED], суочио се и са оптуженима и изјашњавао о одбранама оптужених и исказима одређених раније саслушаних сведока који су му предочени.

Сведок С [REDACTED] Г [REDACTED] навео је да је био припадник јединице „Шкорпиони“ и раније и учествовао у борбама на другим ратиштима. Познавао је добро М [REDACTED] Г [REDACTED] и оптуженог Медић Драгана. Добро је познавао и оптуженог Шолаја Миодрага, јер је из Шида, а оптуженог

Боројевић Драгана је упознао у Белом Манастиру. Оптуженог Ђукић Жељка је знао као команданта једног батаљона у Крајини и зна када се доселио у Шид, никада се нису дружили, виђали, седели заједно и излазили.

Када је објављен почетак бомбардовања јединица је почела да се окупља, он се прикључио и сигурно је и он поједине борце позивао да крену, могуће је да је позвао оптуженог Шолају. Мотив за полазак и придруживање јединици свакако је било родољубље и жеља да се брани Србија, али је код једног дела припадника мотив био и профит који могу да остваре. Сећа се како су кренули аутобусима, задужили униформе, дошли до Пролом Бање и сместили се у хотел, како је подељено оружје – аутоматске пушке М-70 са по пет оквира без евидентирања приликом задуживања. Пушке су морали да отконзервирају. Оружје је поделио М. С. Он и сведок Т. М. припадницима који су први пут били у јединици објашњавали су како се поступа у градској борби. Кад су кренули на Косово 28. марта нису тачно знали где се иде све док нису дошли у Подујево. Аутобуси су паркирани и провели су у њима око пола сата док нису кренули да траже смештај. Видео је да је у Подујеву већ био активни састав САЈ-а, припадници ПЈП-а и други полицајци, видео је војнике у тзв. НАТО униформама и у плавомаскирним униформама. Видео је групу Албанаца која бежи, једну жену са торбама. Док су чекали да крену и сместе се видео је да неки излазе из аутобуса и враћају се са цигаретама Marlboro, претпоставља да су то узели из продавница које су биле околу. Није видео да било ко у Подујеву узима техничку робу и слично, али је видео по повратку да се у бункерима аутобуса налазе кутије са техничком робом, и касније када су се вратили кући видео је да неки са собом носе веће кутије са упакованом робом, а јавна је тајна да је било и пљачке. После извесног времена добили су наређење да крену и сместе се, могуће да је то рекао Вук из САЈ-а, али се добро сећа да су неки и раније, самоиницијативно изашли из аутобуса.

Кренуо је са групом из јединице са којима је био најприснији и после обиласка неке куће која им се није свидела, нашли су се у другом дворишту у коме је касније дошло до убиства. Ушао је само у једну кућу, обишао спрат док у другу, спратну, која је била у дворишту није улазио. У дворишту и кући коју је обишао били су већ припадници из јединице. Непрекидно је био у друштву са Т. М. и његовим кумом-сведоком Ц. Н. Сведок С. објаснио је разлику у односу на исказ сведока Цекића који тврди да уопште није ни одмакао од аутобуса и да уопште нигде није ишао, тиме да сведок Ц. има троје деце о којима сам брине, не жели да буде уплетен у овај догађај на било који начин чак ни као сведок, а одмах после догађаја по повратку у Пролом бању напустио је јединицу и вратио се кући. У односу на сведока Т. објаснио је да се они познају од раније, заједно су били на другим ратиштима, па је разумљиво да су и сада били заједно, али није могао да објасни због чега овај сведок не спомиње да је био са њим већ наводи да је био непрекидно са оптуженим Ђукић Жељком и сведоком К. Н. Сведок С. је навео да је можда у близини видео оптуженог Ђукића, да је чуо за приче које је навео овај оптужени о томе како

се сведок С. [REDACTED] пењао у неку кућу преко терасе, али је објаснио да је он, а не оптужени Ђукић био непрекидно у друштву сведока Т. [REDACTED] М. [REDACTED]

Описујући даље догађај, сведок С. [REDACTED] је навео да је док је стајао у дворишту у једном моменту видео да из другог дела дворишта, преко жичане оgrade, која је ограђивала ово двориште и која је тада била сломљена, неколико припадника јединице, међу којима је био С. [REDACTED] Ц. [REDACTED] доводи групу цивила. Дошли су управо до њега и групе са којом је стајао. Не зна тачно колико их је било, али све су биле жене, деца и један старији мушкарац. Борци који су их довели почели су са претресањем цивила у чему је учествовао оптужени Шолаја и претресао ноге овоме мушкарцу, али су му он и М. [REDACTED] Т. [REDACTED] наредили да са тим престане и да се жене и деца пусте. Сећа се да су ту били и оптужени Медић Драган, Боројевић Драган, не сећа се оптуженог Ђукића. Пустили су цивиле да изађу на улицу и изашли и сами за њима. Ова група жена и деце кренула је ка полицијској станици, али само што су прешли можда 50 метара, полицајци који су били на улици издвојили су мушкарца који је био са овом групом и одвели, а један полицајац је гласно викао «Шта изводите то на улицу, враћајте то у кућу, сутра кад се крене крене, ко се затекне, затекне». Жене су се окренуле и вратиле у двориште. Све то гледао је стојећи на улазу у двориште испред амфора-пролаза који изгледа као тунел са сведоком Т. [REDACTED] и Ц. [REDACTED]. Убиство цивила, мушкарца, старије особе, није видео, али је видео када је он издвојен, а касније из прича чуо да је убијен у кафани из пушкомитраљеза. Када су се цивили вратили у двориште он, Т. [REDACTED] и Ц. [REDACTED] су одлучили да траже другу кућу за смештај. Међутим, нису стигли ни да крену када се из дворишта зачула несређена рафална палба из неколико аутоматских пушака. Одмах је схватио да пуцају припадници јединице. Хтео је да уђе и види шта је било али га је Т. [REDACTED] М. [REDACTED] ухватио за руку и рекао му «Стани будало, нећеш ваљда прљати руке». Ипак је прошао кроз овај пролаз - амфор до угла, бацио поглед на двориште и схватио да су цивили стрељани. Тада су припадници јединице почели да излазе из дворишта. Видео је оптуженог Медић Драгана како излази из дворишта, изашао је и Ц. [REDACTED] С. [REDACTED], оптужени Боројевић Драган и сви су мењали оквире. Видео је сведока П1 који је међу последњима изашао из дворишта. Не сећа се да је оптуженог Ђукић Жељка уопште видео у овом дворишту, мисли да је он био на улици када је пуцано на цивиле. Мисли да су сведоци С. [REDACTED] З. [REDACTED] и Д. [REDACTED] А. [REDACTED] видели све што се догодило и ко је пуцао у цивиле, јер су били на тераси са које се све види. Једном приликом разговарао је са С. [REDACTED] З. [REDACTED] који му је ставио до знања да је све видео, али и рекао да неће да се петља у то и уништи себи живот. Могуће је да је сведок П1 видео све онако како описује, сећа се да је овог сведока видео како последњи излази из дворишта, иза Ц. [REDACTED], Медића и Боројевића, али он није мењао оквир. Зна да је П1 последњи изашао из дворишта и ово је потврдио приликом суочења са сведоком П2.

Након пуцњаве дошли су С. [REDACTED] З. [REDACTED] звани Т. [REDACTED] и још неки официри САЈ-а, један високи, маркантан човек који је у рукама носио пушкомитраљез М-84 викао је да треба стрељати и побити све који су то

урадили, Т. [REDACTED] је викао «Стоко, свињо, багро, с вама се радити не може, седите у аутобусе». Припадници САЈ ушли су у двориште да би помогли рањенима, а аутобуси су стигли и „Шкорпиони“ су одмах ушли и вратили се у Пролом бању. Сећа се како је Ђукић Жељко, који је седео напред у аутобусу устао и рекао «Пичка вам матерна, ко је то могао да уради, па ја имам децу». Негде са средине аутобуса јавио се Медић Драган: «Ћути Брко, ја сам па шта», и на томе се завршило. У тишини су се вратили до Пролом бање, тамо је командант С. [REDACTED] М. [REDACTED] одржао говор чији је смисао био «Шта су они мислили, па ово је рат иеко мора и да погине у рату», а једна група је напустила јединицу због овога што се десило јер су сматрали да нису дошли да убијају децу. Један вод остао је у Подујеву и вратио се касније у Пролом Бању. По повратку из Пролом бање раздужили су само оружје, али не и униформе. Био је са јединицом и други пут на Косову када је рањен, познато му је да је јединица припадала резервном саставу МУП-а Србије, он је након рањавања добио документ да је награђен од стране МУП-а и Министра унутрашњих послова В. [REDACTED] С. [REDACTED] за показану храброст и високи професионализам на сузбијању тероризма на Косову и Метохији.

Сведок је описао оптужене које познаје, па је навео да је оптуженог Миодрага Шолаја знао само по надимку Зицко, он је био млад, али и изгледао као да је млађи него што заиста има година и можда је био најмлађи у јединици. Оптуженог Боројевић Драгана познавао је јер је био у јединици и раније. Он је спортски грађен, није висок, али је велике физичке снаге, био је класичног војничког изгледа, ошишан, обријан, носио је униформу како треба. Не сећа се да ли је оптужени Боројевић имао војнички прслук, јер то као ни панцир овога пута није задужено са униформом, мада су припадници који су раније били у јединици имали прслук и носили их. Медић Драган имао је комплетну опрему, борбени прслук и НАТО цемпер. Оптужени Ђукић Жељко био је крупан и забаван.

Сведок је детаљно описивао како изгледа двориште у коме је био и у коме је дошло до страдања цивила. Навео је да се са улице пролази кроз амфор, скреће мало улево поред куће која је у продужетку и улази на велики простор који чини очигледно више спојених дворишта – имања. У продужетку улаза-амфора постоји један мањи објект – кућа испред које су цивили стрељани. Улазио је у ову кућу. Сећа се да је у дворишту била сателитска антена и да су цивили стрељани близу ње. У дворишту је било још кућа осим ове приземне на улазу, претпостављао је да су све биле празне и да нема људи, али је било извесних трагова, као што је топлота шпорета, који су указивали да су становници непосредно пре њиховог доласка напустили кућу.

Сведок је објаснио да је након догађаја чуо разне приче, да је чуо да је оптужени Боројевић издвојио из групе плавокошу жену, да је чуо да је пуцао и сведок [REDACTED], али да поуздано може да тврди само оно што је видео, да после пуцање из дворишта излазе и мењају оквире оптужени Медић, оптужени Боројевић и осуђени Ц. [REDACTED] С. [REDACTED] Због овога што су мењали оквире њему је било јасно да су они и пуцали. У аутобусу је оптужени Медић Драган рекао да

је он пуцао. Оптуженог Шолају видео је само да претреса ноге старијем мушкарцу из групе цивила. Сведока [] није видео да мења оквир, али га је видео да последњи излази из дворишта. Објаснио је да је једном приликом разговарао са сведоком [] и Ц [] С [] и да је могуће да је том приликом сведоку [] рекао име Боројевић Драган које је овај касније повезао са ликом особе коју је видео и упамтио.

Сведоку су предочене одбране оптужених, па је тврдио да зна да оптужени Ђукић није извршио ово дело, он је негодовао у аутобусу и није био ни мало циничан. Убеђен је у то да оптужени Ђукић није крив и то је био разлог да пристане да сведочи, чак је желео да исказ да непосредно на претресу. Међутим сведок није могао да објасни због чега оптужени Ђукић описује да је управо сведок С [] извео цивиле и грубо претресао жену из групе, ово може да објасни само тиме да је то нека његова верзија догађаја. Сведок је објаснио и да је са оптуженим Ђукић Жељком у његовој кући разговарао о овоме што се десило у Подујеву једном приликом 2003. године, када су се пре одласка на суђење у поступку који се водио против Ц [] С [] скупили неки сведоци. Сведока С [] довео је сведок Дабић. Сада је, пре давања исказа у овом поступку са њим је разговарала телефоном супруга оптуженог Ђукића, која је број набавила преко његове породице. Сведок је покушао да контактира и браниоца овог оптуженог. Иначе оптужени Ђукић дошао је у «Шкорпионе» са репутацијом доброг борца, јер је и раније био на ратиштима и вероватно га је командант једнице Медић познавао, па га је и одредио за командира вода, али тек приликом другог одласка на Косово. Сведоку није позната ситуација да је П1 имао са оптуженим Ђукић Жељком сукобе и нерешене рачуне, да је тражио да пређе у други вод.

Сведоку је предочен део одбране оптуженог Боројевић Драгана о разлозима да га лажно терети, па се сведок изјаснио о овим наводима и објаснио да му је управо оптужени Боројевић помогао када је рањен приликом другог боравка на Косову, да нема разлога да га терети, већ да говори истину и да је оптуженог Боројевића видео како излази и мења оквир, а да никада није ни тврдио да је гледао како оптужени Боројевић или било ко други пуца у цивиле. Сведок се изјашњавао и о наводима оптужених, посебно Шолаја Миодрага, али и неких сведока, да је добио новац да би оптужио припаднике јединице за овај масакр, па је навео да никада није добио новац, већ да му је живот угрожен, добијао је разне претње, једном приликом био је у породичној кући Медића пре одласка у Прокупље на суђење Ц [] С [] када је претња гласила «Ко изда неће се главе нанашати», а о свим претњама је обавестио надлежне органе, његовој породици се прети, он ужива заштиту Хашког трибунала, а у Шиду је проглашен за издајника.

Суд је прихватио исказ сведока С [] са једним изузетком и то у делу који се односи на његово закључивање о учешћу оптуженог Ђукић Жељка у извршењу дела. Ово стога што је сведок на почетку давања исказа рекао да жели да сведочи да би рекао да оптужени Ђукић није крив. Током

сведочења је исказао како је супруга оптуженог успела да контактира са њим пре сведочења. Осим тога, тек овај сведок, навео је да је још у току поступка који се водио против Ц. С. било међусобних сусрета сведока пре сведочења и да је један такав сусрет и договор коме је присуствовао био код куће оптуженог Ђукић Жељка. Затим је током давања исказа објашњавајући шта је радио, са ким био, шта је видео и где се ко од оптужених налазио за време када је пуцано на цивиле, и кога је видео после тога и у којој ситуацији, било упадљиво како је настојао да заштити оптуженог Ђукића јер је тврдио да је оптужени Ђукић Жељко добар, да он тако нешто никада не би могао да уради, да је он све у јединици забављао, да је сигуран да овај оптужени није пуцао. Овакво закључивање сведока о учешћу оптуженог које је последица личног уверења и става о оптуженом, или разговора који је имао поводом сведочења, суд није прихватио јер ово и није предмет сведочења и не ради се о сећању сведока.

Суд је саслушао сведоке припаднике јединице „Шкорпиони“ који су били у Подујеву када је дошло до догађаја описаног у изреци: С. З. П. Б. Т. М. Н. К. П. Д. Д. А. Б. Д. Х. Д. Б. С. В. З. С. Д. М. С. Ц. Н. Ц. Д. С. Ц. дана 14.04.2009, М. С. и прочитао исказ пок. М. Ђ. који је дат пред истражним судијом 27.11.2007.године, јер је овај сведок у међувремену преминуо како произилази из извода из матичне књиге умрлих за Матично подручје Шид под текућим бројем 69 за 2008 годину.

Сведоци М. С. командант јединице и М. С. били су у команди на састанку, В. З. који је са својим водом био у другој улици и кући од оне у којој се све десило и који се чак са јединицом није вратио у Пролом Бању већ је стигао касније, сведок Ц. Н. који тврди да је све време стајао код аутобуса и разговарао са возачем, нису видели цивиле и тек касније су чули за њихово страдање.

Сведоци Б. С. Х. Д. Б. Д. С. З. и Б. П. нису видели групу цивила ни у дворишту ни како је изведена на улицу и враћена, па затим стрељана, већ су само чули рафалну пуцњаву, после тога отишли на постројавање, а у аутобусу чули негодовање оптуженог Ђукић Жељка и сазнали шта се десило. Ови сведоци навели су да су излазили на терасу или у двориште, али да ни тела убијених нису видели после пуцања, јер са места где су се налазили то није могло да се види. Међутим неки од ових сведока видели су оптужене. Тако је сведок П. Б. навео да је пре и после пуцњаве, са терасе куће у којој је био, видео да на улици разговарају оптужени Ђукић Жељко и сведок Т. М., а оптуженог Боројевић Драгана код једне дрвене тарабе како шета са пушком окаченом о раме. Б. С. био је у дворишту када се чуло пуцање и сматра да је са њим ту био и оптужени Ђукић Жељко. Сведок А. Д. сматра да су у истој кући као и он за време пуцања били оптужени

Шолаја Миодраг на степеништу, а оптужени Ђукић у соби. Сведок Х. Д. видео је оптуженог Ђукића на постројавању после догађаја како долази са друге стране улице од оне одакле су износили тела рањених. Б. Д. је сигуран да су са њим били оптужени Боројевић Драган, Миодраг Шолаја, Ђукић Жељко и сведоци Д. А. П. Б. Њ. Д. сведок С. З. није видео никога иако је после пуцања излазио на терасу.

Сведоци К. Н. Т. М. С. Д. и Д. П. видели су цивиле, али не и ко је пуцао на њих. Сведок С. Д. описао је како се преко прозора и терасе попео у закључану кућу, изашао у двориште, видео групу цивила, али је отишао да потражи другу кућу за смештај са оптуженим Ђукић Жељком, пок. Р. П., сведоцима К. Н. и Б. С. и био на улици када је чуо рафалну паљбу. Сведок Д. П. је био у групи припадника јединице међу којима су били оптужени Ђукић Жељко, сведок К. Н. Т. М., покојни М. Ђ. покојни Р., сведок С. Д. и оптужени Медић Драган. Пре него што је дошло до пуцања изашли су из дворишта где су убијени цивили да траже други смештај. Видео је цивиле и сведока П1 како их изводи на улицу, али је био у сасвим другом дворишту са пок. Р. када је зачуо рафалну пуцњаву, тако да ништа није видео. Сведок Т. М. био је у друштву са оптуженим Ђукићем и сведоцима Д. П., К. Н. и пок. Р. Сви су били у једном дворишту и видели како су из велике куће изведени цивили и упућени на улицу. Није видео да било ко претреса цивиле. Познато му је да су цивили са улице враћени поново у двориште, зна да су ту у близини били и сведоци С. Д. и Д. А., сведок П1, Ц. С. и Р. О., а били су и оптужени Боројевић, Медић и Шолаја. Сведок се сећа да су у двориште цивиле вратили сведок П1, Ц. С., двојица босанаца из Сарајева, а било је и припадника ПЈП-а. Гурали су их и ударали, па када су се цивили вратили у двориште одатле се зачула пуцњава, а сви који су били на улици залегли су и заклонили се за један зид да би се заштитили. Сећа се да је желео да уђе у двориште када су се цивили враћали са улице, али да га Ђукић Жељко није пустио, да је у том тренутку њима пришао оптужени Боројевић и разговарао са њиме. Сведок Н. К. објаснио је да је у Подујеву био у друштву са оптуженим Ђукић Жељком, покојним М. Ђ., сведоком Д. П., покојним Р. и видео да из неке куће излазе цивили, били су уплашени, у гомили, било је седам-осам жена, деце, два-три старца, обезбеђивали су их Ц. С., Медић Драган, О. Р. и Боројевић Драган, још један јак и крупан припадник јединице, за кога не зна како се зове и један Босанац. Видео је и да ови борци са упереним пушкама изводе групу цивила на улицу, али и да се цивили враћају у двориште. Он је већ био на улици и разговарао са пок. Р. и оптуженим Ђукић Жељком јер су желели да нађу други смештај, па су тада чули рафалну паљбу из дворишта где су цивили враћени, а касније је видео како износе тела рањених и у аутобусу чуо шта се догодило. Овај сведок навео је да је видео како је

претресање жене из групе цивила у дворишту покушао да спречи оптужени Ђукић Жељко тако што је Медић Драгану показао шта се дешава. Сведок Ц [REDACTED] С [REDACTED] навео је да је када је чуо рафалну паљбу дотрчао је из другог дворишта у двориште где је на етази видео тело убијене жене, а код зида у углу гомилу тела, истрчао је на улицу па га је сведок [REDACTED] позвао да се врате и видео је како је сведок [REDACTED] ликвидирао дете које је још било живо и извиривало из гомиле тела у углу. Сведок Ђ [REDACTED] М [REDACTED] чији је исказ прочитан навео је да је видео групу цивила у дворишту у коме је био са оптуженима Ђукићем, Медићем, сведоцима П [REDACTED] Д [REDACTED], Т [REDACTED] М [REDACTED], К [REDACTED] Н [REDACTED], С [REDACTED] Д [REDACTED], пок. Р [REDACTED]. Видео је да групу цивила одводе ка аутобусима, а он је са својом групом отишао у друго двориште, и био је на улици када се чуло рафално пуцање. Са њим су били Т [REDACTED] М [REDACTED], оптужени Ђукић Жељко, сведок К [REDACTED] и цела група са којом је ишао да тражи смештај, осим С [REDACTED] Д [REDACTED] и оптуженог Медића кога тада није видео.

Описујући како су оптужени изгледали у то време, сведоци су наводили да је оптужени Медић Драган имао дужу косу везану у реп, да је оптужени Ђукић Жељко изузетно крулан, да је оптужени Шолаја Миодраг био упадљиво млађи од других, униформа му је била велика и висила је на њему, оптужени Боројевић је био просечне висине али јаке грађе и имао је маскирни прслук. Сведок П [REDACTED] Б [REDACTED] не зна опт. Медић Драгана, сведок К [REDACTED] Н [REDACTED] у време критичног догађаја није познавао опт. Шолаја Миодрага, сведок Ц [REDACTED] Н [REDACTED] сећа се само опт. Медић Драгана, сведок Ц [REDACTED] Д [REDACTED] само оптуженог Ђукића, сведок М [REDACTED] С [REDACTED] не зна како је изгледао опт. Боројевић Драган, а сведок В [REDACTED] З [REDACTED] не познаје опт. Шолаја Миодрага и Боројевић Драгана, а оптужене Ђукића и Медића зна само из виђења.

Исказе ових сведока суд је делимично прихватио. У погледу околности како су се прикључили јединици, доласка и боравка у Пролом Бањи, задуживања униформи и оружја, одласка у Подујево и повратка, одласка на тзв. други терен суд их је прихватио јер су сви искази сагласни међусобно и у овом делу сагласни и са исказима сведока [REDACTED] и С [REDACTED] Г [REDACTED] па и одбранама оптужених и сви су навели како су у Београду задужене униформе, да је задужано оружје у Пролом Бањи и да су у пратњи САЈ отишли у Подујево.

Међутим у погледу тога како је дошло до пуцања на групу цивила и ко је то урадио из исказа ових сведока није се могло утврдити. Анализирајући исказе за суд је било упадљиво што сви сведоци негирају да о убиству имају било каква сазнања, чак и они који су били у истом дворишту или видели цивиле изашли су из дворишта пре него што је дошло до убиства и само су чули рафалну паљбу. Упадљиво је и да велики број сведока, иако не види и не зна шта се са цивилима догодило поред себе или на неком другом месту, види неког од оптужених, а највећи број сведока у тренутку када чује рафалну паљбу види или је у друштву са оптуженим Ђукић Жељком. Искази сведока

по оцени суда дати су у намери да помогну оптуженима у поступку и да умање значај свог сазнања о догађају. Поједини искази у детаљима су сагласни са исказима оштећених, или међусобно и са одбранама оптужених. Тако на пример сведок Т. и К. и оптужени Ђукић као и оштећени наводе да, када су били на улици, издвојен је из групе пок. Х. Д., па су у чајиници убијени он и пок. С. Г. или да је група бораца цивиле извела на улицу и затим вратила у двориште. Међутим према исказу оштећених у дворишту је било много војника, док према исказима сведока сви су већ били на улици и спровођење и убиство цивила нико није видео. Поједини искази сведока у делу у коме наводе да су били са неким од оптужених или да су га видели нису у сагласности са одбраном оптуженог или са исказима других сведока. Суд није прихватио исказ сведока Т. М. који наводи да је све време био са оптуженим Ђукић Жељком, јер сведок С. наводи да су као стари припадници јединице били заједно он и сведок Т. М., па је очигледно да је исказ сведока Т. М. дат да би помогао оптуженом Ђукић Жељку у поступку. Исказе сведока С., К., Б., П. у делу у коме описују да су били са оптуженим Ђукић Жељком или да су га видели или знају где је он када се чује пуцање, суд оцењује да су дати у намери да овом оптуженом помогну у поступку, јер различито од оптуженог описују где је он био када је дошло до убиства цивила и међусобно су до те мере несагласни да када би се прихватили, оптужени Ђукић Жељко био би у исто време, док се чује пуцњава, на више различитих места. Исказ сведока П. Б. да са терасе, пре и после пуцања, види да на улици разговарају оптужени Ђукић и сведок Т., а да оптужени Боројевић шета крај тарабе са пушком окаченом о раме, је потпуно неприхватљив и нелогичан, а овај сведок није могао да објасни где се налазио и како је могуће да ово види, а да не види цивиле. Стога је и овај исказ уперен на помагање оптуженима у поступку. Исказ сведока Д. да је оптужени Шолаја у кући пре и за време пуцњава, супротан је исказима оштећених који су описали и препознали овог оптуженог, исказима сведока С. и И. и очигледно дат да би у поступку помогао овом оптуженом.. Ови сведоци својим држањем током поступка, начином давања исказа, односом према суду и утврђивању чињеница у поступку су ометали утврђивање истине.

Анализирајући изведене доказе по оцени суда несумњиво је утврђено да су оптужени извршили дело на начин који је описан у изреци пресуде.

Да су оптужени у дворишту куће С. Г. у ул. М. у Подујеву лишили живота пок. Н. Б., Ш. Б., Ш. Б., Ш. Б., Ш. Б., С. Б., Ф. Л., Н. Л., Д. Д., А. Д., М. Д., А. Д., И. Д. и Ф. Д. и тешко ранили оштећене С. Б., Ф. Б., Ј. Б., Л. Б. и Г. Б., произилази из исказа сведока П1 који је на јасан, доследан и убедљив начин описао како је видео да се група цивила враћа са улице у двориште, како их група припадника «Шкорпиона», идући за њима,

сатерује на зид и ка ћошку који заклапају зид куће и зид који је саграђен као ограда, како затим ови војници стоје испред групе са подигнутим пушкама које су уперене у цивиле и то припадник ПП, Ђукић Жељко, Ц [REDACTED] С [REDACTED] Медић Драган, Боројевић Драган и Шолаја Миодраг, како чује и види да оптужени Медић Драган полако повлачи обарач и затим како чује пуцање. Оштећени Ф [REDACTED] Б [REDACTED] и осталих преживели оштећени такође описују како су са улице враћени у двориште и сатерани у угао, да је на њих пуцано из најмање два правца. У том делу ови искази сагласни су са исказом сведока П1 када описује да су се припадници јединице који су пуцали на цивиле поставили тако да не стоје у равни и на истој линији, већ мало заломљено, па је тако оптужени Медић Драган стајао мало испред њих. Исказ оштећеног Фатоса да се кретао на челу групе када су се враћали и сатерани у угао, а да је један борац ишао испред њих, па је изгледало да и он може да буде погођен, сагласан је са исказом сведока П1 да је био испред групе и да је отишао неколико корака и заклонио се за зид да и њега не би погодили.

Да су оптужени пуцали на цивиле произилази и из исказа сведока С [REDACTED] Г [REDACTED] који је навео да је видео групу цивила која је враћена у двориште, да је чуо паљбу из аутоматског оружја и да је након тога видео да из дворишта излазе и мењају оквири на пушкама оптужени Медић и Боројевић и осуђени Ц [REDACTED] С [REDACTED], а да је на крају иза њих изашао сведок П1. Ово је сагласно са исказом сведока П1 да је последњи изашао из дворишта.

Да су оптужени били у дворишту и да је стрељању претходило претресање произилази и из записника о препознавању, јер су оштећени након што су пред истражним судијом описали лица којих се сећају препознали поједине оптужене, па су оштећени Ф [REDACTED] Б [REDACTED], и оштећена С [REDACTED] Б [REDACTED] препознали оптуженог Медић Драгана, као војника који је, према њеном сећању, имао дугу косу, а сведоку оштећеној Ј [REDACTED] Б [REDACTED] оптужени Шолаја Миодраг је помало познат.

Да су оптужени пуцали произилази и из записника о увиђају у коме је констатовано да су пронађена тела убијених и мноштво чаура и балистичког вештачења из ког произилази да је 37 чаура испаљено из три аутоматске пушке. Међутим очигледно је да све чауре које су се налазиле у дворишту нису прегледане од стране вештака, већ само оне које су сведоци А [REDACTED] М [REDACTED] и Р [REDACTED] Ј [REDACTED] покупили, а они су навели да су узели само део и да је остало доста чаура. Осим тога, сведок Б [REDACTED] Д [REDACTED] и С [REDACTED] Б [REDACTED] навели су да су прегледали двориште где су страдале њихове породице, покупили све што су нашли и сакупили 96 чаура, које су према њиховом сазнању предате Хашком трибуналу. Из дописа Хашког трибунала, од 03.06. 2009 године произилази да је 4. јуна 2000. године тужилаштву предато 96 чаура, три кликера и један пројектил и да сви потичу из Подујева. Суд није тражио да се ове чауре доставе и да се обавља њихово вештачење јер није сматрао да је извођење овог доказа неопходно. Ово стога што је по оцени суда извођење овог доказа било сувишно код исказа свеока [REDACTED] колико је особа видео да стоје са пушкама упереним у цивиле и са

исказима оштећених у погледу тога да сматрају да је на њих пуцано бар из два правца, са исказима сведока припадника јединице да су чули рафалну паљбу из више аутоматских пушака и исказом сведока С. В. који је изјавио да је чуо бесомучне хице, пуцало се из више пушака истовремено и да је то трајало неколико секунди. Како је утврђено да након догађаја од припадника јединице нису одузете и прегледане пушке, нити је проверавано колико је коме остало муниције, нити је на било који начин утврђивано из које је пушке пуцано, те како не постоји никаква евиденција о томе ко је задужио коју пушку, то је суд нашао да је извођење доказа прибављањем чаура од Хашког трибунала (под претпоставком да се ради о чаурама управо из овог догађаја) и њихово вештачење сувишно, јер се тако не би могло утврдити из које је пушке пуцано и ко је ту пушку задужио.

Дакле, да је пуцао оптужени Медић Драган произилази из исказа сведока П1, који га је видео да стоји испред групе пивила са упереном пушком и повлачи обарач, сведока С. који га је видео да излази из дворишта и мења оквир и записника о препознавању, јер су га препознали оштећени Б. С. и Ф. као војника кога су видели у дворишту. Оштећени Ф. описао је да се сећа једног војника који је био шиљатог, оштрог носа, са дугом косом везаном у реп, изгледао је као да има око 25 година, видео га је када су изашли на улицу како разбија излоге са кундаком од пушке. Оштећена С. сећа се једног с дугом косом, који је био витак и по њој прилично висок стар између 20 и 30 година, у истој униформи као и остали у дворишту, прилично тамне косе, а изгледао је као да он контролише ситуацију, као да је вођа те групе. Оштећена Ј. сећа се једног борца који је имао дужу косу везану у реп, па је суд прихватио и овај опис без обзира што ова оштећена није показала на оптуженог Медића приликом препознавања. Овај опис оштећених идентичан је са описом који су оптужени и саслушани сведоци, припадници јединице, наводили за оптуженог за Медић Драгана, а то је да је једини он имао дужу косу везану у реп.

Да је пуцао оптужени Боројевић Драган произилази из исказа сведока П1, који га је видео како држи пушку уперену у групу цивила и исказа сведока С. Г. који га је видео да након што се чуло пуцање излази из дворишта са Медић Драганом и Ц. С. и мења оквир.

Суд је ценио одбрану оптуженог Боројевић Драгана да није извршио дело и да га сведоци П1 и С. Г. лажно терете. Једна од тврдњи оптуженог Боројевић Драгана била је да сведок С. Г. има са њим нерасчишћене рачуне и да му је више пута претио да ће му се осветити. Лажно сведочење у овом поступку је та освета. Сведоци С. И. и Д. М. требало је да потврде ове наводе оптуженог, јер су им познате претње сведока. Суд је ради провере одбране саслушао сведоке који су навели да су у исто време када и оптужени били запослени у дискотеци „Париз“ у Шиду и то М. Д. као обезбеђење, а С. И. је продавао улазнице. Обојица сведока у исказима су навела да се сећају сукоба у коме је Боројевић Драган ошамарио или гурнуо сведока С. па је овај запретио да ће му

се осветити. Претње је сведок С. више пута и касније понављао. Сведоци су различито описивали разлог сукоба и интервенције Боројевић Драгана. Међутим сведоци су објаснили и да сукоби као овај нису необични у њиховом раду и до њих долази по правилу када је гост под утицајем алкохола, или када се према госту из неког другог разлога интервенише, а оптужени Боројевић Драган имао је више таквих интервенција према гостима. Сведок С. Г. навео је да се не сећа уопште такве ситуације нити да тако нека безазлена ситуација уопште може бити разлог да било кога, а поготово не овог оптуженог лажно терети. Сведок С. Г. изјашњавао се и о одбрани оптуженог Боројевић Драгана да је љубомора због девојке Т. разлог да оптуженог означава као извршиоца дела, тврдећи да је тако нешто измишљено и да се лако може проверити саслушањем те девојке, да она никада и није била ни у каквој вези са оптуженим, а ово би му и опростио, јер му је оптужени помогао када је био рањен. Суд је анализирајући исказе сведока у вези са одбраном оптуженог нашао да су сведоци С. и Д. солидарни са оптуженим, да је оптужени због природе посла обезбеђења интервенисао према гостима дискотеке где су сва тројица радили, али сведоци из солидарности издвајају догађај после кога су уследиле претње сведока С. Ово посебно и због тога што сведоци нису успели да објасне због чега памте управо овај догађај који се одиграо 2000 године, а с друге стране објашњавају да су интервенције обезбеђења рутина. Наводе оптуженог Боројевића да се сведок С. свети због девојке суд није прихватио сматрајући их неоснованим, посебно због тога што налази да сведок С. уопште нема мотива да лажно терети оптуженог. Ово стога што су и оптужени и сведок (а о овоме су се изјашњавали и други саслушани сведоци) навели да је приликом другог боравка на Косову сведок С. рањен и да га је Боројевић Драган извукао са линије и спасао. Стога суд закључује да оптужени неосновано тврди да сведок С. њега уплиће у догађај тек 2003. године у поступку који се водио против Ц. С. и да то чини због тога што је примио новац да лажно сведочи против припадника јединице. Суд, налази да сведок С. уопште нема никаквог разлога да терети оптуженог Боројевића који га је спасао када је био рањен, већ да није могао, када је одлучио да каже истину, да избегне да говори и о овом оптуженом и опише његове радње.

По оцени суда неоснована је и одбрана оптуженог Боројевић Драгана да га сведок С. лажно терети и да се наводи овог сведока и објашњења у погледу учешћа оптуженог не могу уопште прихватити. По ставу одбране сведок С. није познавао оптуженог, није знао његово име, није могао добро да упамти изглед особе коју је видео да пуца у цивиле јер описује да је особа која је пуцала имала подигнуту крагну која је заклањала део лица, гледао га је из профила, да је име оптуженог навео приликом сведочења, али да никако није јасно откуд баш Боројевић Драган и како је дошло до тога да сведок С. особу коју је видео да пуца идентификује као Боројевић Драгана. По ставу одбране сведок се различито изјашњавао у погледу учешћа оптуженог и давао различита објашњења за ове чињенице. Ове наводе оптуженог суд није

прихватио, оценио их је потпуно неоснованим, налазећи да су објашњења сведока [] потпуно логична и јасна, а држање овога сведока приликом суочења са оптуженим убедљиво. Сведок [] је објаснио да је видео међу особама које су пуцале у цивиле у Подујеву борца који је био у униформи, са маскирним прслуком подигнуте крагне. Добро је упамтио да је униформа била намештена по свим прописима, „војнички“ и утегнуто, а посебно је упамтио атлетску грађу и чврст став са мало размакнутих ногама приликом пуцања. Овога припадника „Шкорпиона“ сведок није познавао. Дуго је сматрао да се он зове Т []. Објашњавајући да је пријавио дело у разговору са инспекторима у Новом Саду, сведок је навео да је од тада, па и касније приликом давања исказа, а и у разговору увек ову особу описивао на исти начин. Сведок је објаснио да је једном приликом у разговору описао сведоку С [] Г [] догађај у Подујеву, да је посебно причао о особи која је убила претходно жену која је издвојена из групе, да је тада од С [] чуо за име Боројевић Драган. Након што је С [] Г [] сведочио и испричао које је особе видео да излазе из дворишта после убиства и мењају оквири, коначно је повезао име Боројевић Драган са особом коју је видео да убија цивиле. Иначе оптуженог Боројевића видео је када је јединица по други пут боравила на Косову и још тада је био сигуран да се ради о особи која је пуцала на групу цивила. Када је сазнао за име Боројевић Драган и повезао име и лик, почео је да говори о томе да је видео да и овај оптужени пуца, наводећи увек његово име, али и описујући како је изгледао. Увек је тврдио да ту особу може да препозна, да се са њим погледао лицем и лице на претресу и да је видео да се ради о тој особи. Објаснио је да му је у полицији показан албум са фотографијама припадника јединице и да је тражено да покаже лица о којима прича на тим фотографијама, али да то није могао да учини јер је штампа на којој су сачињене фотографије била лоша и пребојена у црвено. Сведок је приликом суочења са оптуженим био убедљив када је тврдио да је управо оптужени особа коју је видео да убија цивиле. Суд је стога нашао да је неоснована и произвољна тврдња одбране оптуженог да сведок није видео њега већ неког другог кога назива његовим именом.

Суд је оценио неоснованом одбрану оптуженог да је он увек узимао униформу која је за број већа да би имао слободу покрета на ратишту, па да сведок [] који каже да је овај оптужени био у униформи која је била затегнута, не говори истину када га сврстава у групу војника који пуцају, због тога што опис сведока [] да је овај оптужени имао затегнуту и уредну униформу, намештену војнички правилно, по прописима, не значи да је униформа била тесна. Неоснована је и одбрана оптуженог да сведок [] не говори истину јер описује да је оптужени Боројевић атлетске грађе, а оптужени није могао да вежба и тренира шест месеци због повређивања јула 1998. Међутим по оцени суда опис атлетска грађа како је објаснио сведок [] односи се на развијеност и мишићавост оптуженог, што наравно не мора бити резултат вежбања у последњих шест месеци.

Коначно, осим сведока [] који описује учешће оптуженог Боројевића у извршењу дела и из исказа сведока С [] Г [] који наводи да је

оптуженог видео да излази и мења оквир на оружју, произилази да је оптужени пуцао, а сведок П. Б. за кога је оптужени тврдио да су заједно од аутобуса отишли до неке куће и били заједно за време пуцњаве, у свом исказу није потврдио овакву одбрану оптуженог. Оптужени је наводио да је био са П. Б. и Т. М. и да није очекивао да они то неће потврдити. Указао је на то да је сведок Т. М. у поступку који се водио против Ц. Г., а према записнику од 05.02.2004. године који је предао суду, сведочио да је био са њим и са П. Б., док у овом поступку тврди супротно. Суд је ценио ову одбрану па је нашао да је сведок Т. М. на претресу потврдио да је видео оптуженог Боројевића и разговарао са њим, док је сведок П. навео како је видео оптуженог Боројевића да шета поред дрвене тарабе са пушком окаченом о раме. По оцени суда иако дат у намери да помогне оптуженима у поступку исказ сведока П. није потврдио одбрану оптуженог Боројевића да су непрекидно били заједно, па и када су чули да се пуца.

Да је оптужени Шолаја Миодраг био у групи која је прво претресла цивиле, па пуцала на њих, суд је утврдио из исказа сведока М., оштећених и записника о препознавању, јер га је оштећена Ј. Б. препознала, односно навела да личи на особу која их је претресла, као и из исказа оштећених који су га описали и то оштећени Ф. Б. да је онај који их је претресао био врло млад, млађи од осталих у групи, витак, имао је камуфлажну капу и униформу, лице му је било кошчато, имао је клемпаве уши, црну кратку косу, једини је другачије од других носио капу, а од оружја је имао калашњиков. Оштећена С. Б. се сећа борца који их је претресао, био је много нижи и млађи од осталих, имао је капу која је изгледала као качкет, коме је шилит стајао окренут на десну страну, а оштећени Ф. и Ј. се сећају да је лице које их је претресало имало капу која није прописно стајала, био је просечне телесне грађе, ни дебео ни мршав, али много млађи од осталих. Саслушани сведоци припадници јединице описују оптуженог Шолају исто као и оштећени, као упадљиво млађег, мршаваг, клемпавих ушију коме виси униформа.

Суд није прихватио одбрану оптуженог Миодрага Шолаје у којој тврди да је био у некој другој кући, да у двориште где су убијени цивили није ни ушао, да цивиле није претресао, нити био у групи која их је убила, да сведок М. сигурно описује радње неког другог јер наводи надимак мали С., док он има надимак З., он није у то време био најмлађи у јединици, већ је било и других који као и он нису претходно ни војску служили, да сведок С. сведочи да је он учествовао у претресању јер је за сведочење примио новац. Међутим суд налази да су ови наводи неосновани, да је сведок С. Г. јасно описао да је видео оптуженог Шолаја Миодрага да претреса ноге једином мушкарцу у групи цивила, а из исказа овог сведока и одбране оптуженог јасно је да се њих двојица од раније добро познају. Сведок М. описује ситуацију у којој су цивили доведени у двориште и да је оптужени Медић Драган наредио оптуженом Шолаји да претресе цивиле и види да ли имају оружје. Опис лица које их је претресало који су навели оштећени и

посебно сведок Ф. Б., исти је како изглед оптуженог Шолаје у време извршења дела представљају сви саслушани сведоци, па и оптужени. Оштећени С. Б. и Ј. Б. описују да је особа која их је претресала држала капу непрописно на глави, већ искренуту, а овако сведок [] описује Шолају. Сведок [] сигуран је да је видео да оптужени Шолаја пуца са осталим лицима у цивиле описујући да стоји последњи са стране мало заломљен, не у правој линији. Оштећени објашњавају како сматрају због повреда од рањавања да је на њих пуцано из два правца, са леђа и са стране. Сведок [] је и приликом суочења са оптуженим јасно рекао да се ради о истој особи и да је то сигурно оптужени Шолаја. Овај сведок као и оптужени Шолаја и други саслушани сведоци наводили су да је оптужени обављао курирске послове, носио ствари команданту, па је сигурно да сведок мисли на оптуженог Шолају када га сврстава у групу бораца који пуцају и да га није ни са ким заменио.

Да је пуцао оптужени Ђукић Жељко произилази из убедљивог и јасног исказа сведока [].

Суд је ценио све наводе одбране оптуженог Ђукић Жељка и нашао да су неприхватљиви и потпуно исконструисани. Одбрана овог оптуженог била је оптерећена инсистирањем на многим непотребним детаљима, тврдњама да невин лежи у затвору, а да истина коју говори угрожава не само њега, већ и његову породицу. Суштина одбране оптуженог састојала се у томе да сведок [] не говори истину у погледу учешћа овог оптуженог, да је то јасно јер у погледу свих осталих чињеница о којима се изјашњава овај сведок не говори истину, па када се то провери и утврди лако ће се закључити да није истина ни оно што говори за оптуженог Ђукића. Мотив да управо овог оптуженог означи као извршиоца лежи у сукобу који је сведок имао са братом оптуженог, због кога се и плаши од оптуженог. Одбрану да није учествовао у масакру над цивилима могу да потврде сведоци који су били припадници јединице и са којима је оптужени био у друштву када се пуцање чуло из чега и произилази да он није у томе могао да учествује.

Тако је оптужени тврдио да сведок [] није тачно описивао његов изглед, да је у погледу ове чињенице мењао исказ, па је оптужени да би доказао порекло свог надимка „Брка“ прилагао суду фотографије, да би доказао како је изгледао у време када је био у Подујеву приложио фотографију сачињену испред хотела Радан, предлагао да се сви сведоци изјашњавају о његовом изгледу и о активностима и обавезама јединице у Пролом Бањи пре поласка на Косово и томе да ли је шишање и бријање за све било обавезно, па чак наводио да је био у жалости за дедом и да се због одласка не Косово, да би као војник био уредан, пре истека године жалости ошишао и обријао, а касније пустио браду како би због жалости после дедине смрти имао браду читаву годину. Суд је све ове наводе оценио као неосноване, јер из одбране оптуженог, исказа свих саслушаних сведока, па и сведока [], произилази несумњиво да се оптужени од других припадника јединице разликовао по изгледу, био је висок и крупан и упадљивог понашања

које сведок С. [] описује да је био гласан и забаван. Ово су карактеристике изгледа по коме сви памте оптуженог и разликују га од других. Како несумњиво из одбране оптуженог произилази да је он некада носио браду, краћу или дужу, тако наводе и саслушани сведоци који оптуженог добро познају, како чак и сведоци који су били са њим нису увек могли да буду сигурни да ли је или није оптужени имао браду или се обријао у Пролом Бањи и када, али и да нико од њих оптуженог не описује по томе већ по другим карактеристикама у његовом изгледу, то је јасно да се и истинитост исказа сведока [], који описује оптуженог и његове радње, не може ценити по таквим детаљима, као што је брада, по којима очигледно нико и не памти оптуженог. Сведок [] као и сви други сведоци за оптуженог Ђукића говоре да је крупан и дебео и по томе га памте. Неоснована је тврдња оптуженог да је он до те мере био крупан и дебео, и тврдње сведока који су требали ово да потврде и који су наводили да се једва кретао, да је био спор због дебљине. Ово даље, по тврдњи оптуженог, значи да када је био толики оштећени би морали да га примете у дворишту или чак и упамте, па како га нису препознали то значи да није био ту и да дело није извршио. Међутим суд налази да је одбрана да је оптужени био тако крупан и тром како то он и сведоци тврде неоснована јер у том случају не би ни могао да иде на ратиште и учествује у борбама. Јединица којој је припадао а и он са њом ишла је у борбе и на прву линију како то произилази из исказа сведока, па када би оптужени био такав и тако се тешко кретао то би за њега било немогуће. Осим тога ни из фотографија које је оптужени предао суду из тога времена не може да се закључи да је дебљина оптуженог била таква да би га оштећени тада деца по томе издвојили из групе војника који су за њих сви били крупни и високи. Овакву одбрану суд је оценио као потпуно неосновану.

Оптужени тврди даље да је ранији сукоб разлог да сведок [] њега уплиће у цели догађај. Наводно, сведок [] је радио за извесног Ч. [] М. [], који је био у сукобу са оптуженим. Осим тога сведок [] је извршио отмицу брата оптуженог Ђ. [] М. []. Сведок [] је још на Косову показао да се боји оптуженог јер је тражио да га из вода коме је командовао оптужени преместе у неки други. Због овог сукоба сведок [] који је учествовао у убиству цивила означава оптуженог Ђукића као извршиоца дела. Суд је проверавао ове наводе испитујући о њима сведоке, па су сведоци који су били припадници јединице наводили да им је познато по нешто о сукобу, али нико није знао о чему се ради, сведок С. [] М. [] објаснио да је до сукоба између оптуженог и Ч. [] дошло због сече шуме у Славонији, а сведок [] је објаснио да је за време док је радио у полицији Републике Српске Крајине приликом једне интервенције ухапсио брата оптуженог, али да је оптужени због тога и касније био љут. Суд налази да су и ови наводи потпуно неосновани и да оптужени покушава да исконструише догађаје и сукобе како би нашао мотив који би био довољно убедљив да се исказ сведока [] оцени као лажан.

Оптужени Ђукић Жељко је своје кретање у Подујеву описивао до најситнијих детаља, сећајући се и наводећи при том припаднике јединице који

су са њим били у сваком тренутку који је описивао. Оптужени је описивао детаљно место где се налазио, са објектима и локалима, двориште у које је ушао, сећао се свих речи и разговора које је водио. Објашњавао је да је он први у поступку навео да је убиство мушкарца из групе цивила извршио припадник ПЈП из пушкомитраљеза, а да о томе нико никада није причао, да је он, када је видео групу цивила у дворишту, интервенисао и тражио да се одведу у полицију. Све ово могу да потврде сведоци који су били у Подујеву. Оптужени је наводећи о којим се сведоцима ради наводио и неке од радњи које су наводно ови сведоци чинили, а које их не представљају у добром светлу, што је требало да створи код суда уверење, с једне стране да оптужени говори потпуну истину, а с друге да се суд увери у истинитост исказа сведока који и поред тога што оптужени не говори о њему најбоље сведочи у прилог одбрани оптуженог. Тако оптужени нпр. наводи да је сведок С. Г. са сведоком [] из другог дворишта довео цивиле и да је претресао врло грубо жену из те групе, у чему га је оптужени прекинуо, а сведок С. у исказу наводи да оптужени сигурно дело није извршио, и једини је у аутобусу јавно негодовао због злочина. Исто у односу на сведока С. Д. оптужени наводи да је овај сведок преко терасе ушао у закључану кућу и при том заборавио чак и пушку да понесе јер му је било стало да први уђе и види шта има, алудирајући на то да је сведок био спреман на пљачку, док овај сведок иако му је ово предочено наводи да је за време пуцњаве био са оптуженим на улици. Друга група сведока који су требали да потврде одбрану оптуженог и посведоче да је он био на улици и да није пуцао на цивиле је наводила да има претње и да је због сведочења у поступку изузетно уплашена. Сведочење су неки од њих прекидали (сведок Т.) и тражили лекарску помоћ или на други начин показивали колико су узнемирени. Међутим разлоге због којих се плаше, о каквим се претњама ради, да ли сумњају на некога и шта је то у њиховом сведочењу што их угрожава суд није могао утврдити и поред тога што их је на све те околности детаљно испитао и преко органа МУП извршио провере. Остало је једино несумњиво утврђено да је пре сведочења са свима њима контактирала супруга оптуженог, што је и он потврдио. О контактима пре сведочења са сведоцима Т., М., С. Д., С., Г. говорио је и оптужени Ђукић. Осим тога несумњиво је утврђено да су се и у поступку који се водио против Ц. С. пре одласка на претрес сведоци састали код оптуженог Ђукића, који је потврдио ове наводе сведока С., Г. Суд није прихватио исказе сведока Т., М., К., Н., П., Б., Д., А., С. Д., М., Ђ., у делу у коме тврде да су за време док је на цивиле пуцано били са оптуженим Ђукић Жељком, јер ови искази не потврђују одбрану оптуженог и очигледно су дати са намером да му у поступку помогну да избегне кривичну одговорност. Наиме, сви ови сведоци описују да су са оптуженим били управо у том тренутку, а када би се прихватили то би било потпуно немогуће јер нпр. сведок Д. А. сигуран је да је оптужени у истој кући као и он али у другој просторији, сведок С. Д. тврди да је на улици са оптуженим и другим сведоцима, док оптужени описује да је овај сведок остао у кући и сигурно све видео. Оптужени тврди да је непрекидно у друштву са Т., М. и К. Н. и своје кретање описује

другачије него ови сведоци од којих нпр. сведок Т. [REDACTED] наводи да су сви залегли када се пуцало, а оптужени да је спречио овог сведока да уђе у двориште за цивилима. Сведок С. [REDACTED] чији је исказ суд прихватио описује да је он са Т. [REDACTED] М. [REDACTED] непрекидно јер су стари искусни борци и од раније се познају, а са њима је и сведок Ц. [REDACTED] Н. [REDACTED], а не оптужени Ђукић. Осим тога сведок С. [REDACTED] иако наводи да је сигуран да оптужени није извршио дело, тврди и да би оптуженог да је био са њим сигурно упамтио јер је крупан и упадљив и био је забаван. Остали сведоци, редом, оптуженог смештају уз себе, па је суд оценио да је потпуно очигледно да не говоре истину.

Остали наводи одбране оптуженог односе се на то да је исказ сведока [REDACTED] очигледно неистинит и да се то може утврдити јер чак ни двориште које овај сведок описује није онакво какво је било у стварности, овај сведок описује да је у групи цивила који су убијени био и мушкарац, а такво тело није пронађено, па стога ни сви остали наводи сведока нису тачни. За оцену исказа овог сведока потребно је по ставу одбране оптуженог Ђукића упоредити исказ на претресу са осталим исказима које је дао, па је упорно тражио изјаве које се не налазе у списима. Суд је и ове наводе оценио неоснованим јер се сви искази сведока [REDACTED] које је дао пред судом налазе у списима, дати су оптуженом ради припремања одбране, оптужени је упознат и са белешком коју је сачинио истражни судија пре него што је одредио које се мере заштите у смислу чл 117 ЗКП имају да примене. Из изнетих разлога одбрану оптуженог суд није прихватио јер је нашао да је неистинита, уперена на избегавање одговорности и супротна изведеним доказима, посебно исказу сведока [REDACTED] који јасно указују на оптуженог као једног од извршиоца овог дела.

Суд је нашао да је несумњиво доказано да су оптужени извршили радње описане у изреци пресуде и да су по о доласку јединице «Шкорпиони» у Подујево дана 28. марта 1999. године, и размештаја ове јединице по кућама у дворишту породице Г. [REDACTED] у ул. Р. [REDACTED] М. [REDACTED] заједно са осуђеним Ц. [REDACTED] С. [REDACTED] и неколико НН припадника јединице у саставу МУП Србије, из аутоматских пушака калибра 7,62 мм испалили више пројектила у групу цивилних лица, жена и деце, албанске националности који нису учествовали у непријатељствима, услед чега је смртно страдало 14 цивила, а пет малолетних цивилних лица је тешко рањено.

Како су описане радње оптужени предузели у време унутрашњег и међународног оружаног сукоба то су су поступили противно одредбама IV Женевске конвенције и I и II допунског протокола уз ову Конвенцију.

Одредбом члана 2 ст.1 Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.августа 1949.године (IV Женевска конвенција) прописано је да ће се одредбе ове конвенције применити у случају објављеног рата или сваког другог оружаног сукоба који избије између две или више високих страна уговорница, чак и ако једна од њих није признала ратно стање.

Одредбом члана 3 ст.1 исте конвенције предвиђена је примена одредби на сукобе који немају међународни карактер, а свака страна у сукобу дужна је да у случају оружаног сукоба, који избије на територији једне од страна уговорница, примењује одредбе овог члана, док је тачком 1 (а) прописано да се према лицима која не учествују непосредно у непријатељствима, подразумевајући ту и припаднике оружаних снага који су положили оружје и лица онеспособљена за борбу, поступа у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације засноване на раси, боји коже, вери и убеђењу, полу, рођењу или имовном стању или било ком сличном мерилу. У том циљу забрањени су и забрањују се у свако доба и на сваком месту према наведеним лицима, између осталог, повреде које се наносе животу и телесном интегритету, нарочито све врсте убистава, осакаћења, свирепост и мучења.

Допунски протокол уз Женевске конвенције од 12.августа 1949.године о заштити жртава међународних оружаних сукоба (Протокол I) у члану 51 предвиђа заштиту цивилног становништва, које не узима директно учешће у непријатељствима, односно за време док не узима директно учешће у непријатељствима, па је у том смислу прописано да цивилно становништво, као такво, као и поједини цивили, неће бити предмет напада, а забрањени су сви акти или претње насиљем којима је главни циљ да шире терор међу цивилним становништвом.

II Допунски протокол Женевске конвенције о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба у члану 4 став 1 и 2а овог прописује да сва лица која не узимају директно учешће у рату или која су престала да учествују у непријатељствима, без обзира на то да ли је њихова слобода ограничена или не, имају право да њихова личност, част и убеђење и верско убеђење буду поштовани, а против поменутих лица забрањени су у свако доба и на сваком месту насиље над животом, здрављем, и физичким и менталним благостањем људи, нарочито убиство и окрутно поступање као што су мучење, сакаћење или било који облик казне.

Предузимајући наведене радње сви оптужени су поступали као саизвршиоци јер су заједно са Ц. [REDACTED] који је осуђен правноснажном пресудом Окружног суда у Београду К 1823/04 од 17.06.2005.године, која је прочитана и у које је списе суд извршио увид, испалили више пројектила на групу цивила да би их усмртили. Оптужени су поступали умишљајно јер су знали да, када заједно и истовремено када и други, пуцају у цивиле из аутоматског оружја ове могу да убију што су и хтели. Околност да су неки оштећени преживели резултат је благовремено указане помоћи.

Суд је нашао да се у радњама оптужених стичу сва обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 ст 1 КЗ СРЈ које су оптужени извршили као саизвршиоци за које их је огласио кривим.

Околности које је суд ценио приликом одмеравања казни јесу породичне и личне прилике које су код свих оптужених изузетно сложене: оптужени Ђукић Жељко је породичан, ожењен и отац четворо деце узраста од 4 до 20 година, оптужени Боројевић Драган је отац двоје деце, оптужени Медић Драган дугогодишњи је болесник од тешке болест дијабетеса, што је утврђено из медицинске документације која је прочитана, оптужени Миодраг Шолаја нема ни породицу нити било какву имовину, живи у изузетно тешким материјалним приликама, а током овог поступка преминуо му је отац. Оптужени Шолаја Миодраг у време извршења дела имао је 20 година. На страни оптуженог Боројевић Драгана осим ових околности стоји и отежавајућа околност јер је раније осуђиван.

Међутим и поред постојања оваквих околности на страни свих оптужених, за суд су посебно значајне биле околности под којима је дело извршено и тешке последице дела. Ово стога што су жртве цивили, међу њима и седморо деце, од којих је најмлађе имало свега 21 месец. Оштећени који су преживели злочин Б. С., Ф., Ј., Л. и Г. задобили су тешке повреде и са трајним последицама. Дело и последице тешко су погодили и ове оштећене који су изгубили мајке, браћу и сестре, али и друге преживеле чланове породица С. и С. Б., а посебно Е. Д., који је изгубио целу породицу- родитеље, супругу и четворо деце. Околности које су пратиле извршење дела, а биле су од значаја за одмеравање казне јесте ситуација пре стрељања, извођење беспомоћних жена и деце из кућа, претресање, при чему су претресана и деца и бацане им играчке, истеривање на улицу што је код њих могло да пробуди наду да ће се спасити, а затим пред свима убиство Х. Д., повратак у двориште и молбе мајки да се деца поштеде. Понашање након извршеног дела, о чему су сведочили припадници јединице, који су навели да је било међусобног псовања и да је ситуација била напета, и разговор у аутобусу о чему је сведочио сведок П1, као и то да ови оптужени нису показали ни мало саосећајности када се разговарало о томе и када су поред аутобуса проносили преживеле оштећене, јесте околност коју суд није могао да не цени приликом одмеравања казне.

Стога, код овако тешких последица дела, животног доба жртава и тешких повреда са трајним последицама код оштећених који су преживели масакр, свих изузетно тешких околности под којима је дело извршено за суд једино казна затвора у трајању од 20 година за оптуженог Ђукића, Медића и Боројевића је нужна за остваривање њене у закону предвиђене сврхе, и сразмерна је тежини и опасности дела и кривичној одговорности ових оптужених. Оптуженом Миодрагу Шолаји суд је утврдио казну затвора у трајању од 14 година јер је у време извршења дела није навршио 21 годину, дакле био је млађе пунолетно лице, па је стога овом оптуженом казна одмерена у границама запрећене казне за ово дело, имајући у виду општи минимум и максимум казни предвиђен у чл. 38 КЗСРЈ који је важио у време извршења дела. Оптуженом Шолаји узета је као утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године и 3 (три) месеца на коју је осуђен како то

произилази из пресуда које су прочитане – пресуде Окружног суда у Београду -Посебно одељење КП.бр.8/06 од 26.10.2007.године и пресуде Врховног суда Србије-Посебно одељење Кж I о.к. 8/08 од 23.01.2009.године, па како издржавање казне по овој осуди није започео применом одредби члана 48 КЗ СРЈ осуђен је на јединствену казну затвора у трајању од 15 година. Суд је у уверењу да ће се оваквим казнама у потпуности остварити сврха кажњавања предвиђена чланом 33 КЗСРЈ и у чл. 5 КЗСРЈ предвиђена сврха кривичних санкција.

На основу чл.50 КЗ СРЈ свим оптуженима у казне на које су осуђени урачунато је време које су провели у притвору почев од 19.10.2007.године када су лишени слободе, а оптуженом Миодрагу Шолаји и време које је провео у притвору у предмету КП.бр.8/06. од 24.02.2006.године па до 01.12.2006.године.

На основу члана 206 ЗКП оштећени Б██████ С██████, Б██████ С██████, Б██████ Ф██████, Б██████ С██████, Б██████ Ј██████, Б██████ Л██████ и Д██████ Б██████ су упућени на парницу ради остваривања имовинско правног захтева који су поставили али нису определили.

Оптужени су ослобођени обавезе плаћања трошкова поступка и паушала јер је суд нашао да би плаћањем насталих трошкова оптужени Ђукић Жељко који има четворо деце и Боројевић Драган који има двоје деце довели у питање егзистенцију лица која по закону требају да издржавају. Оптужени Шолаја Миодраг нема приходе и незапослен је и нема имовину тако да је суд нашао да га из тих разлога треба ослободити плаћања трошкова и паушала. Оптужени Медић Драган издржава се од пољопривреде али због здравственог стања по уверењу суда не може остварити и нема приходе којима може да плати трошкове поступка и паушал, а да не угрози своју егзистенцију

Записничар
Наташа Арсић

Председник већа-судија
Снежана Николић-Гаротић

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде дозвољена је жалба
Врховном суду Србије, у року од 15 дана
од дана пријема писменог отправака, а преко
овог суда.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF THE HISTORY OF ARTS
AND ARCHITECTURE
1100 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60637
TEL: 773-936-5000
FAX: 773-936-5001
WWW.HA.UCHICAGO.EDU

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF THE HISTORY OF ARTS
AND ARCHITECTURE
1100 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60637
TEL: 773-936-5000
FAX: 773-936-5001
WWW.HA.UCHICAGO.EDU

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF THE HISTORY OF ARTS
AND ARCHITECTURE
1100 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60637
TEL: 773-936-5000
FAX: 773-936-5001
WWW.HA.UCHICAGO.EDU

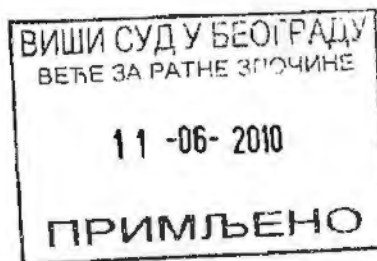
THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF THE HISTORY OF ARTS
AND ARCHITECTURE
1100 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60637
TEL: 773-936-5000
FAX: 773-936-5001
WWW.HA.UCHICAGO.EDU

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF THE HISTORY OF ARTS
AND ARCHITECTURE
1100 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60637
TEL: 773-936-5000
FAX: 773-936-5001
WWW.HA.UCHICAGO.EDU

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF THE HISTORY OF ARTS
AND ARCHITECTURE
1100 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60637
TEL: 773-936-5000
FAX: 773-936-5001
WWW.HA.UCHICAGO.EDU

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 По2 3/2010
Дана 24. и 25.05.2010. године
БЕОГРАД

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ – Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија: Синише Важића, председника већа, Соње Манојловић, мр Сретка Јанковића, Омера Хациомеровића и др Миодрага Мајића, чланова већа, уз суделовање вишег судијског саветника Небојше Павловића, записничара, у кривичном предмету **опт. Жељка Ђукића и др.**, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, одлучујући у другом степену о жалбама опт. Жељка Ђукића, Драгана Боројевића и Миодрага Шолаје, те бранилаца опт. Ђукића, адвоката Владимира Петровића и др Гордане Божилковић-Петровић, браниоца оптуженог Драгана Медића, адвоката Мирослава Перковића, браниоца опт. Боројевића, адвоката Ђуре Драгића и браниоца опт. Шолаје, адвоката Саше Петровића, изјављеним против пресуде Окружног суда у Београду – Веће за ратне злочине Кв.бр. 4/08 од 18.06.2009. године, у јавној седници већа одржаној дана 24. и 25.05.2010. године, у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Мирољуба Виторовића, опт. Ђукића, Медића, Боројевића и Шолаје, те бранилаца адвоката Владимира Петровића, др Гордане Божилковић-Петровић, Мирослава Перковића, Ђуре Драгића и Саше Петровића, донео је

ПРЕСУДУ

1.ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе опт. Драгана Боројевића и Миодрага Шолаје, те жалбе њихових бранилаца и браниоца опт. Драгана Медића, па се пресуда Окружног суда у Београду – Одељење за ратне злочине Кв.бр. 4/08 од 18.06.2009. године, у односу на опт. Драгана Медића, Драгана Боројевића и Миодрага Шолају, **ПОТВРЂУЈЕ**.

2.УВАЖАВАЈУ СЕ жалбе опт. Жељка Ђукића и његових бранилаца, па се пресуда Окружног суда у Београду – Одељење за ратне злочине Кв.бр. 4/08 од 18.06.2009. године, **УКИДА** и предмет у односу на опт. Жељка Ђукића **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

3.Према опт. Жељку Ђукићу ПРОДУЖАВА СЕ ПРИТВОР до даље одлуке првостепеног суда.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Београду – Одељење за ратне злочине Кв.бр.4/08 од 18.06.2009. године, опт. Жељко Ђукић, Драган Медић, Драган Боројевић и Миодраг Шолаја оглашени су кривим због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, те су опт. Ђукић, Медић и Боројевић осуђени на казне затвора у трајању од по двадесет година, у коју им је урачунато време проведено у притвору од 19.10.2007. године па надаље, док је опт. Шолаји за кривично дело из члана 142 став 1 КЗ СРЈ утврђена казна затвора у трајању од четрнаест година, а по преузимању казне затвора у трајању од једне године и три месеца по пресуди Окружног суда у Београду – Посебно одељење Кп.бр.8/06 од 26.10.2007. године, осуђен је на јединствену казну затвора у трајању од петнаест година, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 19.10.2007. године, па надаље.

На основу одредбе из члана 196 став 4 ЗКП, оптужени су ослобођени обавезе плаћања трошкова кривичног поступка и паушала, а на основу члана 206 ЗКП, оштећени су упућени да имовинско-правне захтеве остварују у парници.

Против првостепене пресуде жалбе су изјавили:

-браниоци опт. Ђукића, адвокат Владимир Петровић и др Гордана Божиловић-Петровић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да другостепени суд побијану пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

-бранилац опт. Медића, адвокат Мирослав Перковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да другостепени суд побијану пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

-бранилац опт. Боројевића, адвокат Ђуро Драгић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да другостепени суд побијану пресуду укине или да опт. Боројевића ослободи од оптужбе за наведено кривично дело.

-бранилац опт. Шолаје, адвокат Саша Петровић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да другостепени суд побијану пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да је преиначи, тако што ће опт. Шолају ослободити кривичне одговорности.

-опт. Ђукић, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да другостепени суд побијану пресуду преиначи, тако што ће га ослободити кривичне одговорности.

-опт. Боројевић, због битне повреде одредаба кривичног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, без жалбеног предлога, али из садржаја жалбе произилази да предлаже да другостепени суд преиначи побијану пресуду и ослободи га оптужбе.

-опт. Шолаја, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да другостепени суд преиначи побијану пресуду и ослободи га „ове страшне оптужбе“ и да га одмах пусти на слободу.

Тужилаштво за ратне злочине актом КТРЗ.бр.12/07 од 11.11.2009. године, предложило је да другостепени суд одбије као неосноване жалбе опт. Ђукића, Боројевића и Шолаје, као и њихових бранилаца, те жалбу браниоца опт. Медића и потврди првостепену пресуду.

Апелациони суд у Београду – Одељење за ратне злочине је одржало јавну седницу већа у складу са одредбом члана 375 став 1 ЗКП, у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Мирољуба Виторовића, опт. Ђукића, Медића, Боројевића и Шолаје, те бранилаца – адвоката Владимира Петровића, др Гордана Божиловић-Петровић, Мирослава Перковића, Ђуре Драгића и Саше Петровића, на којој је размотрио све списе предмета, па је након разматрања навода жалби, мишљења Тужилаштва за ратне злочине и објашњења навода жалби коју су оптужени Ђукић, Боројевић и Шолаја, те браниоци – адвокати Владимир Петровић, др Гордана Божиловић-Петровић, Мирослав Перковић, Ђуро Драгић и Саша Петровић дали на јавној седници већа, те након што је побијану пресуду испитао у границама прописаних одредбом члана 380 ЗКП, нашао је:

Жалбе опт. Боројевића и Шолаје, те жалбе њихових бранилаца, као и жалба браниоца опт. Медића су неосноване, док су жалбе опт. Ђукића и његових бранилаца основане.

Неосновано се, пре свега, жалбама опт. Боројевића и Шолаје и њихових бранилаца, те жалбом браниоца опт. Медића побија првостепена пресуда због битних повреда одредаба кривичног поступка, јер првостепени суд, по налажењу овог суда, није учинио битне повреде одредаба кривичног поступка на које се указује у жалбама, нити оне битне повреде одредаба кривичног поступка на које овај суд, као другостепени, у смислу одредбе члана 380 ЗКП, пази по службеној дужности. Супротно жалбеним наводима, првостепени суд је, по оцени Апелационог суда у Београду, у образложењу пресуде дао јасне и аргументоване разлоге о свим одлучним чињеницама у овој кривичној ствари, па самим тим није учинио битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 11 ЗКП. Стога су неосновани наводи жалбе браниоца опт. Медића да из образложења пресуде „није јасно видљиво које је све одлучне чињенице првостепени суд утврдио“. Наиме, у образложењу побијане пресуде првостепени суд је навео разлоге о томе да је опт. Медић, као саизвршилац, на начин описан у изреци првостепене пресуде, кршећи правила међународног права, учествовао у убиству цивила, о чему ће више речи бити код образлагања жалби због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Такође, не стоје наводи из жалбе браниоца опт. Медића да „постоји знатна противречност између онога што се наводи у разлозима пресуде о садржини појединих доказа који су изведени и из садржаја самих тих доказа“, с обзиром да је првостепени суд у потребној мери верно презентирао садржину изведених доказа, те је изнео јасне разлоге о томе на основу којих доказа су утврђене

поједине одлучне чињенице. Тачно је, како истиче бранилац опт. Медића, да је питање саизвршилаштва оптужених заслуживало јаснију и свеобухватнију анализу, али имајући у виду исказе саслушаних сведока, записник о увиђају и друге доказе, несумњиво је утврђено да су опт. Медић, Боројевић и Шолаја, те осуђени Ц [REDACTED] С [REDACTED], поступали као саизвршиоци. Наиме, они су сви учествовали у радњи извршења, с обзиром да су кршећи правила међународног права учествовали у лишењу живота и рањавању цивилних лица наведених у изреци првостепене пресуде. Дакле, они су истовремено из аутоматских пушака пуцали у цивилна лица, па је несумњиво да су имали свест о заједничком деловању, те свест о последицама својих радњи, тј. свест о лишавању живота и рањавању цивилних лица. Међутим, и поред чињенице да је првостепени суд у скраћеном обиму анализирао саизвршилаштво оптужених и да се није позвао на одредбу из члана 22 КЗ СРЈ, не може се рећи да побијана пресуда нема разлоге о одлучним чињеницама, како то сматра бранилац опт. Медића.

Неосновано се у жалби браниоца опт. Медића истиче да првостепени суд у изреку пресуде није унео елеменат противправности, односно да у образложењу пресуде није дао разлоге у погледу виности (односно умишљаја) оптужених у односу на противправност, односно да није довољно да се у изреци и образложењу пресуде само наведу норме међународног права. Ово стога што је у изреци побијане пресуде наведено да су оптужени као припадници јединице „Шкорпиони“ кршили правила међународног права из одговарајућих одредби Женевских конвенција и допунских протокола (које су наведене у изреци побијане пресуде), што несумњиво значи да су поступали противправно, односно да су били свесни противправности својих поступака и забрањености својих радњи. Уосталом, опт. Медић и Боројевић су и раније учествовали у оружаним сукобима на просторима бивше СФРЈ, те им је свакако било познато да цивилна лица која не учествују у оружаном сукобу уживају заштиту у складу са Међународним конвенцијама, а опт. Боројевић је у својој одбрани истакао да им је у кампу за обуку у Ердуту више пута наглашавано да жене, деца и заробљеници се не смеју убијати. У образложењу пресуде (страна 57 и 58) првостепени суд је дао приказ Међународних конвенција и допунских протокола којима је прописана заштита цивилних лица за време рата и других оружаних сукоба, па како су опт. Медић, Боројевић и Шолаја поступали супротно овим прописима и из аутоматских пушака пуцали у цивилна лица (од којих су нека убијена, а нека рањена), очигледно је да су били свесни противправности својих радњи, односно да су њихова дела забрањена. Другим речима, поменути оптужени су поступали умишљајно, с обзиром да су знали да је по међународним прописима забрањено убијати цивилна лица која не учествују у сукобу, па су пуцајући у цивилна лица из аутоматских пушака очигледно и хтели да их лише живота, како је то правилно закључио првостепени суд. Када су у питању предлози странака за извођење доказа, које је првостепени суд одбио, дати су разлози на страни 19 и 20 првостепене пресуде, с тим што је првостепени суд за неке од тих предлога навео да су „сувишни“, а за друге је образложио због чега нису прихваћени. Тачно је, како се наводи у жалби браниоца опт. Медића, да је термин „сувишно“ неприкладан, али је очигледно да је првостепени суд под тим сматрао да је извођење предложених доказа било непотребно за утврђивање одлучних чињеница у овој кривичној ствари, с обзиром на друге изведене доказе. С обзиром да се већина доказних предлога одбране односила на оспоравање исказа заштићеног сведока [REDACTED], првостепени суд је у образложењу пресуде (страна 37-41) детаљно анализирао примедбе и оспоравања која су се односила на овај исказ, па се из тог дела образложења на посредан начин може закључити због чега су одбијени доказни предлози одбране, односно због чега није требало изводити одређене доказе.

Неосновано се у жалбама бранилаца опт. Медића, Боројевића и Шолаје истиче да у конкретном случају није било јасно да ли је сведок [REDACTED] имао статус заштићеног сведока или је он био сведок сарадник, јер је несумњиво да је он имао статус заштићеног сведока, а што је наведено и у првостепеној пресуди на страни 37. Такође, неосновани су наводи и жалбе браниоца опт. Медића да се не могу прихватити разлози првостепеног суда у погледу оцено исказа сведока [REDACTED] док се не наведе да је против овог сведока вођен кривични поступак заједно са Ц [REDACTED] С [REDACTED], с обзиром да и није спорно да је против сведока П-1 вођен кривични поступак, који је обустављен, а у том смислу првостепени суд је на главном претресу прочитао решење Окружног суда у Београду Ки.бр.11/06 од 10.04.2006. године о обустави кривичног поступка против сведока П-1. Међутим, та чињеница, и по налажењу овог суда, није могла довести у сумњу веродостојност исказа сведока П-1. Имајући у виду све напред изнето, ваљало је жалбе опт. Боројевића и Шолаје и њихових бранилаца, те жалбу браниоца опт. Медића због битних повреда одредаба кривичног поступка одбити као неосноване.

Неосновано се жалбама опт. Боројевића и Шолаје и њихових бранилаца, те жалбом браниоца опт. Медића побија првостепена пресуда и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, јер је првостепени суд, доказима изведеним на главном претресу и њиховом свестраном оценом, несумњиво утврдио све одлучне чињенице у овој кривичној ствари. Другим речима, на основу исказа сведока [REDACTED], исказа сведока Г [REDACTED] С [REDACTED] исказа сведока-оштећених и других доказа, несумњиво је утврђено да су опт. Медић, Боројевић и Шолаја у свему поступали на начин описан у изреци првостепене пресуде. Пре свега, неспорно је да су опт. Медић, Боројевић и Шолаја, као припадници јединице МУП-а Републике Србије „Шкорпиони“, били у Подујеву дана 28.03.1999. године када је на подручју Косова и Метохије трајао оружани сукоб, о чему је првостепени суд дао разлоге на страни 20 и 21 пресуде. Опт. Медић се у току читавог кривичног поступка бранио ћутањем, док су опт. Боројевић и Шолаја негирали извршење кривичног дела које им је оптужницом стављено на терет. Међутим, из исказа сведока [REDACTED], исказа сведока Г [REDACTED] С [REDACTED] исказа сведока-оштећених Ф [REDACTED], С [REDACTED], Ј [REDACTED] и Л [REDACTED] Б [REDACTED], записника о увиђају и других доказа, првостепени суд је несумњиво утврдио да су ови оптужени извршили предметно кривично дело. Да су опт. Медић, Боројевић и Шолаја из аутоматских пушака пуцали у цивилна лица наведена у изреци првостепене пресуде, произилази из уверљивог и недвосмисленог исказа заштићеног сведока П-1, који је детаљно објаснио да је лично видео да су опт. Медић, Боројевић и Шолаја, те осуђени Ц [REDACTED] С [REDACTED], пуцали из аутоматских пушака у цивилна лица. Наиме, овај сведок је објаснио где се он тачно налазио, да је видео како су ови оптужени, те један припадник ППП стајали у положају за пуцање подигнутих пушака уперених у групу цивила и да се тада зачула заглашујућа пуцњава. Овај сведок је веома јасно описао да је видео да опт. Медић повлачи обарач на пушци, односно да пуцају и опт. Боројевић и Шолаја, те да сам чин пуцања није гледао, с обзиром да се морао померити са места где је стајао да и он сам не би био погођен. Првостепени суд је детаљно анализирао исказ сведока [REDACTED], упоређујући га са другим доказима, те имајући у виду примедбе и оспоравања исказа овог сведока од стране оптужених и његових бранилаца, па је закључно да је тај исказ јасан, уверљив и веродостојан, а сви разлози који су у вези с тим дати у образложењу побијане пресуде у свему су прихватљиви за овај суд. Без обзира што се у одбранама оптужених и жалбама оспорава исказ овог сведока и настоје пронаћи разлози о томе да је он лажно сведочио, и овај суд, као и првостепени, налази да он није имао разлога да лажно терети ове оптужене. Наиме, имајући у виду све претње које су постојале, а које су биле упућене сведопима који су сведочили у кривичном поступку против осуђеног Ц [REDACTED] С [REDACTED] (о чему се детаљно

изјашњавао сведок С [REDACTED] у свом исказу), сведок [REDACTED] је тек када је добио заштиту одлучио да каже истину. Не могу се прихватити наводи из жалбе браниоца опт. Медића да сведок С [REDACTED] у свом исказу у предмету који се водио против осуђеног Ц [REDACTED] С [REDACTED] и сведока Н-1, заправо сведока [REDACTED] доводио у везу са овим догађајем, јер је сведок С [REDACTED] на главном претресу од 12.05.2009. године, приликом суочења са сведоком [REDACTED], објаснио да је сведок [REDACTED] последњи изашао из дворишта и да није мењао оквир. Треба истаћи да је сведок [REDACTED] аргументовано објаснио да је на лицу места видео и опт. Боројевића, чији лик је запамтио иако тада није знао како се он зове, те како је његов лик после повезао са презименом Боројевић, када је једном приликом сведок С [REDACTED] поменуо то презиме, а све разлоге који су у вези с тим наведени у образложењу првостепене пресуде овај суд у потпуности прихвата. У вези с тим, сведок [REDACTED] је био категоричан да је опт. Боројевић био у групи која је пуцала у цивилна лица, тврдећи да није могло доћи до грешке да га замени са неким другим лицем, а да се ради о лицу које је пуцало у цивиле био је сигуран када га је видео и други пут на терену на Косову. Стога су неосновани наводи жалби опт. Боројевића и његовог браниоца којима се оспорава веродостојност исказа сведока [REDACTED]. Коначно, сведок [REDACTED] је у свом исказу био категоричан да је и опт. Шолаја био у групи која је пуцала у цивилна лица, а разлози који су дати у образложењу првостепене пресуде у вези с тим у свему су прихватљиви за овај суд. Наиме, сведок [REDACTED] је детаљно описао овог оптуженог као једног од најмлађих, а да је он претходно извршио претрес цивила по наређењу опт. Медића, те да је видео оптуженог Шолаја како стоји у „стрелачком строју“ са упереном пушком у цивилна лица, након чега се зачула заглашујућа пуцњава. Стога су неосновани наводи жалбе и опт. Шолаје и његовог браниоца којима се оспорава исказ сведока [REDACTED].

Да су опт. Медић и Боројевић учествовали у извршењу предметног кривичног дела, првостепени суд је утврдио из исказа сведока С [REDACTED] који је био категоричан да је лично видео да из дворишта где је пуцано у цивилна лица излазе припадници јединице „Шкорпиони“, те да су опт. Медић и Боројевић, те осуђени Ц [REDACTED] С [REDACTED] мењали оквира, по чему је овај сведок закључио да су они учествовали у убиству и рањавању цивилних лица. Објашњавајући разлоге у свом исказу у односу на сведочење у кривичном поступку који је вођен против осуђеног Ц [REDACTED] С [REDACTED], сведок С [REDACTED] је детаљно објаснио због чега је раније тако сведочио, указујући на претње које су упућиване сведоцима, на припремање сведока како би се помогло осуђеном Ц [REDACTED] С [REDACTED] и др., те да је он, када су му обезбеђене мере заштите одлучио да каже истину. Разлози о томе зашто је првостепени суд прихватио као веродостојан исказ сведока С [REDACTED], у делу који се односи на учешће опт. Медића и Боројевића у извршењу кривичног дела, у свему су прихватљиви за овај суд. Стога су неприхватљиви наводи жалбе опт. Боројевића и његовог браниоца, те жалбе браниоца опт. Медића којима се оспорава исказ овог сведока, те покушава указати да је његов мотив да овако сведочи сукоб који има са опт. Боројевићем, односно да је новац који је добио мотив да лажно сведочи.

Да су опт. Медић и Шолаја учествовали у извршењу кривичног дела, првостепени суд је утврдио на основу исказа оштећених и записника о препознавању, јер су оштећени Ф [REDACTED] Б [REDACTED] и С [REDACTED] Б [REDACTED] препознали опт. Медића, а оштећена Ј [REDACTED] Б [REDACTED] је препознала опт. Шолају. Наиме, оштећени су приликом описа лица која су била у групи која је извршила претрес и пуцала у њих, верно описали опт. Медића, као лице које је имало дугу косу, а опт. Шолају као лице које је било најмлађе у овој групи, а то лице их је и претресало. Да је опт. Шолаја вршио претресање цивила пре него што је у њих пуцано потврђује и сведок С [REDACTED] у свом исказу, а у вези с тим у свом исказу на главном претресу од 12.05.2009. године истиче „... за овог малог [REDACTED] не могу се чудом начудити да је он

пуцао, он јесте претресао доњи део ноге тог човека, он неће да призна али ништа не треба да се плаши, претресати и убити није исто. Али, ја га исто никако не могу сврстати у комбинацију да је он могао пуцати у неког, али“.

Када су у питању наводи жалби да је критичном приликом пуцано само из три аутоматске пушке, што произилази из налаза и мишљења вештака балистичара, те да је из једне пушке пуцао осуђени Ц. С., а из друге припадник јединице који је претходно пуцао у покојну Ш. Б., а из треће припадник ПЈП, из чега би следио закључак да нико од овде оптужених није пуцао, треба истаћи да су предмет вештачења биле само чауре (37 комада) које су сведоци М. А. и Р. Ј. пронашли на лицу места приликом вршења увиђаја. При томе треба имати у виду и део исказа ових сведока у коме они наводе да је остало још много чаура, те да су сведоци С. Б. и Е. Д. у дворишту сакупили 96 чаура, а с друге стране из исказа сведока П-1 и исказа других сведока произилази да је критичном приликом пуцано из већег броја пушака, па се стога не може прихватити тврдња из жалби да је пуцано из само три аутоматске пушке, о чему је првостепени суд дао аргументоване разлоге на страни 50 и 51 побијане пресуде. У вези с тим, првостепени суд је дао јасне и уверљиве разлоге о томе зашто није прихватио предлог одбране да се од Хашког трибунала прибаве чауре које су сакупили С. Б. и Е. Д., а те разлоге и овај суд у целини прихвата.

Као што је већ речено, првостепени суд је правилно закључио да су опт. Медић, Боројевић и Шолаја, те осуђени Ц. С., поступали као саизвршиоци, јер су истовремено пуцали у цивилна лица, кршећи при том правила међународног права, при чему су заједнички учествовали у радњи извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва, те били свесни својих радњи и њихових последица. Такође, првостепени суд је правилно утврдио да су поменути оптужени кривична дела извршили са директним умишљајем, с обзиром да су били свесни да кршењем правила међународног права и пуцајући из аутоматских пушака у цивилна лица ове могу лишити живота и ранити, што су и хтели.

Апелациони суд је оценио и остале наводе жалби којима се оспорава чињенично стање које је првостепени суд утврдио, па је нашао да утврђено чињенично стање наведеним наводима жалбе није доведено у сумњу, те је и жалбе због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања ваљало одбити као неосноване.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио кривични закон, налазећи да су у радњама опт. Медића, Боројевића и Шолаје садржана сва битна обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, за које их је и огласио кривим. Наиме, поменути оптужени су кршећи међународне прописе (Женевске конвенције и допунски протоколи, ближе означени у изреци првостепене пресуде) за време оружаног сукоба, у Подујеву, лиштили живота четрнаест лица (од којих су седам малолетна и ранили пет малолетних лица, чија имена су наведена у изреци првостепене пресуде), а која лица нису учествовала у непријатељствима и која уживају заштиту у складу са међународним прописима, те су на тај начин остварили сва субјективна и објективна обележја наведеног кривичног дела. Стога су неосноване и жалбе због повреде кривичног закона.

Иако се у жалбама не наводе разлози који се односе на одлуку о кривичним санкцијама, Апелациони суд је испитао првостепену пресуду и у том делу (јер су неке жалбе

изјављене и по том основу, а жалбе због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, у смислу одредбе члана 383 ЗКП, садрже жалбу због одлуке о кривичној санкцији), па је нашао да су жалбе и у овом делу неосноване. Ово због тога што је првостепени суд правилно оценио све околности од значаја за висину казне, те тим околностима дао адекватан значај. Имајући у виду тежину извршеног кривичног дела и његове последице, првостепени суд је правилно оптуженом Медићу и Боројевићу изрекао максималне казне затвора у трајању од по двадесет година, које су прописане за конкретно кривично дело јер су оне, и по налажењу овог суда, нужне и потребне за постизање законом прописане сврхе кажњавања. Такође, правилно је првостепени суд опт. Шолаји за предметно кривично дело утврдио казну затвора у трајању од четрнаест година, имајући у виду све олакшавајуће околности које се на њега односе, а посебно чињеницу да је у време извршења кривичног дела био млађе пунолетно лице, те га је, по преузимању као утврђене казне затвора у трајању од једне године и три месеца из пресуде Окружног суда у Београду – Посебно одељење Кп.бр.8/06 од 26.10.2007. године, правилно осудио на јединствену казну затвора у трајању од петнаест година. Правилно је првостепени суд опт. Медићу, Боројевићу и Шолаји у изречене казне урачунао време проведено у притвору од 19.10.2007. године, па надаље.

Када је у питању опт. Ђукић, основано се у његовој жалби и жалби његових бранилаца указује да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба из члана 368 став 1 тачка 10 и 11 ЗКП. Наиме, побијана пресуда се у односу на овог оптуженог заснива једино на исказу заштићеног сведока **Б**, па је самим тим првостепени суд повредио одредбу члана 109-д ЗКП, а тиме је учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 10 ЗКП. Ово због тога што се осуђујућа пресуда начелно може заснивати на изјави (исказу) заштићеног сведока, али је поред тога потребно да постоје други докази који доказују кривицу учиниоца кривичног дела. Међутим, првостепени суд у образложењу побијане пресуде не даје разлоге о одлучним чињеницама, тј. разлоге о томе којим се још доказима, осим исказа заштићеног сведока **Б**, доказује кривица опт. Ђукића за предметно кривично дело. У вези с тим, првостепени суд у образложењу побијане пресуде наводи да није прихватио исказ сведока **С**, у делу који се односи на учешће опт. Ђукића у извршењу кривичног дела, јер је овај сведок контактирао са супругом опт. Ђукића пре сведочења, те што је било међусобних сусрета и договора сведока пре сведочења, као и да је током давања исказа „било упадљиво како је настојао да заштити опт. Ђукића...“. И исказе других сведока који потврђују одбрану опт. Ђукића (сведоци **Б**, **С**, **П**, **Д** и др.), првостепени суд не прихвата из разлога што „нису у сагласности са одбраном опт. Ђукића и са исказима других сведока“, оцењујући да су они дати у намери да помогну опт. Ђукићу, односно да су ови сведоци „својим држањем током поступка, начином давања исказа, односом према суду и утврђивању чињеница у поступку ометали утврђивање истине“. Међутим, и поред навођења разлога због чега не прихвата исказе поменутих сведока, првостепени суд у образложењу пресуде не наводи ниједан други доказ (исказ оштећених, записник о препознавању и слично) који би довео у везу опт. Ђукића са извршењем наведеног кривичног дела. Стога побијана пресуда нема ни разлога о одлучним чињеницама, чиме је првостепени суд учинио и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 11 ЗКП.

Стога је Апелациони суд уважио жалбе опт. Ђукића и његових бранилаца, те је побијану пресуду укинуо у односу на оптуженог Ђукића и у том делу вратио првостепеном суду на поновно суђење. У поновном поступку првостепени суд ће отклонити битне повреде одредаба кривичног поступка на које је указано у овој пресуди, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку.

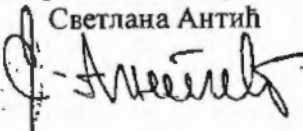
Испитујући да ли и даље стоје разлози за притвор у односу на опт. Ђукића, овај суд је нашао да и даље постоје разлози за продужење притвора из члана 142 став 1 тачка 5 ЗКП. Наиме, имајући у виду да је опт. Ђукићу стављено на терет извршење кривичног дела за које је прописана казна затвора у трајању преко десет година, а чињенице које се тичу начина извршења кривичног дела и то да је критичном приликом лишено живота четрнаест лица (жена и деце), а петоро малолетних лица је тешко рањено, по оцени овог суда, представљају тешке околности дела из наведене законске одредбе. Стога је овај суд, на основу одредби из члана 389 став 4 ЗКП, продужио притвор против опт. Ђукића до даље одлуке првостепеног суда.

Из изнетих разлога, а на основу одредби из члана 388 и 389 став 1 ЗКП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Небојша Павловић, с.р.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Синиша Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Светлана Антић

СЈ/МИ